

VERTYBINIAI POPIERIAI - PAPRASTOSIOS VARDINĖS AKCIJOS
NOMINALI VERTĖ 1 LT
EMISIJOS KAINA 5,80 LT
BENDRA EMISIJOS NOMINALI VERTĖ 4 635 045 LITAI



AKCIJŲ EMISIJOS PROSPEKTAS

SIŪLYMO ORGANIZATORIUS



įmonių finansai

PLATINTOJAI

Finasta
FINANSŲ MAKLERIO ĮMONĖ

ORION
SECURITIES

VILNIUS

2008

TURINYS

SANTRAUKA	3
VERTYBINIŲ POPIERIŲ RAŠTAS	22
1. ATSAKINGI ASMENYS	22
2. RIZIKOS VEIKSNIAI	24
3. PAGRINDINĖ INFORMACIJA	33
4. INFORMACIJA APIE VERTYBINIUS POPIERIUS, KURIUOS NUMATYTA SIŪLYTI.....	36
5. SIŪLYMO SĄLYGOS	45
6. ĮTRAUKIMAS Į PREKYBOS SĄRAŠĄ IR PLATINIMO TVARKA	49
7. PARDUODAMŲ VERTYBINIŲ POPIERIŲ SAVININKAI.....	49
8. EMITENTO IŠLAIDOS.....	49
9. SILPNINIMAS.....	50
10. PAPILDOMA INFORMACIJA	50
REGISTRAVIMO DOKUMENTAS	51
1. ATSAKINGI ASMENYS	51
2. ATESTUOTI AUDITORIAI	53
3. ATRINKTA FINANSINĖ INFORMACIJA	54
4. RIZIKOS VEIKSNIAI	56
5. INFORMACIJA APIE EMITENTĄ	56
6. VERSLO APŽVALGA	59
7. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA	90
8. TURTAS, ĮRENGINIAI IR ĮRANGA.....	95
9. VEIKLOS IR FINANSINĖ APŽVALGA	98
10. KAPITALO IŠTEKLIAI	107
11. TYRIMAI IR PLĖTRA, PATENTAI IR LICENCIJOS	109
12. INFORMACIJA APIE TENDENCIJAS	109
13. PELNO PROGNOZĖS ARBA PRELIMINARUS PELNAS	110
14. ADMINISTRAVIMO, VALDYMO IR PRIEŽIŪROS ORGANAI IR VADOVYBĖ	110
15. ATLYGINIMAS IR SKATINIMO PRIEMONĖS.....	117
16. VALDYBOS PRAKTIKA	117
17. DARBUOTOJAI	120
18. STAMBIEJI AKCININKAI.....	120
19. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS	122
20. FINANSINĖ INFORMACIJA APIE BENDROVĖS TURTĄ IR ĮSIPAREIGOJIMUS, FINANSINĘ PADĖTĮ BEI PELNĄ IR NUOSTOLIUS	124
21. PAPILDOMA INFORMACIJA	135
22. REIKŠMINGOS SUTARTYS.....	138
23. TREČIOSIOS ŠALIES INFORMACIJA IR EKSPERTŲ ATASKAITA BEI BET KURIŲ INTERESŲ PAREIŠKIMAS.....	138
24. VIEŠIEJI DOKUMENTAI	138
25. INFORMACIJA APIE TURIMAS AKCIJAS	139

SANTRAUKA

Ši santrauka turi būti skaitoma kaip įvadas į Akcijų emisijos prospektą (toliau – Prospektą). Santraukoje pateikta informacija yra grindžiama ir turi būti skaitoma kartu su visu Prospekto tekstu, įskaitant Prospekte pateikiamą finansinę informaciją. Prieš priimdamas sprendimą investuoti į vertybinius popierius, investuotojas turėtų susipažinti su visu Prospektu. Jei investuotojas dėl Prospekte esančios informacijos pateiks ieškinį Lietuvos Respublikos kompetentingam teismui, ieškovui gali tekti, remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, padengti teismui teikiamų dokumentų vertimo išlaidas prieš teismo proceso pradžią. Civilinė atsakomybė už santraukoje (įskaitant ir santraukos vertimą) pateiktą informaciją taikoma asmenims, parengusiems santrauką, bet tik tuo atveju, kai santraukos duomenys yra klaidinantys, neteisingi arba prieštaringi lyginant su kitomis Prospekto dalimis.

Su akcijų emisijos prospektu galima susipažinti Centrinėje reguliuojamos informacijos bazėje www.crib.lt, AB „Agrowill Group“ būstinėje (Smolensko g. 10, Vilnius), AB FMĮ „FINASTA“ būstinėje (Konstitucijos pr. 23, Vilnius), UAB FMĮ „Orion securities“ būstinėje (Antano Tumėno g. 4, Vilnius) bei AB „Agrowill Group“, AB FMĮ „Finasta“ ir UAB FMĮ „Orion securities“ interneto tinklalapiuose www.agrowill.lt, www.finasta.lt ir www.orion.lt.

AB „Agrowill Group“

Buveinė	Smolensko g. 10, LT-03201 Vilnius
Tel./faks.	+ 370 5 233 5340; faks. + 370 5 233 5345
El. pašto adresas	info@agrowill.lt
Interneto tinklalapis	www.agrowill.lt
Įmonės kodas	126264360
PVM mok. kodas	LT10001193419
Įmonė įregistruota	2003 m. birželio 25 d. Vilniaus miesto savivaldybėje
Registro Nr.	AB2003-926

ASMENYS, RENGĘ PROSPEKTĄ IR ATSAKINGI UŽ JAME PATEIKTĄ INFORMACIJĄ

Už Prospekte pateiktos informacijos teisingumą ir išsamumą yra atsakinga AB „Agrowill Group“ (įmonės kodas 1262 64360, buveinės adresas Smolensko g. 10, Vilnius, Lietuva) – toliau **Bendrovė** arba **Emitentas**, kurią atstovauja:

- Valentas Šulskis - AB „Agrowill Group“ generalinis direktorius;
- Domantas Savičius - AB „Agrowill Group“ finansų direktorius;

Prospektą rengusi AB „Finasta įmonių finansai“ patvirtina, kad Prospekte pateikta tiksli informacija, kurią AB „Finasta įmonių finansai“ pateikė AB „Agrowill Group“ darbuotojai ir vadovai. Už pateiktos informacijos tinkamą įforminimą atsako AB „Finasta įmonių finansai“, kurią atstovauja:

- Marija Leitonienė – AB “Finasta įmonių finansai” direktorė.

1. PASIŪLYMO STATISTINIAI DUOMENYS

Emitentas	AB „Agrowill Group“
Išleidžiamų vertybinių popierių tipas	Paprastosios vardinės akcijos
Išleidžiamų vertybinių popierių skaičius	4 635 045 vnt.
Išleidžiamų vertybinių popierių nominali vertė	1 Lt
Išleidžiamų vertybinių popierių bendra nominali vertė	4 635 045 Lt
Emisijos valiuta	Litai
Išleidžiamų vertybinių popierių emisijos kaina	5,80 Lt
Akcijų platinimo ir siūlymo tvarka	<p>2008 m. liepos 21 d. įvykęs visuotinis akcininkų susirinkimas atšaukė visų akcininkų pirmumo teisę įsigyti išleidžiamas 4 635 045 paprastąsias vardines akcijas ir suteikė išimtinę teisę UAB „ŽIA valda“ įsigyti 3 090 030 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų bei UAB „Finasta“ rizikos valdymas įsigyti 1 545 015 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų, skirtų viešai išplatinti investuotojams.</p> <p>Šis prospektas ruošiamas siekiant visų naujai išleidžiamų 4 635 045 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų (toliau – Išleidžiamos akcijos arba Akcijos) įtraukimui į prekybą reguliuojamoje rinkoje – Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame prekybos sąraše ir viešam akcijų siūlymui investuotojams.</p> <p>UAB „ŽIA valda“ ir UAB „Finasta“ rizikos valdymas pilnai apmokėjus išleidžiamas akcijas ši akcijų emisija bus prijungta prie Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše esančios emisijos, kurios VP ISIN kodas LT0000127466.</p> <p>Prospektą patvirtinus Vertybinių popierių komisijoje investuotojams bus viešai siūlomos 1 545 015 paprastosios vardinės 1 Lt nominalios vertės akcijos (toliau – Siūlomos akcijos), kuriomis bus galima prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše nuo nuosavybės teisės į akcijas įgijimo. Viešas Siūlomų akcijų platinimas toliau vadinamas Siūlymu.</p>
Gautų lėšų panaudojimas	<p>Pritrauktas papildomas kapitalas užtikrins Bendrovės ilgalaikės ir trumpalaikės plėtros strategijos sėkmingą įgyvendinimą. Pinigai bus naudojami tolimesniems įmonių įsigijimams finansuoti, kadangi bankai skolina tik dalį pinigų, o kita dalis turi būti mokama nuosavomis lėšomis.</p>

2. RIZIKOS VEIKSNIAI IR ESMINĖ FINANSINĖ INFORMACIJA

Pagrindiniai su išleidžiamais vertybiniais popieriais susiję rizikos veiksniai

Priimdami investavimo į Siūlomas akcijas sprendimą investuotojai privalo atsižvelgti į rizikas, aprašytas šiame Prospekte. Aprašytos rizikos nėra vienintelės, kurias Bendrovė ar investuotojai gali patirti. Bendrovės veiklai įtakos gali turėti rizikos, kurios nėra žinomos, arba kurios iki šios Santraukos paskelbimo dienos dar nepasireiškė. Jeigu tokios rizikos atsirastų, investicijų į Bendrovės Akcijas vertė gali sumažėti.

Rizika susijusi su siūlymu

Situacija vertybinių popierių rinkoje nėra stabili ir investuotojams gali nepavykti parduoti įsigytų akcijų už Siūlymo kainą.

Rizika susijusi su planuojama veikla užsienio šalyse

AB „Agrowill Group“ kartu su jos tiesiogiai ir netiesiogiai valdomomis įmonėmis (toliau – **Grupė**) ilgalaikiuose planuose yra veiklos plėtra ne tik Lietuvoje, bet „juodžemio“ regiono šalyse – Rusijos Federacijoje, ir/ar Ukrainos respublikoje, ir/ar Moldovos respublikoje. Nors šios šalys po Sovietų Sąjungos iširimo yra pažengusios į priekį, tačiau bet kokia verslo veikla šiose valstybėse gali susidurti su gana reikšmingomis ekonominėmis, teisinėmis, politinėmis ir kitokiomis rizikomis.

Oro sąlygos

Oro sąlygos yra vienas iš reikšmingiausių žemės ūkio veiklos rizikos veiksnių. Prastos ar nepalankios meteorologinės sąlygos turi esminę įtaką derlingumui ir gali reikšmingai neigiamai paveikti žemės ūkio derlių, pakenkti pašarų ruošimui, sunaikinti pasėlius ir padaryti kitokios žalos.

Žemės ūkio produktų kainos

Grupės pajamos ir veiklos rezultatai priklauso nuo tokių veiksnių, kaip žemės ūkio produkcijos ir kainos, kurių Grupė negali kontroliuoti. Žemės ūkio produkcijos kainoms didelę įtaką daro įvairūs ir sunkiai prognozuojami bei nuo Grupės nepriklausantys veiksniai - oro sąlygos, valstybinė politika žemės ūkio srityje, pasaulinės paklausos pokyčiai, kuriuos lemia pasaulinės populiacijos kitimas, gyvenimo sąlygų pokyčiai bei konkuruojančios produkcijos apimtys kitose šalyse.

Gyvulių ligos

Galvijai gali užsikrėsti įvairiomis virusinėmis infekcijomis, įskaitant snukio ir nagų ligą, kempinligę ir kt. Nors Grupė laikosi visų aukščiausių sanitarijos standartų siekdama sumažinti ligų kilimo galimybes, nėra jokios garantijos, kad Grupei priklausantys galvijai neužsikrės dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo Grupės. Didžioji dalis Grupei priklausančių galvijų yra apdrausti, tačiau galvijų infekcijos protrūkis gali lemti dideles papildomas išlaidas ir nuostolius.

Grupės kapitalą sudaro didelė dalis skolinto kapitalo.

Tai gali apriboti jos galimybes pritraukti finansavimą tolimesnei plėtrai bei sukelti sunkumų atsiskaitant su kreditoriais. Grupei toliau norint užsitikrinti sklandžią ir efektyvią plėtrą bei siekiant norimo augimo masto, gali prireikti daugiau finansinių lėšų, negu gali būti pritraukta siūlymo metu. Grupė negali užtikrinti, kad prireikus papildomų finansinių lėšų ji turės galimybę palankiomis sąlygomis gauti papildomą finansavimą. Be to, Grupė turi gana daug skolinto kapitalo. Skolinto kapitalo lygis gali lemti tai, kad neužtekus siūlymo metu pritrauktų lėšų Grupei gali būti sudėtingiau pritraukti papildomą finansavimą. Skolinto kapitalo lygis irgi gali turėti įtakos, kad didesnė ateityje Grupės generuojamų pinigų srautų dalis turės būti nukreipta skolai ir palūkanoms dengti. Tai gali riboti jos plėtros galimybes, naujų žemės plotų įsisavinimą ir apsunkinti padidėjusio karvių skaičiaus priežiūrą bei išlaikymą. Visa tai gali smarkiai neigiamai paveikti Grupės veiklos rezultatus. Be to, atsižvelgiant į tai, kad didelė Grupės turto dalis yra įkeista už suteiktas skolintas lėšas, nėra jokių užtikrinimų ar garantijų, kad Grupei nesugebant laiku vykdyti savo skolinių įsipareigojimų kreditoriams, tokie kreditoriai nepareikš reikalavimų išieškoti jiems priklausančias lėšas iš Grupės turimo turto. Grupės turto panaudojimas jos skoliniam įsipareigojimams padengti gali sunkinti ar stabdyti Grupės veiklą. Tai gali nulemti didelį jos finansinės padėties pablogėjimą ir daryti neigiamą įtaką jos veiklai bei rezultatams.

Be to, įsiskolinimo lygis gali trukdyti aktyviai vykdyti plėtrą dėl kredito sutartyse numatytų veiklos ir finansinių įsipareigojimų, ribojančių Bendrovės galimybes pasiskolinti daugiau, įkeisti turtą ir (ar) dalyvauti įmonių susijungimuose ar kitokio pobūdžio veiklos susiliejime.

Bendrovės įsiskolinimo lygis gali turėti svarbių pasekmių, įskaitant, tačiau tuo neapsiribojant: (i) gali būti pakenkta Bendrovės gebėjimui gauti papildomą finansavimą apyvartiniam kapitalui, kapitaliniams įdėjimams, įsigijimams, skolos priežiūros poreikiams ar kitiems tikslams; (ii) gali būti apribotas Bendrovės lankstumas prisitaikant prie kintančių rinkos sąlygų; (iii) gali sumažėti jos konkurenciniai pranašumai. Be to, pagrindinėms Bendrovės paskoloms nustatyta kintama palūkanų norma, taigi palūkanų normų didėjimas gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Bet kokie iš pirmiau paminėtų veiksnių gali žymiai neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį, jos veiklą ir rezultatus.

Grupės paskolos pateikiamos 1 lentelėje.

1. lentelė. Grupės obligacijos ir paskolos kredito įstaigoms 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti institucija	Grąžinimo data	Valiuta	Paskolos likutis	
			(paskolos valiuta)	Paskolos likutis litais
DnB NORD bankas	2016 09 25	LTL	14 823 526	14 823 526
DnB NORD bankas	2016 09 25	LTL	9 882 362	9 882 362
DnB NORD bankas	2023 03 06	LTL	6 905 600	6 905 600
Bendrovės obligacijos	2009 06 28	LTL	14 211 578	14 211 578
Bendrovės obligacijos	2009 06 29	LTL	7 841 712	7 841 712
Bendrovės obligacijos	2008 11 26	LTL	10 147 642	10 147 642
DnB NORD bankas	2012 06 30	LTL	816 100	816 100
DnB NORD bankas	2012 06 30	LTL	627 000	627 000
DnB NORD bankas	2012 06 30	LTL	1 142 720	1 142 720
Danske bankas	2015 01 03	EUR	2 552 517	8 813 331
DnB NORD bankas	2017 10 30	EUR	2 721 800	9 397 831
DnB NORD bankas	2017 10 30	EUR	1 138 541	3 931 154
DnB NORD bankas	2017 07 31	EUR	1 346 823	4 650 310
DnB NORD bankas	2017 10 30	EUR	415 789	1 435 636
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	401 850	1 387 508
Parex bankas	2024 01 31	LTL	1 677 904	1 677 904
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	943 917	3 259 157
Parex bankas	2025 10 29	EUR	1 184 842	4 091 022
Danske bankas	2015 10 04	EUR	3 440 989	11 881 047
DnB NORD bankas	2017 07 31	EUR	3 203 173	11 059 916
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	1 360 403	4 697 199
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	1 360 403	4 697 199
Parex bankas	2024 01 31	LTL	1 695 592	1 695 592
Parex bankas	2024 01 31	LTL	1 746 416	1 746 416
Danske bankas	2021 11 12	EUR	1 317 980	4 550 721
Danske bankas	2021 11 12	EUR	200 956	693 861
Parex bankas	2025 10 03	EUR	1 929 148	6 660 962
Iš viso įsipareigojimų				152 725 008
Minus: trumpalaikė dalis				4 332 293
Iš viso įsipareigojimų ilgalaikė dalis				148 392 714

2. lentelė. Grupės finansinio lizingo įsipareigojimai 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti institucija	Gražinimo data	Valiuta	Suma
Hansa Lizingas	2013 04 30	LTL	111 000
Hansa Lizingas	2010 09 30	LTL	62 371
Hansa Lizingas	2010 07 30	LTL	54 001
Hansa Lizingas	2010 10 30	LTL	40 990
Danske bankas	2011 05 19	LTL	224 176
Danske bankas	2011 05 19	LTL	192 568
Hansa bankas	2013 m.	LTL	1 570 445
DnB NORD bankas	2013 m.	LTL	2 613 635
Hansa bankas	2010 m.	LTL	34 629
Hansa bankas	2013 m.	LTL	1 916 046
Hansa bankas ir DnB NORD bankas	2013 m.	LTL	802 503
Danske bankas	2011 05 19	LTL	219 473
Iš viso			7 841 836

3. lentelė. Susijusių asmenų paskolos Grupės įmonėms 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti šalis	Gražinimo data	Valiuta	Suma
UAB „ŽIA valda“	2009 06 30	LTL	85 000
UAB „ŽIA valda“	2009 06 30	LTL	338 127
AB „Invalda“	2009 06 30	LTL	3 870 000
Linas Strėlis	2009 06 30	LTL	2 350 000
Linas Strėlis	2009 02 11	LTL	2 134 149
Iš viso			8 777 276

4. lentelė. Kitos Grupės finansinės skolos 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti institucija	Gražinimo data	Valiuta	Suma
Hansa Lizingas	2009 05 01	LTL	4 338 295

5. lentelė. Paskolų gražinimo terminai, Lt

Terminas	2008 06 30
Per laikotarpį nuo iki 1 metų	5 518 089
Per laikotarpį nuo 1 iki 2 metų	61 257 196
Per laikotarpį nuo 2 iki 5 metų	46 217 520
Po penkerių metų	60 689 610
Iš viso	173 682 414

Pastaba dėl auditorių išlygos bei dalyko pabrėžimo.

Investuotojai turėtų atkreipti dėmesį, kad audito įmonė UAB „Deloitte Lietuva“ pateikė sąlyginę nuomonę dėl 2007 m. gruodžio 31 d konsoliduotų grupės finansinių ataskaitų, nes nedalyvavo atliekant inventorizaciją 2006 m., 2005 m. ir 2004 m. gruodžio 31 d., kadangi tuo metu nebuvo paskirti Grupės auditoriais. Dėl Grupės atsargų apskaitos metodikos specifikos UAB „Deloitte Lietuva“ negalėjo atlikti kitų audito procedūrų, kad surinktų pakankamai įrodymų dėl atsargų kiekio.

Kadangi pradiniai atsargų likučiai įtakoja veiklos finansinius rezultatus, UAB „Deloitte Lietuva“ negalėjo nustatyti, ar Grupės veiklos finansiniai rezultatai yra teisingai apskaityti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus Europos Sąjungos.

Taip pat investuotojai turėtų atkreipti dėmesį, jog biologinis turtas, kurio vertė 2004 m. gruodžio 31 d. yra 4 633 tūkst. Lt, yra apskaitytas įsigijimo savikaina. Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai reikalauja, jog biologinis turtas būtų apskaitytas tikrąja verte arba įsigijimo savikaina, sumažinta vertės sumažėjimo nuostoliais, nesant galimybės patikimai nustatyti tikrąją vertę. UAB „Deloitte Lietuva“ negavo pakankamai duomenų, kurie leistų įsitikinti, jog biologinis turtas, kurio vertė 2004 m. gruodžio 31 d. buvo 4 633 tūkst. Lt, yra teisingai apskaitytas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės reikalavimus.

Esminė finansinė informacija

Grupės konsoliduota finansinė atskaitomybė parengta pagal Tarptautinius finansinės apskaitos standartus (TFAS)

6. lentelė. Grupės konsoliduota finansinė atskaitomybė, tūkst. Lt

<i>Pelno/nuostolių ataskaita</i>	2005	2006	2007 I pusm.	2007	2008 I pusm.
Pardavimo pajamos	22 882	27 407	15 724	42 687	18 690
Tiesioginės išmokos (ES struktūrinių fondų parama)	3 605	8 188	4 876	8 724	6 154
Turto pervertinimas	1 321	789	25 598	27 093	-
Bendrasis pelnas	5 850	9 391	32 548	43 776	9 599
Tipinės veiklos pelnas	829	1 462	29 856	34 549	3 425
Kitos veiklos rezultatas	113	417	-485	-359	239
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	3 572	1 588	1 877	2 676	-4 146
Grynasis pelnas	4 509	3 467	27 354	31 982	-479
EBITDA*	2 704	5 823	6 571	12 795	6 797
EBITDA marža*, proc.	11,82	21,25	41,79	29,97	37,34
<i>* - neįtraukiant turto pervertinimo</i>					
<i>Balanso ataskaita</i>					
Ilgalaikis materialusis turtas	16 797	43 823	106 140	77 320	151 280
Kitas ilgalaikis turtas	1 090	2 424	2180	60 639	3 263
Biologinis turtas	14 225	23 355	37 176	31 718	51 224
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10 269	1 695	2 755	4 421	20 515
Kitas trumpalaikis turtas	16 201	20 433	19 402	28 345	40 705
Visas turtas	58 582	91 730	167 653	202 443	266 988
Nuosavybė	18 206	40 861	67 661	79 177	107 109
Dotacijos ir subsidijos	2 479	4 674	-	5 218	8 523
Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	8 676	18 837	56 850	61 558	108 171
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	1 330	-	9265	6 741	15 264
Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	19 620	18 503	15 646	34 900	7 823
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	8 271	8 855	18 231	14 849	28 619
<i>Pinigų srautų ataskaita</i>					
Pagrindinės veiklos pinigų srautai	-886	-3 511	-2 801	-1 292	-14 994
Investicinės veiklos pinigų srautai	-6 106	-8 613	-11 616	-34 545	-12 109
Finansinės veiklos pinigų srautai	16 351	3 550	15 048	38 563	43147
<i>Rodikliai</i>					
ROA, proc.	4,23	7,73	5,79	10,45	1,38
ROE, proc.	41,91	14,26	10,21	16,21	-0,52
Likvidumo rodiklis	0,96	0,81	0,65	0,66	1,31
Greitojo padengimo rodiklis	0,72	0,50	0,53	0,40	1,09

EBITDA = grynasis pelnas + nusidėvėjimas ir amortizacija + palūkanų sąnaudos – neigiamo prestižo pripažinimas pajamomis.

EBITDA marža = EBITDA / pardavimo pajamos.

ROA = (tipinės veiklos pelnas + finansinės veiklos pajamos (išskyrus neigiamo prestižo nurašymus) + kitos veiklos pajamos) / vidutinis balansinis Grupės turtas.

Vidutinis balansinis Grupės turtas = (ataskaitinių finansinių metų turtas + praėjusių finansinių metų turtas) / 2.
ROE = grynasis pelnas / vidutinė akcininkų nuosavybė.

Vidutinė akcininkų nuosavybė = ((ataskaitinių finansinių metų nuosavybė – mažumos dalis) + (praėjusių finansinių metų nuosavybė – mažumos dalis)) / 2.

Likvidumo rodiklis = trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai.

Greitojo padengimo rodiklis = (trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai.

3. INFORMACIJA APIE EMITENTĄ IR JO VEIKLĄ

Emitento istorija ir raida

2003 birželio 25 d. buvo įsteigta uždaroji akcinė bendrovė „Galuvė“, tačiau tais pačiais metais pavadinimas buvo pakeistas į UAB „Agrovaldymo grupė“. 2006 sausio 26 d. ji buvo pertvarkyta į akcinę bendrovę, o 2007 gruodžio 5 d. buvo įregistruotas naujas Bendrovės pavadinimas – AB „Agrowill Group“.

AB „Agrowill Group“ yra didžiausia Lietuvoje žemės ūkio vystymo ir investicijų bendrovių grupė, taikanti centralizuotą verslo valdymo modelį. Pagrindinė Grupės veikla yra pirminės žemės ūkio produkcijos gamyba (pieno, grūdų ir rapsų) ir lygiagrečiai vystoma žemės ūkio paskirties žemės nuomos veikla.

2008 m. birželio 30 d. AB „Agrowill Group“ turėjo 40 antrinių bendrovių – 14 žemės ūkio bendrovių, 23 žemės valdymo bendroves, 2 Grupės įsigijimus atliekančias bendroves bei valdymo bendrovę įsikūrusią Estijoje. Bendras valdomas žemės ūkio paskirties žemės plotas (nuosavybės teise ir nuomos sutartimis) sudarė apie 28 tūkst. ha.

2008 m. birželio 30 d. Grupėje dirbo 871 darbuotojas; iš jų 55 darbuotojai – AB „Agrowill Group“, 816 darbuotojų – AB „Agrowill Group“ priklausančiose bendrovėse.

Emitento veiklos apžvalga

Veiklą pradėjusi 2003 metais, šiuo metu Grupė yra didžiausia žemės ūkio vystymo ir investicijų bendrovių grupė, taikanti centralizuotą verslo valdymo modelį. Grupė kontroliuoja didžiausią žemės ūkio paskirties žemės portfelį Lietuvoje – Grupės kontroliuojamoms įmonėms priklauso apie 13,4 tūkst. ha dirbamos žemės, papildomai taip pat yra nuomojamos apie 14,3 tūkst. ha. 2008 m. birželio 30 d. AB „Agrowill Group“ turėjo 40 antrinių bendrovių – 14 žemės ūkio bendrovių, 23 žemės valdymo bendroves, 2 Grupės įsigijimus atliekančias bendroves bei valdymo bendrovę įsikūrusią Estijoje – OU „Agrowill Eesti“. Iš viso Grupės bendrovėse dirbo 871 darbuotojas.

Pagrindinės Grupės veiklos skirstomos į tris dalis:

1. **Pieno gamyba.** Pajamos iš pieno gamybos 2007 metais sudarė 19 mln. Lt., arba 44 proc. visų Grupės pajamų, be to per 2008 metų pusmetį pajamos iš pieno gamybos pasiekė 13,6 mln. Lt arba 5,1 mln. Lt daugiau nei per tą patį laikotarpį 2007 metais. Ši veikla yra viena stabiliausių bei pelningiausių Grupės veiklų, todėl tai yra prioritetinga Grupės veikla. Pieno gamyba taip pat įtraukia ir telyčių auginimą bei melžimo ciklus baigusią karvių pardavimą.

2. **Augalininkystė.** Pagrindinės augalininkystės kultūros, auginamos pardavimui, yra kviečiai, kvietrugiai, miežiai, rugiai, avižos bei rapsai – 2008 metais šiomis kultūromis buvo apsėta 10 tūkst. ha, arba 56 proc. viso Grupės ŽŪB apsėto ploto. Papildomai auginamos įvairios pašarinės augalininkystės kultūros (kukurūzai, įvairios vienmetės ir daugiametės žolės), kurių derlius naudojamas Grupės galvijų bandai šerti.
3. **Žemės nuoma.** 2007 metais įsigijusi Žemės vystymo fondo bendrovių grupę bei papildomai įsigijusi žemės, 2008 birželio 30 d. Grupė nuosavybės teisėmis valdė 13,4 tūkst. ha dirbamos žemės, iš kurios 10,9 tūkst. ha buvo išnuomota ilgalaikėmis sutartimis Grupės įmonėms ir trečiosioms šalims.

Verslo koncepcija

AB „Agrowill Group“ vizija - būti pažangiausias valdymo ir veiklos metodus įdiegusia investicine žemės ūkio bendrove ne tik Lietuvoje, bet ir Vidurio ir Rytų Europoje. Užsibrėžtų tikslų siekimas remiasi dviejų dalių verslo modeliu: iš pradžių yra įsigijamos veikiančios (nebeveikiančios) ŽŪB, po to yra investuojama į jų modernizaciją (pastatų, technikos) ir įdiegiami pažangūs veiklos valdymo metodai, kurie leidžia padidinti efektyvumą bei sukurti pridėtinę vertę. Turimų ŽŪB plėtrai yra perkama arba nuomojama žemė.

Grupės misija yra pažangiais sprendimais stiprinti Lietuvos ir kitų Europos šalių žemės ūkio sektorių, didinti investicijų vertę ir siekti socialinės gerovės kaimo bendruomenei. Kad sėkmingai atliktų užsibrėžtą misiją, Grupė išsikėlė 4 pagrindinius tikslus:

1. Užtikrinti valdomų ūkių augimą;
2. Veikloje vadovautis pažangiausiais vadybos principais ir pasitelkti modernias žemės ūkio technologijas;
3. Nuolat tobulinti verslo struktūrą, kad ji būtų efektyvi ir kurtų vertę;
4. Sukurti ir nuolat stiprinti žemės ūkio bendrovių grupę, gaminančią paklausią aukštos kokybės žemės ūkio produkciją.

Organizacinė struktūra

2008 m. birželio 30 d. AB „Agrowill Group“ turėjo 40 antrinių bendrovių – 14 žemės ūkio bendrovių, 23 žemės valdymo bendroves, 2 Grupės įsigijimus atliekančias bendroves bei valdymo bendrovę įsikūrusią Estijoje – OU „Agrowill Eesti“.

AB „Agrowill Group“ yra vienintelė žemės ūkio vystymo ir investicijų bendrovių grupė, taikanti centralizuotą verslo valdymo modelį – visos administracinės, planavimo ir koordinavimo funkcijos atliekamos centriniame biure Vilniuje, Smolensko g. 10. 2007 metais įsigijus žemės vystymo fondų bendroves, jų valdymo funkcijas taip pat imta vykdyti centralizuotai, todėl pagrindinė bendrovė AB „Agrowill Group“ šiuo metu atlieka visų Grupės įmonių valdymo funkcijas. Bendrovės padėties grupėje apibūdinimas pateikiamas Registravimo dokumento 7 dalyje.

4. EMITENTO VEIKLOS IR FINANSINĖS PADĖTIES APŽVALGA IR PERSPEKTYVOS

2008 sausio 16 d. buvo įregistruotos dvi naujos įmonės – UAB „Žemės vystymo fondas 10“ ir UAB „Žemės vystymo fondas 22“. Abiejų bendrovių 100 proc. akcinio kapitalo ir 100 proc. balsų priklauso AB „Agrowill Group“.

2008 m. birželio 3 d. Bendrovė pasirašė pirkimo pardavimo sutartį ir liepos mėn. įsigijo vieną didžiausių ir efektyviausiai veikiančių Estijos pieno gamybos kompanijų „Polva Agro“.

2008 m. birželio 20 d. Bendrovė pasirašė UAB „Grūduva“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį dėl 97,28 proc. UAB „Grūduva“ akcijų įsigijimo. Sandorio užbaigimas planuojamas iki 2008 m. rugsėjo 25 d.

2008 m. liepos 1 d. Bendrovė įsteigė dukterinę įmonę Moldovoje - Agrowill Group S.R.L. Per įsteigtą dukterinę įmonę numatoma vykdyti investicinius projektus Moldovoje.

2008 m. liepos 11 dieną Bendrovė pasirašė sutartį dėl žemės ūkio bendrovės „Tetirvinai“ 73,6 proc. pajų įsigijimo. Sandorio užbaigimas įvyks gavus Konkurencijos tarybos leidimą koncentracijai vykdyti.

2008 m. liepos 24 d. Bendrovė įsteigė dukterines įmones UAB „AWG Investment 2“ ir UAB „AWG Investment 3“. Per įsteigtas dukterines įmones numatoma vykdyti investicinius projektus.

Grupė ieško plėtros galimybių – tikimasi pritaikyti Lietuvoje sėkmingai išbandytą verslo modelį viename derlingiausių pasaulyje „juodžemio“ regione (esančiame Rusijoje, Ukrainoje, Moldavijoje, Rumunijoje ir kitose šalyse). Grupės vadovybė planuoja kurti pridėtinę vertę dviem būdais: (i) įsigyti veikiančias (ir/ar neveikiančias) ŽŪB ir investuoti į jų modernizaciją, plėtrą bei valdymo efektyvumo didinimą, ir/arba (ii) įsigyti ar ilgam laikui išsinuomoti žemės ūkio paskirties žemę ir joje statyti savo pastatus bei įrengimus, skirtus žemės ūkio veiklai vystyti. Šiuo metu vyksta įmonių registracija Rusijoje ir Moldavijoje, buriama vadovų komanda, ieškoma ŽŪB bei žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo bei ilgalaikės žemės nuomos galimybių bei analizuojama teisinė galimų plėtros šalių bazė. Plėtra į „juodžemio“ regioną yra vienas iš ilgalaikių Grupės planų, tačiau kol nėra suplanuoti ir patvirtinti konkretūs tolimesni veiksmai, planuojami Grupės rezultatai neįtraukia nei galimų investicijų plėtrai, nei galimų pajamų iš veiklos minėtame regione.

„Juodžemio“ regionas, besidriekiantis nuo Moldavijos per Ukrainą, Rusiją iki pat Kazachstano, yra viena iš dviejų derlingiausių teritorijų pasaulyje (antra – Kanadoje). Šis regionas gavo „juodžemio“ pavadinimą dėl juodos dirvožemio spalvos. Ypatinga „juodžemio“ savybė – jo sudėtyje yra daug humuso (organinių liekanų puvenų) - nuo 3 iki 15 proc. „Juodžemio“ sudėtyje esantis didelis humuso kiekis geriau išlaiko drėgmę, todėl tokio tipo dirvožemis yra itin palankus augalininkystės kultūrų auginimui. „Juodžemio“ sluoksnis visame regione yra gilus – didžioji dalis teritorijos padengta storesniu nei 1 metras juodžemio sluoksniu, o vietomis juodžemio storis gali siekti net iki 6 metrų.

5. VADOVYBĖ IR DARBUOTOJAI

Bendrovėje įgyvendinta dviejų lygių valdymo sistema, kurią sudaro kolegialus valdymo organas - valdyba bei vienasmenis valdymo organas – bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Bendrovės veiklos priežiūrą užtikrinta kolegialus organas – stebėtojų taryba.

Bendrovės stebėtojų taryboje yra 3 nariai, kuriuos 2 metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Stebėtojų tarybos nariais yra: Ramūnas Audzevičius (stebėtojų tarybos pirmininkas), Hugh Miles Thomas ir Edvardas Makelis.

Bendrovės valdybą sudaro 5 nariai, kuriuos 2 metų kadencijai renka Bendrovės Stebėtojų taryba. Valdybos nariais Bendrovėje išrinkti: Valentas Šulskis (valdybos pirmininkas), Domantas Savičius, Gediminas Žiemelis, Robertas Čepaitis, Linas Strėlis.

Bendrovės vadovas (generalinis direktorius) yra Valentas Šulskis.

Informacija apie Bendrovės vadovų patirtį pateikiama Registravimo dokumento 14 dalyje.

Bendrovės administravimo, valdymo ir priežiūros organų bei vadovybės nariams 2007 m. sausio – gruodžio mėnesiais ir 2008 m. sausio – birželio mėnesiais sumokėti atlyginimai nurodyti Registravimo dokumento 15 dalyje.

7. lentelė. Bendrovės ir Grupės darbuotojų skaičius

Darbuotojų skaičius	2004	2005	2006	2007	2008 06 30
AB „Agrowill Group“	5	14	21	46	55
AB „Agrowill Group“ priklausančiose bendrovėse	378	616	827	704	816
Visas Grupės darbuotojų skaičius	383	630	848	750	871

6. STAMBIAUSI AKCININKAI IR SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

2008-07-21 įvykusio visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dieną 2008-07-14 AB „Agrowill Group“ akcininkai, kurie nuosavybės teise turėjo 5 proc. ar daugiau Bendrovės įstatinio kapitalo ir/arba balsų:

8. lentelė. AB „Agrowill Group“ akcininkai, kurie 2008-07-14 d. nuosavybės teise turėjo 5 proc. ar daugiau Bendrovės įstatinio kapitalo ir/arba balsų

Akcininko fizinio asmens vardas, pavardė/akcininko juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinė	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius, vnt.	Akcininko turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis, proc.
UAB „ŽIA valda“, juridinio asmens kodas: 1242 11277, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius	6 833 883	26,14	26,14
Linas Strėlis	4 841 942	18,52	18,52
AB „Invalda“, juridinio asmens kodas: 1213 04349, Šeimyniškių g. 3, Vilnius	4 038 982	15,45	15,45
HANSABANK CLIENTS	1 888 836	7,22	7,22
Mantas Juozaitis	1 838 835	7,03	7,03
Mindaugas Juozaitis	1 236 893	4,73	4,73

Sandoriai su susijusiomis šalimis

Sandoriai tarp susijusių šalių yra aprašyti Registravimo dokumento 19 dalyje.

7. FINANSINĖ INFORMACIJA

Bendrovės konsoliduota finansinė atskaitomybė yra parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Finansinėse ataskaitose skaičiai yra pateikiami litais, nacionaline Lietuvos valiuta, kuri yra laikoma funkcinė Bendrovės valiuta.

Rengiant atskirų Grupės įmonių finansines atskaitomybes, operacijos, atliktos kitomis nei Grupės funkcinė valiuta (užsienio valiutomis), yra apskaitomos valiutų kursais, galiojusiais operacijų dieną. Kiekvieną balanso sudarymo datą piniginiai straipsniai, išreikšti užsienio valiuta, yra konvertuojami balanso sudarymo datos valiutos kursu. Nepiniginiai straipsniai, kurie apskaitomi tikrąja verte ir išreikšti užsienio valiuta, konvertuojami tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursu. Nepiniginiai vienetai, kurie yra apskaityti įsigijimo verte ir išreikšti užsienio valiuta, nekonvertuojami.

8. VERTYBINIŲ POPIERIŲ SIŪLYMO IR ĮTRAUKIMO Į PREKYBOS SĄRAŠĄ APRAŠYMAS

Pasiūlymas ir įtraukimas į prekybos sąrašą

2008 m. liepos 21 d. neeilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas nusprendė padidinti Bendrovės įstatinį kapitalą nuo 26 142 732 iki 30 777 777 litų, išleidžiant 4 635 045 Akcijas, atšaukė visų akcininkų pirmumo teisę įsigyti Išleidžiamas akcijas, suteikė UAB „ŽIA valda“ išimtinę teisę įsigyti 3 090 030 Akcijų, taip pat suteikė išimtinę teisę UAB „Finasta“ rizikos valdymas įsigyti 1 545 015 Akcijų, skirtų viešai išplatinti investuotojams Siūlymo metu.

Siekiant, kad investuotojai įsigiję Siūlomų akcijų iš karto galėtų jomis prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržoje, Bendrovės akcininkas AB „Invalida“ atsiskaitymo su investuotojais tikslais paskolins UAB „Finasta“ rizikos valdymas 1 545 015 nuosavybės teise turimas Bendrovės akcijų, kurios bus viešai platinamos investuotojams. UAB „Finasta“ rizikos valdymas ne vėliau kaip 2008 m. rugsėjo 22 d. per vertybinių popierių platintojus perves į investuotojų asmenines vertybinių popierių sąskaitas iš AB Invalida pasiskolintas Bendrovės ankstesnės emisijos akcijas, kuriomis iš karto bus galima prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržoje.

UAB „Finasta“ rizikos valdymas ne vėliau 2008 m. rugsėjo 22 d. pasirašys 1 545 015 Bendrovės naujos emisijos akcijų. Vadovaujantis su Bendrove sudaroma akcijų pasirašymo sutartimi UAB „Finasta“ rizikos valdymas pasirašytas akcijas pilnai apmokės Siūlymo metu surinktomis lėšomis ne vėliau nei 2008 m. rugsėjo 24 d.

UAB „ŽIA valda“ ne vėliau kaip 2008 m. rugsėjo 22 d. su Bendrove Išleidžiamų akcijų pasirašymo sutartį ir pasirašys 3 090 030 Bendrovės naujos emisijos akcijų. UAB „ŽIA valda“ pradinį įnašą už pasirašomas akcijas, ne mažesnę kaip 40 procentų pasirašytų akcijų nominalios vertės ir visa pasirašytų akcijų nominalios vertės perviršio suma, sumokės ne vėliau kaip per tris mėnesius po akcijų pasirašymo sutarties sudarymo. Akcijos turi būti pilnai apmokėtos ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo akcijų pasirašymo sutarties sudarymo.

UAB „ŽIA valda“ sumokėjus pradinį įnašą už pasirašytas akcijas, Juridinių asmenų registre bus įregistruotas iki 30 777 777 litų padidintas Bendrovės įstatinis kapitalas, o UAB „ŽIA valda“ pilnai apmokėjus pasirašytas akcijas ši naujai išleistų 4 635 045 Akcijų emisija AB „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas“ bus prijungta prie akcijų emisijos, kurios VP ISIN kodas LT0000127466. Po šių emisijų sujungimo UAB „Finasta“ rizikos valdymas atiduos AB „Invalida“ pasiskolintas 1 545 015 Bendrovės akcijas.

Investuotojams viešai siūlomų 1 545 015 Akcijų viešo platinimo Siūlymo organizatorius – AB „Finasta įmonių finansai“. Pagal Siūlymo organizatoriaus su UAB „Finasta“ rizikos valdymas ir su platintojais pasirašytas sutartis Siūlomų akcijų platinimą vykdys AB FMĮ „Finasta“ ir UAB FMĮ „Orion securities“ (toliau abu kartu – Platintojai arba Platintojas). Numatoma, kad AB FMĮ „Finasta“ platins 1 081 510 Siūlomų akcijų, o UAB FMĮ „Orion securities“ platins 463 505 Siūlomas akcijas.

Bendrovė ir Siūlymo organizatorius pareiškia, jog Siūlymas iš Bendrovės ar Siūlymo organizatoriaus pusės nesudaro Siūlomų akcijų ofertos, o iš investuotojo pusės Akcijų pirkimo įsipareigojimo pateikimas įpareigoja investuotoją įsigyti ir sumokėti už bet kokią Siūlomų akcijų kiekį, paskirtą jam pagal šio Prospekto sąlygas. Investuotojo pateiktas Akcijų pirkimo įsipareigojimas pats savaime

neįgalina investuotojo įsigyti Siūlomų akcijų ir nereiškia Siūlomų akcijų pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo.

Siūlymas prasidės 2008 m. rugsėjo 8 d. ir baigsis 2008 m. rugsėjo 18 d. Apie Siūlymą investuotojai bus informuoti per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą.

Siūlymas gali būti sustabdytas ar atšauktas tik Bendrovės prašymu ir sutikus Siūlymo organizatoriui nenurodant priežasčių. Tokiu atveju, investuotojų sumokėtos sumos, jei tokių būtų, bus grąžintos ne vėliau kaip per dvi darbo dienas. Apie Siūlymo atšaukimą būtų pranešta per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą.

Viešo platinimo metu investuotojai, norintys įsigyti Siūlomų akcijų, galės pateikti Platintojams Akcijų pirkimo įsipareigojimus. Akcijų pirkimo įsipareigojimo formą ir turinį nustatys Siūlymo organizatorius.

Didžiausias vienam investuotojui Akcijų pirkimo įsipareigojime leidžiamas įsigyti Akcijų kiekis apribojamas 50 000 litų suma. Nė vienas investuotojas neturės galimybės pateikti Akcijų pirkimo įsipareigojimą didesniai nei 8 620 Siūlomų akcijų skaičiui. Mažiausias pageidaujama įsigyti akcijų kiekis nėra ribojamas. Investuotojas, pateikdamas Akcijų pirkimo įsipareigojimą, įgalioja Siūlymo organizatorių proporcingai mažinti ir apvalinti Akcijų skaičių.

Investuotojas, norėdamas įsigyti Siūlomų akcijų, privalo turėti Platintojo, kuriam pateikiamas Akcijų pirkimo įsipareigojimas, atidarytas vertybinių popierių ir piniginių lėšų sąskaitas.

Investuotojo pateikiamas Akcijų pirkimo įsipareigojimas laikomas ir jo nurodymu Platintojui įšaldyti atitinkamą lėšų sumą investuotojo piniginių lėšų sąskaitoje. Įšaldoma lėšų suma lygi Akcijų pirkimo įsipareigojime nurodyto pageidaujamo įsigyti akcijų skaičiaus ir Siūlymo kainos sandaugai. Lėšos įšaldomos iki atsiskaitymo už paskirtas akcijas arba iki investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimo atšaukimo.

Akcijų pirkimo įsipareigojimas yra laikomas paduotu nuo momento, kai Platintojas gauna tinkamai užpildytą investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimą. Investuotojas turi užtikrinti, kad visa informacija nurodyta Akcijų pirkimo įsipareigojime yra teisinga, pilna ir aiški. Investuotojo įsipareigojimas gali būti atmestas, jeigu jis yra neteisingas, nepilnas ar neaiškus.

Jei investuotojo piniginių lėšų sąskaitoje Akcijų pirkimo įsipareigojimo pateikimo dienos pabaigoje nepakanka lėšų atsiskaityti už norimas įsigyti akcijas, tokio investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimas yra atmetamas.

Investuotojas gali atšaukti pateiktą Akcijų pirkimo įsipareigojimą iki 2008 m. rugsėjo 17 d. 17 val.

Laikoma, kad Akcijų pirkimo įsipareigojimas atšauktas nuo momento, kai Platintojas gauna investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimo atšaukimą.

Platinimo ir paskirstymo planas

Siūlymas nedalijamas į dalis pagal jokiais investuotojų kategorijas ar kitus požymius.

Bendrovės žiniomis, stambiaji Bendrovės akcininkai įsigyti Siūlomų akcijų neplanuoja.

Baigus Akcijų pirkimo išsipareigojimų priėmimą UAB FMĮ „Orion securities“ perduos AB FMĮ „Finasta“ duomenis apie gautus Akcijų pirkimo išsipareigojimus. AB FMĮ „Finasta“ duomenis apie visų investuotojų Akcijų pirkimo išsipareigojimus pateiks Siūlymo organizatoriui – AB „Finasta įmonių finansai“, kuri atliks galutinę akcijų paskirstymą. Pateikus Akcijų pirkimo išsipareigojimų didesniai nei Siūlomų akcijų skaičiui, visiems investuotojams jų Akcijų pirkimo išsipareigojimuose nurodytų akcijų skaičius bus mažinamas proporcingai.

Siūlymo organizatorius tikrins, kad nebūtų pateikta vieno asmens paraiškų didesnei nei 50 000 Lt sumai.

Bendruosius Siūlymo rezultatus Bendrovė, pagal Siūlymo organizatoriaus pateiktą informaciją, paskelbs per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą ne vėliau kaip 2008 m. rugsėjo 22 d.

Apie investuotojui priskirtas akcijas raštu praneš Platintojas, kuriam investuotojas pateikė Akcijų pirkimo išsipareigojimą. Akcijų pateikimas bus įgyvendinamas Platintojui atliekant įrašus Investuotojo sąskaitose laikantis vertybinių popierių ir pinigų pervedimo vienalaikiškumo principo.

Kainos nustatymas

Akcijų emisijos kaina buvo pasiūlyta visuotinio akcininkų susirinkimo iniciatyvos teisę turinčio akcininko pateiktame sprendimų projekte. Bendrovės valdyba, svarstydamą siūlomą akcijų emisijos kainą, atsižvelgė į Bendrovės verslo plėtros planus ir į norus padidinti Bendrovės akcijų likvidumą, pagyvinti Bendrovės akcijų prekybą Vilniaus vertybinių popierių biržoje, o taip pat į iniciatyvą pareiškusio didžiausio akcininko numatomas žymias investicijas į bendrovės veiklą. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino valdybos pasiūlytą akcijų emisijos kainą – 5,80 Lt. Viešam akcijų platinimui akcijos siūlomos ta pačia kaina – 5,80 Lt.

Platinimas ir garantavimas

Siūlymo organizatorius – AB „Finasta įmonių finansai“ (buveinė Konstitucijos pr.23, LT-08105 Vilnius, įmonės kodas 300587351). Pagal Siūlymo organizatoriaus su UAB „Finasta“ rizikos valdymas ir su Platintojais pasirašytas sutartis Siūlomų akcijų platinimą vykdys AB FMĮ „Finasta“ (buveinė Konstitucijos pr. 23, Vilniuje, įmonės kodas 122570630) ir UAB FMĮ „Orion securities“ (buveinė Antano Tumėno g. 4, Vilniuje, įmonės kodas 122033915).

Akcijų pirkimo išsipareigojimai pateikiami Platintojams nuo 2008 m. rugsėjo 8 d. iki 2008 m. rugsėjo 17 d. darbo dienomis nuo 9 iki 17 val., o 2008 m. rugsėjo 18 d. nuo 9 iki 15 val. šiose vietose:

AB FMĮ „Finasta“:

Maironio g. 11, Vilnius, Lietuvos Respublika, tel. +370 5 2032233;

Konstitucijos pr. 23, Vilnius, Lietuvos Respublika, tel. +370 5 2786833;

Vytauto pr. 3, Kaunas, Lietuvos Respublika, tel. +370 37 750508;

Naujojo Sodo g. 1a (19aukštas), Klaipėda, Lietuvos Respublika, tel. +370 46 412074;

UAB FMĮ „Orion securities“:

Antano Tumėno g. 4, Vilnius, Lietuvos Respublika, tel. +370 5 2313833.

AB FMĮ „Finasta“ pagal 2008 m. rugpjūčio 8 d. su Siūlymo organizatoriumi pasirašytą sutartį išsipareigoja platinti 1 081 510 Siūlomų akcijų. UAB FMĮ „Orion securities“ pagal 2008 m. rugpjūčio 8 d. su UAB „Finasta“ rizikos valdymas ir Siūlymo organizatoriumi pasirašytą sutartį išsipareigoja išplatinti 463 505 Siūlomų akcijų.

AB FMĮ „Finasta“ neišplatintas Siūlomas akcijas savo sąskaita įsigis UAB „Finasta“ rizikos valdymas. UAB FMĮ „Orion securities“, neišplatinusi 463 505 Siūlomų akcijų, yra išsipareigojusi likusias akcijas įsigyti savo sąskaita,

UAB FMĮ „Orion securities“ ir UAB „Finasta“ rizikos valdymas įsigytos neišplatintos akcijos bus parduodamos investuotojams po 5,80 litų Vilniaus vertybinių popierių biržoje 30 dienų po Siūlymo pabaigos.

Silpninimas

Šia 4 635 045 paprastųjų vardinių 1 lito nominaliosios vertės Bendrovės akcijų emisija, kurios išimtinė teisė įsigyti 3 090 030 akcijų suteikta UAB „ŽIA valda“, o išimtinė teisė įsigyti 1 545 015 akcijų, skirtų viešai išplatinti investuotojams, suteikta UAB „Finasta“ rizikos valdymas, Bendrovės įstatinis kapitalas didinamas nuo 26 142 732 iki 30 777 777 litų. Bendrovės įstatinis kapitalas padidės 17,73 proc.

Akcininkų, Siūlymo metu papildomai neįsigijusių Siūlomų akcijų, dalis įstatiniame kapitale sumažės 15,06 procento.

Emisijos išlaidos

Bendrovės pajamos už visas išleidžiamas akcijas bus lygios Išleidžiamų akcijų bendrai emisijos vertei – 26 883 261 Lt. Tame tarpe pajamos už Siūlomas akcijas bus 8 961 087 Lt.

Bendros Siūlymo išlaidos, įskaitant, bet neapsiribojant, atlyginimu Siūlymo organizatoriui ir Platintojams, finansiniu auditu, teisinėmis paslaugomis, finansinėmis paslaugomis ir marketingu bus apytiksliai 5,50 proc. nuo visų įplaukų už Siūlomas akcijas.

9. KITTA SVARBI INFORMACIJA

Įstatai ir įstatinis kapitalas

Naujausia Bendrovės įstatų redakcija įregistruota Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registre 2008 m. gegužės 15 d.

AB „Agrowill Group“ įstatinis kapitalas yra 26 142 732 litai. Bendrovės įstatinis kapitalas yra padalintas į 26 142 732 paprastąsias vardines akcijas. Vienos Bendrovės išleistos paprastosios vardinės akcijos nominali vertė yra 1 litas.

Visos Bendrovės akcijos yra pilnai apmokėtos ir suteikia jų savininkams vienodas teises.

Bendrovė ir jos dukterinės įmonės nėra įsigijusi nuosavų akcijų.

Bendrovė nėra išleidusi konvertuojamų vertybinių popierių.

VERTYBINIŲ POPIERIŲ RAŠTAS

1. ATSAKINGI ASMENYS

Už Prospekte pateiktos informacijos teisingumą ir išsamumą yra atsakinga AB „Agrowill Group“ (įmonės kodas 1262 64360, buveinės adresas Smolensko g. 10, Vilnius, Lietuva), kurią atstovauja:

- Valentas Šulskis - AB „Agrowill Group“ generalinis direktorius;
- Domantas Savičius - AB „Agrowill Group“ finansų direktorius;

Bendrovės atstovai patvirtina, kad Prospekte pateikta informacija, kiek jiems yra žinoma, atitinka tikrovę, Prospekte nėra praleista jokia svarbi informacija, ir Bendrovė ėmėsi visų pagrįstų priemonių, siekdama tai užtikrinti.

Bendrovė nepriima atsakomybės, jei investicinis sprendimas yra priimtas vadovaujantis tik informacija, pateikta šio Prospekto santraukoje, išskyrus atvejus, kai santrauka, skaitoma kartu su kitomis Prospekto dalimis, yra klaidinanti, neteisinga arba prieštaringa.

Siūlymo organizatoriai, jų konsultantai ir (arba) kiti su jais susiję asmenys neteikia jokio aiškaus ar numanomo pareiškimo ir nesuteikia jokių garantijų dėl Prospekto, Prospekto santraukoje ar bet kurioje iš atskirų Prospekto dalių pateiktos informacijos teisingumo ar išsamumo. Jokia Bendrovės šiame Prospekte pateikta ar su Siūlymu susijusi informacija negali būti laikoma nei tiesioginiu, nei numanomu Siūlymo organizatorių pareiškimu ar patvirtinimu bet kokioms trečiosioms šalims.

Jokie asmenys nebuvo ir nėra įgalioti teikti kitokios informacijos apie Siūlymą, negu nurodyta šiame Prospekte, ar pateikti kitokių pareiškimų apie Siūlymą, negu pateikti šiame Prospekte. Tuo atveju, jei tokia informacija ar pareiškimai teikiami, jie neturi būti laikomi patvirtintais Bendrovės ar Siūlymo organizatorių.

Nei šio Prospekto pateikimas, nei Akcijų pasirašymas jokiomis aplinkybėmis negali būti pagrindu daryti prielaidą, kad nuo Prospekto paskelbimo datos Bendrovės veikloje neįvyko jokių pokyčių ir kad šiame Prospekte pateikta informacija yra teisinga bet kuriuo metu nuo Prospekto paskelbimo datos.

Priimdami su Akcijomis susijusį investicinį sprendimą investuotojai privalo vadovautis pačių turimomis žiniomis, gautomis įvertinus Bendrovės padėtį, Siūlymo sąlygas, įskaitant, be apribojimų, visus atitinkamus privalumus ir rizikas. Šio Prospekto turinys negali būti suprantamas kaip teisinė arba verslo rekomendacija ar patarimas mokesčių klausimais. Dėl patarimo teisiniais, verslo ar mokesčių klausimais kiekvienas potencialus investuotojas turėtų kreiptis į savo teisės patarėją, verslo ar mokesčių konsultantą.

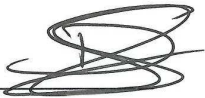
Prospektą tvirtina Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija pagal Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymą bei kitus Lietuvos Respublikoje taikomus teisės aktus ir taisykles.

Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos patvirtinimas nereiškia, kad Prospekte pateikta informacija yra teisinga.

Visi su šiuo Siūlymu susiję ginčai sprendžiami kompetentingame Lietuvos Respublikos teisme, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Jei investuotojas pateikia ieškinį teismui dėl Prospekte esančios informacijos, ieškovui gali teikti pagal nacionalinius teisės aktus padengti teismui teikiamų dokumentų vertimo išlaidas prieš teismo proceso pradžią.

Visi asmenys, gavę šį Prospektą, turėtų susipažinti su atitinkamais konkrečiose jurisdikcijose taikomais apribojimais, ir jų laikytis. Šis Prospektas negali būti naudojamas ir nėra skirtas naudoti kaip pasiūlymas parduoti ar raginimas pirkti Akcijas tokiose jurisdikcijose, kuriose toks pasiūlymas ar raginimas laikomas neteisėtu.

Emitento vardu:



Domantas Savičius
AB „Agrowill Group“ finansų direktorius,
laikinais einantis generalinio direktoriaus
pareigas

Prospektą rengusio Siūlymo organizatoriaus AB „Finasta įmonių finansai“ vardu patvirtiname, kad Prospekte pateikta tiksli informacija, kurią AB „Finasta įmonių finansai“ pateikė AB „Agrowill Group“ darbuotojai ir vadovai. AB „Finasta įmonių finansai“ atsako už pateiktos informacijos tinkamą įforminimą.



Marija Leitonienė
AB „Finasta įmonių finansai“ direktorė

2. RIZIKOS VEIKSNIAI

Šioje dalyje pateikiama informacija apie rizikos veiksnius neturėtų būti laikoma išsamiu ir visus aspektus apimančiu rizikos veiksnių, susijusių su Bendrove ar siūlomais vertybiniais popieriais, aprašymu.

Rizikos, susijusios su Grupės veikla

Priklausomybė nuo pagrindinių vadovų komandos. Kiekviena iš Grupės veiklos sričių priklauso nuo Grupės vadovų komandos, atsakingos už atskiros srities vystymą, augimą ir tinkamą kasdienę veiklą. Todėl Grupės gebėjimą išsilaikyti konkurencingoje aplinkoje ir įgyvendinti augimo strategiją daugiausia lemia šių žmonių patirtis, žinios, asmeniniai ryšiai bei kitos savybės. Grupės sugebėjimas pritraukti ir samdyti aukštos kvalifikacijos vadovus irgi prisideda prie Grupės sėkmės. Vykstant nuolatinei ir stipriai konkurencijai dėl aukštos kvalifikacijos personalo yra tikimybė, kad Grupės vadovai bei pagrindiniai darbuotojai gali nuspręsti keisti darbo vietą ir nebedirbti Grupėje. Tokių darbuotojų netekimas ar Grupės nesugebėjimas pasamdyti naujų vadovaujančių darbuotojų, turinčių atitinkamų žinių ir sugebėjimų, ar tokių žmonių trūkumas rinkoje gali turėti didelę neigiamą įtaką visos Grupės veiklos perspektyvoms, finansinei padėčiai ir rezultatams.

Augimas ir augimo kontrolė. Nors Grupė yra paskelbusi apie tolimesnį augimą įsigyjant naujų žemės plotų bei didinant karvių skaičių, Grupės sėkmė priklausys nuo jos vadovų sugebėjimo valdyti Grupę tokio augimo metu. Norint augimo laikotarpiu sėkmingai valdyti Grupės veiklą bei užtikrinti veiklos efektyvumą Grupės vadovybei gali prireikti gerinti valdymo bei kontrolės išteklius ir valdymo procedūras. Jei šie procesai pasirodytų esą nepakankami planuojamai augimo spartai ir augimo valdymui užtikrinti, tai gali neigiamai paveikti Grupės valdymą sparčios plėtros laikotarpiu ir atitinkamai tai gali reikšmingai neigiamai paveikti Grupės veiklą, finansinę padėtį ir rezultatus.

Rizika susijusi su planuojama veikla užsienio šalyse. Grupės ilgalaikiuose planuose yra veiklos plėtra ne tik Lietuvoje, bet „juodžemio“ regiono šalyse – Rusijos Federacijoje, ir/ar Ukrainos respublikoje, ir/ar Moldovos respublikoje. Nors šios šalys po Sovietų Sąjungos iširimo yra pažengusios į priekį, tačiau bet kokia verslo veikla šiose valstybėse gali susidurti su gana reikšmingomis ekonominėmis, teisinėmis, politinėmis ir kitokiomis rizikomis. Nors verslo sąlygos šiose šalyse yra palaipsniui gerinamos tačiau čia dar vis egzistuoja nemažai suvaržymų ir apribojimų pradedant sudėtingu tikslios informacijos apie rinką prieinamumu, ir baigiant valdžios struktūrų kišimusi į verslą. Todėl Grupė, pradėjusi žemės ūkio veiklą šiose šalyse, gali susidurti su daugeliu politinio, ekonominio, teisinio ir kitokio pobūdžio sunkumų tokių kaip bendras šalių politinis ir ekonominis nestabilumas, vidinės politikos įtampa bei blogėjantys santykiai su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, socialiniai neramumai, kylantys dėl negerėjančių didelės visuomenės dalies gyvenimo sąlygų, žemės įsigijimo ir valdymo apribojimai, produkcijos pardavimo ir eksporto apribojimai, teisinės sistemos netobulumas bei prieštaravimas, sunkumai ginant savo pažeistas teises teisminėse ir kitokiose institucijose, valdžios struktūrų nesugebėjimas ir nenoras spręsti kylančias problemas, per didelę valdžios struktūrų veiklos laisvę ir savavališką veiklą, nusikalstamumas ir korupcija, mokestinio reguliavimo netikrumas ir plintantis mokestinės sistemos panaudojimas įvairių struktūrų tarpusavio santykiams spręsti, verslo veiklai reikalingos infrastruktūros nepakankamumas ir pan. Bet kuris iš

tokių veiksnių gali sukelti reikšmingus neigiamus padarinius ir reikšmingai neigiamai įtakoti Grupės veiklą tose šalyse, o taip pat ir visos Grupės veiklą bendrai jos finansinę padėtį bei veiklos rezultatus.

Rizika dėl pateiktų teiginių būsimuoju laiku. Šiame Prospekte yra pateikta nemažai teiginių būsimuoju laiku, kurie priklausomai nuo įvairių rizikos veiksnių bei sąlygų ateityje gali ir nepasitvirtinti. Šiems teiginiams nepasitvirtinus Grupės ateities rezultatai bei finansinė padėtis gali stipriai skirtis nuo numatytų. Nors Grupės vadovybė priimdama sprendimus bei pateikdama teiginius dėl būsimų rezultatų remiasi prognozėmis ir modeliais, kurie buvo sudaryti Grupės vadovų, finansų, žemės ūkio specialistų bei pasitelktų patarėjų pastangomis, nėra jokios garantijos, kad naudotos prielaidos bei finansinės Grupės prognozės nepasirodys neteisingos arba kad sudaryti modeliai ir prognozės reikšmingai nenukryps nuo Grupės ateities planų arba nesutaps su jais. Kadangi Grupės veikla be viso kito yra stipriai priklausoma nuo įvairių išorinių veiksnių ir aplinkybių (oro sąlygų, klimato, dirvožemio ir pan.), dėl bet kurio iš šių veiksnių gautieji Grupės rezultatai gali stipriai skirtis nuo prognozuotų ar pateiktų tokiose prielaidose bei modeliuose. Todėl investuotojai neturėtų sprendimų priimti remdamiesi vien tik teiginiais būsimuoju laiku.

Buvusių, šiuo metu vykdomų ir būsimų investicinių projektų sėkmė. Kaip aprašyta šiame Prospekte, Grupė šiuo metu vykdo ir ateityje ketina vykdyti didelės apimties investicinius projektus. Nors Grupė ir jos darbuotojai prognozuodami investicijas remiasi visa turima informacija ir analitiniais resursais, tačiau nėra jokios garantijos, kad visa informacija, kuria buvo remiamasi planuojant investicijas, buvo teisinga ir išsami. Be to, nėra jokio užtikrinimo, kad investiciniai planai bei daromos investicijos atneš numatytą ar suplanuotą grąžą, nėra garantijų, kad investicijos nekainuos brangiau negu numatyta. Nepasiteisinus jau įgyvendintiems ar planuojamiems įgyvendinti investiciniams projektams, šių projektų grąžai esant mažesnei negu numatyta ar jų kainai esant didesnei negu suplanuota tai gali stipriai neigiamai paveikti Grupės veiklą, jos finansinę padėtį ir veiklos rezultatus. Grupė savo verslą vysto įsigydama neefektyviai veikiančias žemės ūkio bendroves ir investuodama į jų modernizaciją bei veiklos valdymą siekdama padidinti tokių žemės ūkio bendrovių efektyvumą arba pirkdama ir nuomodama žemę. Tačiau nėra jokios garantijos, kad tokios Grupės daromos investicijos bus pagrįstos, t.y. bus užtikrintas ūkių augimas, veikloje bus tinkamai ir sėkmingai įdiegtos modernios žemės ūkio technologijos ir bus užtikrinta, kad visos tokios įsigytos žemės ūkio bendrovės gamins aukštos kokybės žemės ūkio produkciją. Nepavykus užtikrinti efektyvaus įsigytų žemės ūkio bendrovių modernizavimo tai gali reikšmingai neigiamai paveikti Grupės veiklą, finansinę padėtį ir rezultatus.

Pastaba dėl auditorių išlygos bei dalyko pabrėžimo. Investuotojai turėtų atkreipti dėmesį, kad UAB „Deloitte Lietuva“ nebuvo paskirti auditoriumi ir neatliko 2003 m. gruodžio 31 d. konsoliduoto balanso, kurio koregavimai, jei tokie būtų, galėtų reikšmingai įtakoti 2004 m. konsoliduotą pelną (nuostolius) bei konsoliduotus pinigų srautus, audito, dėl to UAB „Deloitte Lietuva“ negali pareikšti, ir nepareiškia nuomonės apie 2004 m. konsoliduotą pelno (nuostolius), pinigų srautų bei akcininkų nuosavybės pokyčių ataskaitas.

UAB „Deloitte Lietuva“ nedalyvavo atliekant inventorizaciją 2006 m., 2005 m. ir 2004 m. gruodžio 31 d., nes tuo metu nebuvo paskirti Grupės auditoriais. Dėl Grupės atsargų apskaitos metodikos specifikos UAB „Deloitte Lietuva“ negalėjo atlikti kitų audito procedūrų, kad surinktų pakankamai įrodymų dėl atsargų kiekio.

Kadangi pradiniai atsargų likučiai įtakoja veiklos finansinius rezultatus, UAB „Deloitte Lietuva“ negalėjo nustatyti, ar Grupės veiklos finansiniai rezultatai yra teisingai apskaityti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus Europos Sąjungos.

Taip pat investuotojai turėtų atkreipti dėmesį, jog biologinis turtas, kurio vertė 2004 m. gruodžio 31 d. yra 4 633 tūkst. Lt, yra apskaitytas įsigijimo savikaina. Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai reikalauja, jog biologinis turtas būtų apskaitytas tikrąja verte arba įsigijimo savikaina, sumažinta vertės sumažėjimo nuostoliais, nesant galimybės patikimai nustatyti tikrąją vertę. UAB „Deloitte Lietuva“ negavo pakankamai duomenų, kurie leistų įsitikinti, jog biologinis turtas, kurio vertė 2004 m. gruodžio 31 d. buvo 4 633 tūkst. Lt, yra teisingai apskaitytas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės reikalavimus.

Draudimai. Grupės turimi draudimai neapima visų rizikos rūšių, kurios gali paveikti Grupės veiklą. Nors turimi draudimai ir apima visus rizikos veiksnius, tokio draudimo suma gali būti nepakankama, kad būtų atlyginta visa Grupės dėl tam tikrų aplinkybių patiriama žala. Grupė neatlieka atidėjimų, kurie būtų skiriami tretiesiems asmenims padarytai žalai, kuri nėra padengiama draudimu, atlyginti. Įvykus bet kokiems įvykiams, kurių metu padaroma didelė žala Grupei arba kurių metu Grupė sukelia žalą tretiesiems asmenims, ir nesant pakankamam draudimui tokiai žalai atlyginti, Grupės veikla gali būti stipriai sutrikdyta, nes Grupė gali būti priversta skirti didelius resursus žalai sumažinti ar mokėti dideles išmokas žalai padengti. Nėra jokios garantijos, kad tokios išlaidos bus visiškai kompensuotos ar nors dalinai kompensuotos. Taip būtų padaryta didelė neigiama įtaka Grupės veiklai, finansinei padėčiai ir rezultatams.

Infliacija. Einamieji bei keleri ateinantys metai gali pasižymėti didele infliacija. Tam tikros Grupės išlaidos, pvz., investicijos į įrenginius ir darbo jėgą, yra labai susiję su bendru kainų lygiu. Didėjant infliacijai yra rizika, kad Grupei nepavyks atitinkamai pakeisti savo siūlomų produktų kainų taip, kad būtų išlaikytos esamos pelningumo maržos. Todėl dėl infliacijos žymiai padidėjus Grupės išlaidoms ir Grupei nepavykus padidinti savo kainų siekiant išlaikyti esamas ar padidinti pelningumo maržas, tokios padidėjusios išlaidos turės būti dengiamos iš vidinių Grupės resursų. Taigi didelė infliacija gali žymiai neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį bei veiklos rezultatus.

Darbo užmokesčio kilimas. Su darbo jėga susijusios sąnaudos yra ryški Grupės siūlomos produkcijos savikainos dalis. Nors darbo jėga Lietuvoje yra pigesnė negu senosiose Europos Sąjungos šalyse, šis skirtumas turėtų nuolatos mažėti Lietuvos ekonomikai besivejant Europos Sąjungos vidurkį. Šalyje stingant darbo jėgos, Grupė norėdama išlikti konkurencinga ir išlaikyti darbuotojus gali būti priversta didinti su darbo jėga susijusias išlaidas daug sparčiau negu ankstesniais laikotarpiais. Jei didinant tokias išlaidas Grupė nesugebės kartu didinti ir darbo našumo bei produktyvumo, tai gali reikšmingai neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį ir veiklos rezultatus.

Bendrovė yra Grupės pagrindinė bendrovė. Bendrovė yra kontroliuojančioji Grupės bendrovė, kuri vykdo veiklą per savo antrines bei susijusias bendroves. Be investicijų į veikiančias bendroves Bendrovė neturi jokio kitokio reikšmingo turto, todėl ji yra priklausoma nuo valdymo mokesčių, surenkamų iš savo valdomų bendrovių. Ateityje ji gali būti priklausoma ir nuo savo antrinių bendrovių sumokamų dividendų. Tačiau dividendai negalės būti išmokami, jei juos mokančios bendrovės neturi atitinkamo pelno. Bendrovės galimybė gauti naudos iš tokių bendrovių turto pardavimo likvidavimo atveju ar kitais atvejais irgi priklauso nuo to, ar šios bendrovės sugebės tinkamai atsiskaityti su visais savo kreditoriais. Taigi Bendrovės finansinė padėtis yra priklausoma

nuo Bendrovės antrinių ir susijusių bendrovių galimybių mokėti valdymo mokesčius, paskelbti ir išmokėti dividendus. Bet kokių tokių išmokų sumažėjimas gali reikšmingai neigiamai paveikti Bendrovės finansinę padėtį, veiklą ir jos rezultatus.

Grupės kapitalą sudaro didelė dalis skolinto kapitalo. Tai gali apriboti jos galimybes pritraukti finansavimą tolimesnei plėtrai bei sukelti sunkumų atsiskaitant su kreditoriais. Grupei toliau norint užsitikrinti sklandžią ir efektyvią plėtrą bei siekiant norimo augimo masto, gali prireikti daugiau finansinių lėšų, negu gali būti pritraukta siūlymo metu. Grupė negali užtikrinti, kad prireikus papildomų finansinių lėšų ji turės galimybę palankiomis sąlygomis gauti papildomą finansavimą. Be to, Grupė turi gana daug skolinto kapitalo. Skolinto kapitalo lygis gali lemti tai, kad neužtekus siūlymo metu pritrauktų lėšų Grupei gali būti sudėtingiau pritraukti papildomą finansavimą. Skolinto kapitalo lygis irgi gali turėti įtakos, kad didesnė ateityje Grupės generuojamų pinigų srautų dalis turės būti nukreipta skolai ir palūkanoms dengti. Tai gali riboti jos plėtros galimybes, naujų žemės plotų įsisavinimą ir apsunkti padidėjusio karvių skaičiaus priežiūrą bei išlaikymą. Visa tai gali smarkiai neigiamai paveikti Grupės veiklos rezultatus. Be to, atsižvelgiant į tai, kad didelė Grupės turto dalis yra įkeista už suteiktas skolintas lėšas, nėra jokių užtikrinimų ar garantijų, kad Grupei nesugebant laiku vykdyti savo skolinių įsipareigojimų kreditoriams, tokie kreditoriai nepareikš reikalavimų išieškoti jiems priklausančias lėšas iš Grupės turimo turto. Grupės turto panaudojimas jos skoliniams įsipareigojimams padengti gali sunkinti ar stabdyti Grupės veiklą. Tai gali nulemti didelį jos finansinės padėties pablogėjimą ir daryti neigiamą įtaką jos veiklai bei rezultatams.

Be to, įsiskolinimo lygis gali trukdyti aktyviai vykdyti plėtrą dėl kredito sutartyse numatytų veiklos ir finansinių įsipareigojimų, ribojančių Bendrovės galimybes pasiskolinti daugiau, įkeisti turtą ir (ar) dalyvauti įmonių susijungimuose ar kitokio pobūdžio veiklos susiliejiame.

Bendrovės įsiskolinimo lygis gali turėti svarbių pasekmių, įskaitant, tačiau tuo neapsiribojant: (i) gali būti pakenkta Bendrovės gebėjimui gauti papildomą finansavimą apyvartiniam kapitalui, kapitaliniams įdėjimams, įsigijimams, skolos priežiūros poreikiams ar kitiems tikslams; (ii) gali būti apribotas Bendrovės lankstumas prisitaikant prie kintančių rinkos sąlygų; (iii) gali sumažėti jos konkurenciniai pranašumai. Be to, pagrindinėms Bendrovės paskoloms nustatyta kintama palūkanų norma, taigi palūkanų normų didėjimas gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Bet kokie iš pirmiau paminėtų veiksnių gali žymiai neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį, jos veiklą ir rezultatus.

Operacinė (veiklos) rizika. Grupė gali patirti tam tikrų nuostolių dėl netinkamų arba neveikiančių vidaus procesų, sistemų ar technologijų, darbuotojų, atstovų veiksmų, išorinių veiksnių. Operacinės rizikos sudėtinė dalis yra teisinė rizika patirti nuostolius dėl Grupės dabartinių ar ankstesnių teisių, kylančių iš įvairių sutarčių ar susitarimų, bylų ar įstatymų, nevykdymo ar netinkamo įvykdymo. Bet kuris iš šių dalykų gali stipriai neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį ir veiklos rezultatus.

Grupės veikla gali sutrikti dėl įvairių nenumatytų aplinkybių ir dėl nelaimingų atsitikimų. Grupės veikla gali būti paveikta įvairių nenumatytų aplinkybių, tokių kaip gaisrai, transportavimo sutrikimai, įrangos gedimai ir pan. Grupės bendrovėms priklauso daug įvairaus turto ir įrangos, kurie yra naudojami Grupės veikloje. Atsižvelgus į tai, kad Grupė naudoja daug techninių įrenginių ir jos

veikla yra vykdoma dideliame plote, yra galimybė, kad Grupės valdomuose plotuose ar patalpose gali įvykti nenumatyti įvykiai (avarija, sprogimas, gaisras ir pan.). Bet kokie tokie įvykiai gali sunaikinti Grupės sukauptus ir saugomus paruoštus grūdus, sėklas, trąšas, pašarus ir kt. Nors Grupė yra apdraudusi didžiąją dalį veiklai reikšmingo turto, nėra jokios garantijos, kad įvykus bet kuriam tokiam įvykiui turimo draudimo pakaktų padarytai žalai padengti. Be to, nėra jokio užtikrinimo, kad pavyktų greitai likviduoti bet kokio tokio įvykio padarinius. Yra pavojus, kad bet koks toks įvykis gali sutrikdyti visą Grupės verslą arba stipriai neigiamai paveikti jos kasdienę veiklą.

Grupė yra apdraudusi savo veiklą nuo daugelio galimų įvykių ir jų sukeltos žalos, bet ne nuo visų. Taigi įvykus tokiam įvykiui, draudimas gali nepadengti visos žalos. Esant tokioms aplinkybėms atsiradusi žala gali stipriai neigiamai paveikti Bendrovės finansinę padėtį ir veiklos rezultatus.

Grupės veiklos rezultatai priklauso nuo jos sugebėjimo pritraukti kvalifikuotą bei pusiau kvalifikuotą darbo jėgą. Grupės veiklos sėkmė priklauso nuo darbo rinkoje esančios kvalifikuotos ir pusiau kvalifikuotos darbo jėgos pasiūlos. Grupei reikalingos darbo jėgos stygius gali stipriai padidinti su darbo jėga susijusias sąnaudas, stabdyti Grupės plėtrą ir taip gali stipriai neigiamai paveikti jos veiklos rezultatus ir finansinę padėtį.

Grupė privalo laikytis aplinkos apsaugos taisyklių, jai gali tekti atsakyti dėl netinkamo aplinkosaugos taisyklių laikymosi. Grupė vykdydama savo veiklą privalo vadovautis įvairiomis aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis įvairių kenksmingų medžiagų, naudojamų Grupės veikloje, žymėjimą, naudojimą, saugojimą. Šios taisyklės įpareigoja įdiegti procedūras ir technologijas, leidžiančias tinkamai tvarkyti bet kokias kenksmingas medžiagas, numato Grupės atsakomybę tvarkant ir panaikinant bet kokią aplinkos taršą. Be atsakomybės už dabartinę veiklą, Grupei gali tekti atsakyti už bet kokią savo praeities veiklą, jei paaiškėtų, kad buvo padaryta žala aplinkai. Be to, bet kokie aplinkos apsaugos reguliavimo pokyčiai tiek nacionaliniu, tiek ir tarptautiniu lygiu, gali įpareigoti Grupę diegti naujus standartus atitinkančias priemones. Tai gali turėti didelės neigiamos įtakos Grupės veiklai, finansinei padėčiai ir rezultatams.

Infrastruktūriniai pajėgumai. Grupės verslo plėtros sėkmė stipriai priklauso nuo atitinkamos techninės infrastruktūros, reikalingos paruošti ir pristatyti Grupės siūlomus žemės ūkio produktus į rinką (grūdų valymo ir džiovavimo, pieno melžimo įranga). Nėra jokios garantijos, kad Grupei plečiantis Grupės naudojama infrastruktūra bus lengvai prieinama, kad pavyktų efektyviai apdirbti naujus plotus ar prižiūrėti padidėjusią galvijų bandą bei išsiplėtusią veiklą. Jei pasirodytų, kad naudojami infrastruktūriniai pajėgumai yra nepakankami išsiplėtusiai veiklai prižiūrėti, Grupė turėtų skirti daug papildomų lėšų ieškodama papildomų infrastruktūrinių pajėgumų. Tai gali neigiamai paveikti Grupės verslą, finansinę padėtį ir veiklos rezultatus.

Bendrovei gali tekti stipriai atnaujinti savo turimą ir gamyboje naudojamą įrangą. Grupė savo veikloje naudoja nemažai įrenginių ir technologijų. Todėl Grupė susiduria su rizika, kad svarbiausios įrangos ar technologijų dalys gali sugesti ar susidėvėti anksčiau numatyto laiko. Tokiu atveju Grupė turėtų skirti nemažai lėšų įrangos taisymui ar atnaujinimui, taip apribodama savo galimybes skirti investicijas numatytos plėtros vykdymui bei ėjimui į naujas rinkas. Tai gali žymiai pakenkti jos finansiniai padėčiai ir perspektyvai. Svarbiausių veikloje naudojamų technologinių įrenginių sutrikimai, gedimai ir pan. gali tiesiogiai neigiamai paveikti Grupės veiklos apimtį bei pardavimus ir neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį bei veiklos rezultatus.

Rizika, susijusi su bendrovių įsigijimu. Nuo pat įsikūrimo Grupė plėtėsi įsigydama kitas bendroves (žemės ūkio ir žemės valdymo). Nors bendrovės buvo įsigyjamoms atlikus išsamią jų finansinę, teisinę ir kt. analizę bei numatant planus, kaip integruoti įsigytas bendroves į Grupės struktūrą bei užtikrinti sklandų įsigijimo tikslų įgyvendinimą, nėra jokios garantijos, kad atlikti įsigyjamų bendrovių patikrinimai buvo išsamūs bei jų metu buvo atskleisti visi faktai ir aplinkybės, galinčios sukliudyti sėkmingam įsigijimo tikslų įgyvendinimui, arba kad visi atskleisti faktai ir aplinkybės buvo tinkamai įvertinti ir išanalizuoti. Todėl yra rizika, kad po tokių bendrovių įsigijimo paaiškėję faktai arba finansinės ar teisinės aplinkybės, kurios nebuvo atskleistos įsigijimo metu, arba bet kokie tokie faktai ar aplinkybės, kurie nebuvo numatyti įsigijimo metu ir vėliau paaiškėjo, arba Grupės vadovybės nesugebėjimas užtikrinti sklandaus įsigytų bendrovių integravimo į Grupės struktūrą, gali sukelti didelę žalą Grupei, neigiamai paveikti jos finansinę padėtį, veiklą ir rezultatus.

Rizika patirti neigiamas pasekmes dėl sumažėjusių pardavimo apimčių. Pagrindinė Grupės pajamų dalis yra gaunama iš pieno pardavimo, grūdų ir rapsų pardavimo. Savo ruožtu šie pardavimai be kainos priklauso nuo tam tikrų jiems būdingų veiksnių. Pieno pardavimo apimtys priklauso nuo karvių skaičiaus, karvių produktyvumo (primilžio). Grūdų bei rapsų pardavimai priklauso nuo apsėjamo ploto, derlingumo. Nėra jokios garantijos, kad Grupei nuolatos pavyks išlaikyti norimą karvių ar žemės plotų dydį bei užtikrinti produktyvumo ir derlingumo lygį. Bet kuriam iš šių veiksnių susiklosčius Grupei nepalankia kryptimi Grupės pardavimai gali stipriai sumažėti. Tai gali stipriai neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį jos veiklą ir rezultatus.

Teisės aktų, reguliuojančių žemės ūkį, nesilaikymas gali žymiai paveikti Bendrovės veiklą ir verslo perspektyvas. Teisės aktų, reguliuojančių žemės ūkio produkcijos gamybą, nesilaikymas gali nulemti nenumatytas išlaidas, būtinas tam tikriems įsipareigojimams įgyvendinti ar baudoms sumokėti. Kontroliuojančioms institucijoms nustačius itin sunkius tam tikros srities teisės aktų pažeidimus gali būti apribota ir Grupės bendrovių veikla tam tikroje srityje ar apskrityje.

Preliminarių matavimų netikslumas. Didesnė dalis Grupės bendrovių nuosavybės teise valdomų žemės sklypų buvo suformuoti vadovaujantis preliminariais matavimais. Tikslios tokių žemės sklypų ribos bus nustatomos tik atlikus geodezinius matavimus. Atlikus geodezinius matavimus Grupės bendrovių nuosavybės teise valdomų žemės sklypų plotai gali būti koreguojami, t.y. jų bendras plotas gali sumažėti arba padidėti.

Sutartiniai įsipareigojimai. Grupė yra prisiėmusi sutartinių įsipareigojimų, kurių neįvykdymo atveju Grupės įmonėms gali būti taikomos sankcijos, galinčios turėti įtakos Grupės veiklos rezultatams ir pelningumui (pvz., remiantis Grupės žemės ūkio bendrovių, parduodančių savo pagamintą pieną UAB „Marijampolės pieno konservai“, sutartimis su šia bendrove, vienai iš šalių pažeidus sutartinį įsipareigojimą, susijusį su produkcijos patiekimu ir (arba) nupirkimu, kyla prievolė sumokėti kitai šaliai baudą, lygią tinkamai nepristatyto ir (arba) nenupirkto pieno vertei).

Nagrinėjamos administracinės bylos.

Lietuvos vyriausiam administraciniame teisme nagrinėjamos dvi administracinės bylos, iškeltos pagal 2007 m. liepos 20 d. UAB „Žemės vystymo fondas“ bei UAB „Žemės vystymo fondas 18“ skundus atsakovui Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai dėl Konkurencijos tarybos 2007 m. liepos 5 d. nutarimo „Dėl UAB „Žemės vystymo fondas“ ir UAB „Žemės vystymo fondas 18“ veiksmų

atitikimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“ Nr. 2S-17. Šiuo nutarimu Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba pripažino, kad aukščiau nurodytų Grupės bendrovių skleidžiama reklama yra klaidinanti, paskyrė baudą ir įpareigojimą paneigti klaidinančią reklamą. Patenkinus UAB „Žemės vystymo fondas“ ir UAB „Žemės vystymo fondas 18“ prašymus buvo sustabdytas Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos nustatyto įpareigojimo paneigti klaidinančią reklamą vykdymas.

Teismui atmetus aukščiau nurodytų Grupės bendrovių skundus, šios bendrovės privalės vykdyti Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos nustatytus įpareigojimus. Tokių įpareigojimų vykdymas gali turėti neigiamos įtakos ne tik šių dviejų bendrovių, tačiau ir visos Grupės dalykinei reputacijai.

Rizikos, susijusios su žemės ūkio verslu/veikla

Oro sąlygos. Oro sąlygos yra vienas iš reikšmingiausių žemės ūkio veiklos rizikos veiksnių. Prastos ar nepalankios meteorologinės sąlygos turi esminę įtaką derlingumui ir gali reikšmingai neigiamai paveikti žemės ūkio derlių, pakenkti pašarų ruošimui, sunaikinti pasėlius ir padaryti kitokios žalos. Bet kokia dėl nepalankių oro sąlygų padaryta žala Grupei gali neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį, veiklą ir rezultatus.

Žemės ūkio produktų kainos. Grupės pajamos ir veiklos rezultatai priklauso nuo tokių veiksnių, kaip žemės ūkio produkcijos ir kainos, kurių Grupė negali kontroliuoti. Žemės ūkio produkcijos kainoms didelę įtaką daro įvairūs ir sunkiai prognozuojami bei nuo Grupės nepriklausantys veiksniai (oro sąlygos, valstybinė politika žemės ūkio srityje, pasaulinės paklausos pokyčiai, kuriuos lemia pasaulinės populiacijos kitimas, gyvenimo sąlygų pokyčiai bei konkuruojančios produkcijos apimtys kitose šalyse). Tokie veiksniai, kaip oro sąlygos, infekcijos, kenkėjų antplūdziai, įvairių šalių valstybinė žemės ūkio politika ir kiti, gali daryti didelę įtaką žemės ūkio pirminių produktų pasiūlai ir kainoms. Pirminių žemės ūkio žaliavų paklausos pokyčiams didelę įtaką gali daryti įvairios tarptautiniu ir vidiniu mastu vykdomos valstybinės žemės ūkio politikos programos, pasaulinės paklausos pokyčiai, atsirandantys dėl populiacijos kitimo bei gyvenimo lygio pokyčių įvairiuose pasaulio dalyse. Visa tai gali sukelti didelius žemės ūkio produktų kainos svyravimus bei atitinkamai neigiamai paveikti Grupės veiklą, finansinę padėtį ir rezultatus.

Pažymėtina, kad, remiantis atitinkamų Grupei priklausančių įmonių sudarytų produkcijos tiekimo sutarčių nuostatomis (pvz., Bendrovės sutartis su UAB „Marijampolės pieno konservai“ dėl pieno tiekimo), produkcijos tiekimo sąlygos (įskaitant produkcijos kainą) sutartyse nustatytais atvejais gali būti koreguojamos, tokiu būdu darant įtaką ir Grupės pajamoms bei veiklos rezultatams.

Tikri ar numanomi pavojai, susiję su Grupės siūlomų produktų kokybe, saugumu ar poveikiu sveikatai, gali užtraukti Grupei atsakomybę bei pakenkti jos veiklai ir reputacijai. Nepaisant visų Grupės veikloje taikomų kontrolės mechanizmų, nėra jokių užtikrinimų ar garantijų, kad kuris nors Grupės siūlomas produktas (pienas, grūdai) negali būti pripažintas, kaip neatitinkantis kokybės reikalavimų ar netinkamas tolimesniam perdirbimui ir vartojimui. Todėl Grupė gali būti priversta tokius žemės ūkio produktus atšaukti ar sunaikinti ir prisiimti atsakomybę, jei bet kokie tokie produktai sukeltų žalą vartotojų sveikatai. Didelės produktų dalies atšaukimas bei bet kokie reikalavimai atlyginti žalą, sukeltą dėl tokių produktų panaudojimo, gali nulemti ilgalaikius atitinkamų produktų patekimo į rinką apribojimus bei pasitikėjimo Grupe ir jos siūlomais produktais

praradimą. Net paaiškėjus, kad įtarimai dėl produktų saugumo yra nepagrįsti, neigiama viešoji nuomonė gali stipriai neigiamai paveikti Grupės reputaciją, įvaizdį ir vardą. Be to, Grupės turimo civilinės atsakomybės draudimo gali nepakakti visai dėl to atsiradusiai žalai atlyginti, todėl Grupė turėtų atlyginti bet kokią draudimu neatlygintą žalą iš savo resursų, o tai irgi gali žymiai neigiamai paveikti jo finansinę padėtį veiklą bei rezultatus.

Grupės veikla gali būti neigiamai paveikta, jei Grupės siūlomos pirminės žemės ūkio produkcijos naudotojai (perdirbėjai ar perdirbėjų klientai) prarastų pasitikėjimą Grupės tiekiamais produktais bei iš jų gaminamais produktais, jų kokybe ar saugumu. Tokia neigiama nuomonė gali paskatinti verslo partnerius atsisakyti tam tikrų Grupės tiekiamų produktų vartojimo. Tai gali sumažinti tiekimo į rinką apimtį bei neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį bei veiklos rezultatus.

Gyvulių ligos. Galvijai gali užsikrėsti įvairiomis virusinėmis infekcijomis, įskaitant snukio ir nagų ligą, kempinligę ir kt. Nors Grupė laikosi visų aukščiausių sanitarijos standartų siekdama sumažinti ligų kilimo galimybes, nėra jokios garantijos, kad Grupei priklausantys galvijai neužsikrės dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo Grupės. Nors didžioji dalis Grupei priklausančių galvijų yra apdrausti, galvijų infekcijos protrūkis gali lemti dideles papildomas išlaidas ir nuostolius, kurie gali stipriai neigiamai paveikti Grupės verslą, finansinę padėtį ir rezultatus.

Grupė yra priklausoma nuo sėklų, trąšų, kombinuotų pašarų kainų svyravimo. Grupės veikla taip pat yra stipriai priklausoma nuo jos veikloje naudojamų produktų kainų svyravimo. Grupės naudojamų sėklų, trąšų, kombinuotų pašarų kainos praеityje nuolatos buvo veikiamos kainų svyravimo. Kainos gali stipriai svyruoti ir ateityje. Grupė nėra sudariusi ilgalaikių sutarčių su ilgam laikotarpiui fiksuotomis kainomis dėl naudojamų sėklų, trąšų ar kombinuotų pašarų įsigijimo. Tai gali negalima atmesti galimybės, kad ateityje Grupė turės pirkti jai reikalingas sėklas, trąšas ar kombinuotus pašarus blogesnėmis sąlygomis, negu tai gali padaryti dabar, arba norėdama išlaikyti Grupei palankų įsigyjamų prekių lygį turės rinktis kitus tiekėjus, kurių siūlomos sėklos, trąšos ar kombinuoti pašarai gali būti blogesnės kokybės. Tai atitinkamai gali neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį, veiklą ir rezultatus.

Valstybės politika bei reglamentavimas žemės ūkio srityje ir susijusiose ūkio šakose gali neigiamai paveikti Grupės veiklą bei pelningumą. Žemės ūkis ir žemės ūkio produkcijos gamyba bei pristatymas į rinką yra stipriai veikiami valstybės vykdomos šios srities politikos ir Europos Sąjungos institucijų reguliavimo. Žemės ūkio veiklos reguliavimas pasireiškia per mokesčių, tarifų, kvotų, subsidijų, importo, eksporto ir kt. reguliavimą. Bet kuris pokytis šiose srityse gali turėti didelės įtakos žemės ūkio veiklos pelningumui, lemti pasirinkimą auginti vienokias ar kitokias kultūras, didinti ar mažinti pirminių žemės ūkio produktų gamybos bei importo ir eksporto apimtį. Be to, bet kokie tarptautiniai prekybiniai ginčai gali neigiamai paveikti prekybos srautus apribodami prekybą tarp šalių ar regionų. Ateities politika šioje srityje gali neigiamai paveikti Grupės siūlomų žemės ūkio produktų kainas ar apriboti veiklos galimybes Grupės užimamose rinkose. Tai gali neigiamai paveikti Grupės veiklą, finansinę padėtį ir rezultatus.

Su taikomais teisės aktais susijusi rizika

Nepalanki teisinė bazė. Grupės plėtrą galėtų apriboti tokiai perspektyvai nepalankios taikytinų teisės aktų nuostatos. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu vis dar vyksta intensyvi teisės aktų peržiūra, koregavimas bei jų pritaikymas naujoms reikmėms, neatmestina galimybė, kad ateityje gali būti įtvirtintos teisės aktų nuostatos, turėsiančios neigiamos įtakos Grupės veiklai ir tokios veiklos rezultatams.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinuoju įstatymu, asmenys gali įsigyti tiek žemės ūkio paskirties žemės, kad bendras vienam asmeniui priklausantis iš valstybės ir kitų asmenų įgytos žemės ūkio paskirties žemės plotas būtų ne didesnis kaip 500 ha. Pažymėtina, kad šios nuostatos netaikomos atvejams, kai žemės ūkio paskirties žemė įgyjama paveldėjimo ar nuosavybės teisės atkūrimo būdais.

Nepaisant to, kad kiekviena Grupės bendrovė nuosavybės teise valdo mažiau negu 500 ha žemės ūkio paskirties žemės (išskyrus tas Grupės bendroves, kurios pagal aukščiau nurodyto įstatymo nuostatas savo nuosavybėn įgijo daugiau kaip 500 ha žemės ūkio paskirties žemės iki šio įstatymo pakeitimo įsigaliojimo), neatmestina galimybė, kad aptariamo teisės akto nuostatos gali būti interpretuojamos taip, kad visos Grupės bendrovės bus laikomos vienu asmeniu, turinčiu teisę nuosavybės teise valdyti ne daugiau kaip 500 ha žemės ūkio paskirties žemės.

Išlieka rizika, kad Grupės bendrovių, kurių steigimo (vienintelis) tikslas yra įgyti nuosavybės teisę į žemės ūkio paskirties žemę, tokiu būdu išvengiant Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinajame įstatyme numatytų apribojimų dėl maksimalaus žemės ūkio paskirties žemės ploto valdymo nuosavybės teise, ir kurios gali būti traktuojamos kaip vienas juridinis asmuo, sandoriai, susiję su žemės ūkio paskirties žemės įsigijimu, gali būti pripažinti apsimestiniais.

Rizikos, susijusios su vertybinių popierių prekyba

Investuotojams gali nepavykti parduoti Akcijų už Siūlymo ar didesnę kainą.

Investuotojai turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pasaulio, įskaitant ir Lietuvos vertybinių popierių rinkos, yra veikiama vertybinių popierių rinkos krizės susijusios su padidintos rizikos paskolomis bei nuogastavimais dėl Jungtinių Amerikos Valstijų bei pasaulio ekonomikos augimo sulėtėjimo, kuri jau sukėlė didelius vertybinių popierių kainų svyravimus bei ženklus vertybinių popierių kainų sumažėjimus įvairiose pasaulio vertybinių popierių rinkose. Nėra jokių užtikrinimų ar garantijų dėl to, kada ši krizė baigsis bei dėl to ar ji dar labiau nepagilės, todėl investuotojai įsigydami Akcijas rizikuoja šiai krizei užsitęsęs ar pagilėjęs patirti nuostolių negalėdami parduoti savo turimų Akcijų už kainą didesnę nei Siūlymo kainą.

Prekybos Akcijomis rinka bus priklausoma nuo rinkos ir sektoriaus analitikų komentarų bei skelbiamų analizių apie Grupę ir jos veiklą. Analitikų veikla ir teikiamos analizės yra nepriklausomos nuo Grupės. Vienam ar daugiau tokių analitikų sumažinus Akcijų perspektyvas, tai gali neigiamai paveikti ir akcijų kainą rinkoje. Jei vienas ar daugiau analitikų nustotų teikti rinkai savo ataskaitas apie Grupės veiklą ar nustotų reguliariai skelbti savo ataskaitas, Bendrovės matomumas finansų rinkose sumažėtų, todėl jos Akcijų prekybos apimtys ir kaina gali sumažėti.

Bendrovė gali nesugebėti įvykdyti dividendų išmokėjimo. Būsimų dividendų dydį iš esmės lems Bendrovės ir Grupės veiklos rezultatai, finansinė būklė, gebėjimas sukurti pinigų srautus, kapitalo išteklių poreikiai ir kt. Be to, išmokėti dividendų gali neleisti Bendrovės kreditoriai, jei dividendų išmokėjimas pažeistų susijusių paskolų sutarčių nuostatas. Todėl nėra garantijų, kad Bendrovė ateityje galės mokėti dividendus.

3. PAGRINDINĖ INFORMACIJA

3.1. Pareiškimas dėl apyvartinio kapitalo

Esamas kapitalas, Bendrovės manymu, yra pakankamas einamiesiems poreikiams tenkinti.

9. lentelė. Pagrindiniai Grupės finansiniai rodikliai

Rodiklis	Paaiškinimas	2005	2006	2007	2008 I pusm.
EBITDA	Pelnas, prieš mokesčius, palūkanas, nusidėvėjimą ir amortizaciją (tūkst. Lt)	2 704	5 823	12 795	6 797
ROA	Turto grąža (proc.)	4,23	7,73	10,45	1,38
ROE	Nuosavybės grąža (proc.)	41,91	14,26	16,21	-0,52
Liquidity ratio	Likvidumo rodiklis	0,96	0,81	0,66	1,31
Acid test ratio	Greitojo padengimo rodiklis	0,72	0,50	0,40	1,09

EBITDA = grynasis pelnas + nusidėvėjimas ir amortizacija + palūkanų sąnaudos – neigiamo prestižo pripažinimas pajamomis.

ROA = (tipinės veiklos pelnas + finansinės veiklos pajamos (išskyrus neigiamo prestižo nurašymus) + kitos veiklos pajamos) / vidutinis balansinis Grupės turtas.

Vidutinis balansinis Grupės turtas = (ataskaitinių finansinių metų turtas + praėjusių finansinių metų turtas) / 2.

ROE = grynasis pelnas / vidutinė akcininkų nuosavybė.

Vidutinė akcininkų nuosavybė = ((ataskaitinių finansinių metų nuosavybė – mažumos dalis) + (praėjusių finansinių metų nuosavybė – mažumos dalis)) / 2.

Likvidumo rodiklis = trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai.

Greitojo padengimo rodiklis = (trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai.

3.2. Kapitalizacija ir įsiskolinimas

Bendrovės kapitalizacijos ir įsiskolinimo ataskaita istorinės finansinės informacijos laikotarpiui pateikiama lentelėje žemiau:

10. lentelė. Grupės obligacijos ir paskolos kredito įstaigoms 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti institucija	Grąžinimo data	Valiuta	Paskolos likutis	
			(paskolos valiuta)	Paskolos likutis litais
DnB NORD bankas	2016 09 25	LTL	14 823 526	14 823 526
DnB NORD bankas	2016 09 25	LTL	9 882 362	9 882 362
DnB NORD bankas	2023 03 06	LTL	6 905 600	6 905 600
Bendrovės obligacijos	2009 06 28	LTL	14 211 578	14 211 578
Bendrovės obligacijos	2009 06 29	LTL	7 841 712	7 841 712
Bendrovės obligacijos	2008 11 26	LTL	10 147 642	10 147 642
DnB NORD bankas	2012 06 30	LTL	816 100	816 100
DnB NORD bankas	2012 06 30	LTL	627 000	627 000
DnB NORD bankas	2012 06 30	LTL	1 142 720	1 142 720
Danske bankas	2015 01 03	EUR	2 552 517	8 813 331
DnB NORD bankas	2017 10 30	EUR	2 721 800	9 397 831
DnB NORD bankas	2017 10 30	EUR	1 138 541	3 931 154
DnB NORD bankas	2017 07 31	EUR	1 346 823	4 650 310
DnB NORD bankas	2017 10 30	EUR	415 789	1 435 636
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	401 850	1 387 508
Parex bankas	2024 01 31	LTL	1 677 904	1 677 904
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	943 917	3 259 157
Parex bankas	2025 10 29	EUR	1 184 842	4 091 022
Danske bankas	2015 10 04	EUR	3 440 989	11 881 047
DnB NORD bankas	2017 07 31	EUR	3 203 173	11 059 916
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	1 360 403	4 697 199
DnB NORD bankas	2019 12 31	EUR	1 360 403	4 697 199
Parex bankas	2024 01 31	LTL	1 695 592	1 695 592
Parex bankas	2024 01 31	LTL	1 746 416	1 746 416
Danske bankas	2021 11 12	EUR	1 317 980	4 550 721
Danske bankas	2021 11 12	EUR	200 956	693 861
Parex bankas	2025 10 03	EUR	1 929 148	6 660 962
Iš viso įsipareigojimų				152 725 008
Minus: trumpalaikė dalis				4 332 293
Iš viso įsipareigojimų ilgalaikė dalis				148 392 714

11. lentelė. Grupės finansinio lizingo įsipareigojimai 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti institucija	Grąžinimo data	Valiuta	Suma
Hansa Lizingas	2013 04 30	LTL	111 000
Hansa Lizingas	2010 09 30	LTL	62 371
Hansa Lizingas	2010 07 30	LTL	54 001
Hansa Lizingas	2010 10 30	LTL	40 990
Danske bankas	2011 05 19	LTL	224 176
Danske bankas	2011 05 19	LTL	192 568
Hansa bankas	2013 m.	LTL	1 570 445
DnB NORD bankas	2013 m.	LTL	2 613 635
Hansa bankas	2010 m.	LTL	34 629
Hansa bankas	2013 m.	LTL	1 916 046
Hansa bankas ir DnB NORD bankas	2013 m.	LTL	802 503
Danske bankas	2011 05 19	LTL	219 473
Iš viso			7 841 836

12. lentelė. Susijusių asmenų paskolos Grupės įmonėms 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti šalis	Grąžinimo data	Valiuta	Suma
UAB „ŽIA valda“	2009 06 30	LTL	85 000
UAB „ŽIA valda“	2009 06 30	LTL	338 127
AB „Invalda“	2009 06 30	LTL	3 870 000
Linas Strėlis	2009 06 30	LTL	2 350 000
Linas Strėlis	2009 02 11	LTL	2 134 149
Iš viso			8 777 276

13. lentelė. Kitos Grupės finansinės skolos 2008 m. birželio 30 d.

Skolinanti institucija	Grąžinimo data	Valiuta	Suma
Hansa Lizingas	2009 05 01	LTL	4 338 295

14. lentelė. Paskolų grąžinimo terminai, Lt

Terminas	2008 06 30
Per laikotarpį nuo iki 1 metų	5 518 089
Per laikotarpį nuo 1 iki 2 metų	61 257 196
Per laikotarpį nuo 2 iki 5 metų	46 217 520
Po penkerių metų	60 689 610
Iš viso	173 682 414

3.3. Su emisija susijusių fizinių ir juridinių asmenų interesai

Po naujos emisijos akcijų išleidimo Bendrovės akcininko UAB „ŽIA valda“ balsų dalis padidės nuo 26,14 procentų iki 32,24 procentų. Daugumos kitų pagrindinių Bendrovės akcininkų balsavimas visuotiniame akcininkų susirinkime už akcininkų pirmumo teisės atšaukimą ir išimtinės teisės įsigyti dalį akcijų UAB „ŽIA valda“ suteikimą parodė, kad esminių interesų konfliktų šiuo klausimu nėra.

3.4. Siūlymo priežastys ir pajamų panaudojimas

Pasinaudojant Siūlymu siekiama padidinti Bendrovės akcijų likvidumą ir pagyvinti Bendrovės akcijų prekybą Vilniaus vertybinių popierių biržoje, taip pat suteikti galimybę papildomai ženkliai investuoti į Bendrovės veiklą to pageidaujantiems didžiausiems akcininkams - UAB „ŽIA valda“.

Pritrauktas papildomas kapitalas užtikrins Bendrovės ilgalaikės ir trumpalaikės plėtros strategijos sėkmingą įgyvendinimą. Pinigai bus naudojami tolimesniems įmonių įsigijimams finansuoti, kadangi bankai skolina tik dalį pinigų, o kita dalis turi būti mokama nuosavomis lėšomis.

Bendrovė Siūlymo metu gautas įplaukas panaudos plėtros finansavimui, įskaitant naujus įsigijimus, taip pat investicijoms į Grupės įmones. Daugiau informacijos apie planuojamas investicijas pateikta Registravimo dokumento 5 dalyje.

4. INFORMACIJA APIE VERTYBINIUS POPIERIUS, KURIUOS NUMATYTA SIŪLYTI

4.1. Vertybinių popierių tipas ir klasė

2008 07 21 įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė padidinti AB „Agrowill Group“ įstatinį kapitalą nuo 26 142 732 (dvidešimt šešių milijonų vieno šimto keturiasdešimt dviejų tūkstančių septynių šimtų trisdešimt dviejų) litų iki 30 777 777 (trisdešimties milijonų septynių šimtų septyniasdešimt septynių tūkstančių septynių šimtų septyniasdešimt septynių) litų, išleidžiant 4 635 045 (keturis milijonus šešis šimtus trisdešimt penkis tūkstančius keturiasdešimt penkis) paprastąsias vardines Bendrovės akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 (vienas) litas, o jų nominalių verčių suma yra 4 635 045 (keturi milijonai šeši šimtai trisdešimt penki tūkstančiai keturiasdešimt penki) litai. Po pilno akcijų apmokėjimo numatoma sujungti šią naujai išleidžiamų akcijų emisiją su Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše esančia emisija, kurios VP ISIN kodas LT0000127466, tuo pačiu suteikiant šių akcijų savininkams galimybę jomis prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše.

4.2. Teisės aktai, kuriais vadovaujantis vertybiniai popieriai buvo išleisti

Bendrovės akcijos išleidžiamos vadovaujantis LR Konstitucija, LR Akcinių bendrovių įstatymu, LR Vertybinių popierių įstatymu, LR Civiliniu Kodeksu, Komisijos reglamentu (EB) Nr. 809/2004, Vertybinių popierių prospekto rengimo ir tvirtinimo bei informacijos atskleidimo taisyklėmis, ir kitais teisės aktais, AB „Agrowill Group“ įstatatais.

4.3. Siūlomų vertybinių popierių skirstymas pagal formą

Išleidžiamos akcijos yra nematerialiosios paprastosios vardinės akcijos. Akcijų nuosavybė bus fiksuojama įrašais asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose.

Bendrovės vertybinių popierių apskaitą tvarko UAB FMĮ „Finhill” (kodas 300642591, buveinė – Smolensko g. 10, Vilnius).

4.4. Vertybinių popierių emisijos valiuta

Paprastosios vardinės akcijos leidžiamos Lietuvos nacionaline valiuta – litais.

4.5. Vertybinių popierių suteikiamų teisių apibūdinimas

Išleidžiamos akcijos yra nematerialiosios paprastosios vardinės akcijos ir suteikia tokias pačias teises, kaip ir anksčiau išleistos akcijos. Kiekviena paprastoji vardinė akcija suteikia akcininkui 1 (vieną) balsą Visuotiniame akcininkų susirinkime.

Akcininkai turi šias turtines teises:

1. gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą);
2. gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
3. nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Akcinių bendrovių įstatymo numatytas išimtis;
4. pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai Visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendžia šią teisę visiems akcininkams atšaukti;
5. palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims;
6. perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;
7. skolinti pinigus Bendrovei;
8. kitas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatytas turtines teises.

Akcininkai turi šias neturtines teises:

1. dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
2. gauti informaciją apie Bendrovės ūkinę veiklą;
3. apskųsti teismui Visuotinio akcininkų susirinkimo, valdybos ir administracijos vadovo sprendimus ar veiksmus. Vienas ar keli akcininkai be atskiro įgaliojimo turi teisę reikalauti akcininkams padarytos žalos atlyginimo;
4. sudaryti sutartį su audito įmone Bendrovės veiklai ir dokumentams patikrinti;
5. kitas įstatymų ir Bendrovės įstatų numatytas neturtines teises.

Akcininkai taip pat turi kitas Akcinių bendrovių įstatyme bei kituose teisės aktuose nurodytas teises.

Akcininkas, išskyrus atvejus, kai jis yra įgijęs visas Bendrovės akcijas, neturi teisės balsuoti:

1. tvirtinant jo su Bendrove sudaromos sandorius, kai tokio tvirtinimo reikalauja įstatymai ar Bendrovės įstatai;
2. priimant nutarimą dėl pirmumo teisės įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų atšaukimo, jei šiuo nutarimu teisė įsigyti šių vertybinių popierių suteikiama jam, jo sutuoktiniui, tėvams (įtėviams) bei vaikams (įvaikiams);

3. kai Bendrovė dirba nuostolingai dėl pažeistų Bendrovės įstatų nuostatų (jeigu Bendrovės valdymo organai priima sprendimus ar atlieka veiksmus, kurie pažeidžia Bendrovės įstatus ar yra priešingi Bendrovės įstatuose nurodytiems Bendrovės veiklos tikslams, yra akivaizdžiai nuostolingi ar akivaizdžiai ekonomiškai nenaudingi), Visuotiniame akcininkų susirinkime svarstant, ar valdybos nariai arba administracijos vadovas tinka eiti pareigas, jeigu svarstomas asmuo yra jis pats.

Teisė gauti dividendus

Dividendas yra akcininkui paskirta pelno dalis, proporcinga jam nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei. Jeigu akcija nevisiškai apmokėta ir jos apmokėjimo terminas nepasibaigęs, akcininko dividendas mažinamas proporcingai neapmokėtos akcijos kainos daliai. Jeigu akcija nevisiškai apmokėta ir apmokėjimo terminas yra pasibaigęs, dividendas nemokamas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu paskirti dividendai yra Bendrovės įsipareigojimas akcininkams. Akcininkas turi teisę dividendą išreikalauti iš Bendrovės kaip jos kreditorius. Akcininkui išmokėtą dividendą Bendrovė gali išieškoti, jeigu akcininkas žinojo ar turėjo žinoti, kad dividendas yra paskirtas ir (arba) išmokėtas neteisėtai.

Visuotinis akcininkų susirinkimas negali priimti sprendimo skirti ir išmokėti dividendus, jei tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1. Bendrovė yra nemoki ar išmokėjusi dividendus taptų nemoki;
2. Paskirstytinojo ataskaitinių finansinių metų pelno (nuostolių) suma yra neigiama (gauta nuostolių);
3. Bendrovės nuosavas kapitalas yra mažesnis arba išmokėjus dividendus taptų mažesnis už Bendrovės įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo bei rezervo savoms akcijoms įsigyti sumą.

Bendrovė turi išmokėti paskirtus dividendus ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo sprendimo paskirstyti pelną priėmimo dienos. Bendrovė dividendus išmoka pinigais.

Dividendus turi teisę gauti tie asmenys, kurie visuotinio akcininkų susirinkimo, paskelbusio dividendus, dienos pabaigoje (akcinėje bendrovėje – teisių apskaitos dienos pabaigoje) buvo bendrovės akcininkai ar kitokiu teisėtu pagrindu turėjo teisę į dividendus.

Dividendai – tai procentinis dydis nuo akcijos nominalios vertės. Dividendai išmokami vieną kartą per metus. Akcininkai rezidentai ir nerezidentai turi vienodas teises į jiems paskirtą dividendą.

Bendrovės išleistos akcijos yra paprastosios vardinės, dividendų norma nenustatyta jokiais įsipareigojimais ar sutartimis. Mokėti ar nemokėti dividendus nusprendžia visuotinis akcininkų susirinkimas, skirstydamas praėjusių metų pelną.

Pirmumo teisė paskelbus pasiūlymą pasirašyti tos pačios klasės vertybinius popierius

Pirmumo teise įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų gali bendrovės akcininkai proporcingai nominaliai vertei akcijų, kurios jiems nuosavybės teise priklauso teisių apskaitos dienos pabaigoje.

Pranešimas apie pasiūlymą pasinaudojant pirmumo teise įsigyti Bendrovės akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų ir terminą, per kurį šia teise gali būti pasinaudota, skelbiamas įstatuose nurodytame dienraštyje. Pranešimas ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo įstatuose nurodytame dienraštyje dieną turi būti pateiktas juridinių asmenų registro tvarkytojui.

Visuotinio akcininkų susirinkimo nustatytas terminas, per kurį akcininkas pasinaudodamas pirmumo teise gali įsigyti akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, negali būti trumpesnis kaip 14 dienų nuo juridinių asmenų registro tvarkytojo viešo paskelbimo dienos.

Akcininkų pirmumo teisė įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų gali būti atšaukta visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti tokį sprendimą, tik jeigu yra žinomas asmuo ar asmenys (tokie asmenys gali būti ir akcininkai), kuriems suteikiama teisė įsigyti Bendrovės akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejus, kai atšaukiama pirmumo teisė įsigyti Bendrovės akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų dėl ketinimo viešai siūlyti akcijas ar konvertuojamasias obligacijas Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka.

Pirmumo teisė įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų gali būti atšaukta tik visiems Bendrovės akcininkams. Sprendimas dėl pirmumo teisės atšaukimo per 10 dienų turi būti pateiktas juridinių asmenų registro tvarkytojui.

Teisė gauti dalį Bendrovės pelno

Jokių papildomų teisių į Bendrovės pelno dalį, išskyrus dividendus, nėra numatyta.

Teisė gauti bet kurį perviršį likvidavimo atveju

Bendrovės akcininkai turi teisę gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį. Likviduojant Bendrovę pirmiausia būtų tenkinami kreditoriniai reikalavimai laikantis Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse numatytos kreditorių reikalavimų tenkinimo eilės. Likęs likviduojamos Bendrovės turtas padalijamas akcininkams proporcingai jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei. Analogiškai dalijamas ir vėliau išaiškėjęs Bendrovės turtas. Bendrovės turtas akcininkams gali būti dalijamas ne anksčiau kaip praėjus 2 mėnesiams po to, kai buvo atlikti Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme ir Civiliniame kodekse nustatyti veiksmai.

Išpirkimo nuostatos

Bendrovė neturi prisiėmusi įsipareigojimų išpirkti išleistas akcijas. Priėmus sprendimą supirkti savas akcijas ir visuotiniam akcininkų susirinkimui sudarius rezervą toms akcijoms supirkti, Bendrovė įstatymų nustatyta tvarka įsigis savas akcijas, užtikrindama lygias galimybes visiems akcininkams perleisti Bendrovei jos akcijas.

Konvertavimo nuostatos

Bendrovė nėra išleidusi jokių konvertuojamų vertybinių popierių. Ateityje išleidus tokius vertybinius popierius, konvertavimas būtų atliekamas įstatymų nustatyta tvarka.

4.6. Informacija apie sprendimus, įgaliojimus ir patvirtinimus, kurių pagrindu vertybiniai popieriai leidžiami

Nauja akcijų emisija leidžiama vadovaujantis 2008 m. liepos 21 d. įvykusio Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu padidinti Bendrovės įstatinį kapitalą papildomais įnašais.

Išrašas iš 2008 m. liepos 21 d. akcinės bendrovės „Agrowill Group“ visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo:

“1. SVARSTYTA: Dėl bendrovės įstatinio kapitalo didinimo.

Susirinkimo pirmininkas supažindino akcininkus su sprendimo projektu.

BALSUOTA: „už“ 20 104 574 balsai, „prieš“ nėra.

NUSPREŠTA:

Padidinti AB „Agrowill Group“ įstatinį kapitalą nuo 26 142 732 (dvidešimt šešių milijonų vieno šimto keturiasdešimt dviejų tūkstančių septynių šimtų trisdešimt dviejų) litų iki 30 777 777 (trisdešimt milijonų septynių šimtų septyniasdešimt septynių tūkstančių septynių šimtų septyniasdešimt septynių) litų, išleidžiant 4 635 045 (keturis milijonus šešis šimtus trisdešimt penkis tūkstančius keturiasdešimt penkis) paprastąsias vardines Bendrovės akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 (vienas) litas, o jų nominalių verčių suma yra 4 635 045 (keturi milijonai šeši šimtai trisdešimt penki tūkstančiai keturiasdešimt penki) litai; sujungti šią naujai išleidžiamų akcijų emisiją su Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše esančia emisija, kurios VP ISIN kodas LT0000127466, tuo pačiu suteikiant šių akcijų savininkams galimybę jomis prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše.

Išleidžiamų 4 635 045 paprastųjų vardinių bendrovės akcijų emisijos kaina yra 26 883 261 (dvidešimt šeši milijonai aštuoni šimtai aštuoniasdešimt trys tūkstančiai du šimtais šešiasdešimt vienas) litas, t.y., vienos akcijos emisijos kaina yra 5,80 Lt (penki litai ir 80 ct).

Apmokėjimas už naujos emisijos akcijas turi būti vykdomas piniginiiais įnašais. Kitas, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose neapartas, akcijų emisijos sąlygas (akcijų platinimo terminus, emisijos kainos sumokėjimo tvarką ir pan.), pavedama nustatyti bendrovės valdybai.

Jei per akcijoms pasirašyti skirtą laiką pasirašomos ne visos naujos emisijos akcijos, įstatinis kapitalas didinamas pasirašytų akcijų nominalių verčių suma. Vadovaudamasi šiuo sprendimu, bendrovės valdyba bendrovės įstatuose turi atitinkamai pakeisti įstatinio kapitalo dydį bei akcijų skaičių ir pateikti pakeistus įstatus juridinių asmenų registro tvarkytojui.

2. SVARSTYTA: Dėl akcininkų pirmumo teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų atšaukimo

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo 57 straipsnio 6 punktu akcininkai supažindinti su Bendrovės valdybos pateiktu pranešimu, dėl pirmumo teisės įsigyti bendrovės išleidžiamų akcijų atšaukimo.

Susirinkimo pirmininkas supažindino akcininkus su sprendimo projektu ir juos informavo, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo 17 straipsnio 4 dalimi akcininkai, kuriems šio susirinkimo darbotvarkėje numatytu klausimu bus svarstomas pirmumo teisės suteikimo įsigyti naujai išleidžiamų akcijų klausimas, neturi teisės balsuoti priimant šį sprendimą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo 28 straipsnio 2 dalimi, priimant sprendimą atšaukti pirmumo teisę įsigyti naujai išleidžiamų akcijų kvalifikuota balsų dauguma negali būti mažesnė kaip 3/4 visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių ir turinčių balsavimo teisę sprendžiant šį klausimą akcininkų akcijų suteikiamų balsų.

Balsuojant šiuo klausimu kvorumas yra 9 103 851 balsas

BALSUOTA: „už“ 9 103 851 balsas, „prieš“ nėra.

NUSPŪSTA:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 20 str. 1 d. 12 p. ir 57 str. 5 d. atšaukti visiems bendrovės akcininkams pirmumo teisę įsigyti papildomai išleidžiamus 4 635 045 (keturis milijonus šešis šimtus trisdešimt penkis tūkstančius keturiasdešimt penkias) AB „Agrowill Group“ paprastąsias vardines akcijas.

Pirmumo teisės atšaukimo priežastis – pasinaudojant nauja akcijų emisija pagyvinti Bendrovės akcijų prekybą Vilniaus vertybinių popierių biržoje, taip pat suteikti galimybę papildomai ženkliai investuoti į Bendrovės veiklą to pageidaujantiems didžiausiam akcininkui - UAB „ŽIA valda“

3. SVARSTYTA: Dėl asmenų, kuriems suteikiama pirmumo teisė įsigyti naujai išleidžiamų bendrovės akcijų

Susirinkimo pirmininkas supažindino akcininkus su sprendimo projektu ir juos informavo, kad ir šiuo klausimu priimant sprendimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo 17 straipsnio 4 dalies nuostatomis, pagal kurias akcininkai, kuriems šio susirinkimo darbotvarkėje numatytu klausimu bus svarstomas pirmumo teisės suteikimo įsigyti naujai išleidžiamų akcijų klausimas, priimant šį sprendimą nebalsuoja, o vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo 28 straipsnio 2 dalimi, kvalifikuota balsų dauguma negali būti mažesnė kaip 3/4 visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių ir turinčių balsavimo teisę sprendžiant šį klausimą akcininkų akcijų suteikiamų balsų.

3.1. BALSUOTA:

Šiuo darbotvarkės klausimu UAB „ŽIA valda“ ir Gediminas Žiemelis nebalsavo.

„už“ 13 265 691 balsai, „prieš“ nėra.

NUSPREŢTA:

Suteikti išimtinę teisę UAB „ŽIA valda“, juridinio asmens kodas 124211277, buveinė Smolensko g. 10, Vilnius, įsigyti dalį naujai išleidžiamų akcijų, t.y. suteikti teisę įsigyti 3 090 030 (tris milijonus devyniasdešimt tūkstančių trisdešimt) paprastųjų vardinių 1 (vieno) lito nominalios vertės AB „Agrowill Group“ akcijų už nustatytą vienos akcijos emisijos kainą (5,80 Lt už vieną akciją).

3.2. BALSUOTA:

Šiuo darbotvarkės klausimu AB „Invalida“ ir UAB „Finasta“ rizikos valdymas nebalsavo; „už“ 15 942 734 balsai, „prieš“ nėra.

NUSPREŢTA:

Suteikti išimtinę teisę UAB „Finasta“ rizikos valdymas, juridinio asmens kodas 300045450, buveinė Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Konstitucijos pr. 23, įsigyti dalį naujai išleidžiamų akcijų t.y. suteikti teisę įsigyti 1 545 015 (vieną milijoną penkis šimtus keturiasdešimt penkis tūkstančius penkiolika) paprastųjų vardinių 1 (vieno) lito nominalios vertės AB „Agrowill Group“ akcijų už nustatytą vienos akcijos emisijos kainą (5,80 Lt už vieną akciją).”

4.7. Numatoma vertybinių popierių išleidimo data

UAB „ŽIA valda“ ir UAB „Finasta“ rizikos valdymas, kurioms suteikta išimtinė teisė pasirašyti Išleidžiamas akcijas pasirašys su Bendrove akcijų pasirašymo sutartis ne vėliau, kaip antrą darbo dieną po viešo Bendrovės akcijų platinimo pabaigos. Pasirašytas akcijas UAB „Finasta“ rizikos valdymas pilnai apmokės ne vėliau nei 2008 m. rugsėjo 24 d. UAB „ŽIA valda“ 40 proc. akcijų emisijos kainos apmokės ne vėliau nei per tris mėnesius po akcijų pasirašymo sutarties sudarymo. Apmokėjus pradinis įnašus Juridinių asmenų registruoti bus pateikiama registruoti nauja Bendrovės įstatų redakcija.

4.8. Apribojimai taikomi vertybiniams popieriams

Esamoms Bendrovės akcijoms netaikomi jokie perleidimo apribojimai. Naujos emisijos akcijoms perleidimo apribojimai kaip tai reglamentuota teisės aktuose taikomi iki emisijos sąskaitos atidarymo AB „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas”.

4.9. Informacija apie tai ar šiems vertybiniams popieriams yra taikomos privalomojo oficialaus siūlymo ir privalomojo pirkimo/pardavimo taisyklės

Akcininkų susirinkimo dienai (2008 m. liepos 21 d.) teisės aktais numatytų sąlygų, kurios sudarytų galimybę/pareigą acnininkams taikyti privalomą oficialų siūlymą ir privalomą Bendrovės vertybinių popierių pirkimą/pardavimą, nėra. Jei Bendrovės acnininkai peržengtų reikšmingas teisės aktais nustatytas ribas, privalomojo oficialaus siūlymo ir privalomojo pirkimo/pardavimo nuostatos būtų taikomos.

4.10. Informacija apie viešuosius siūlymus perimti Bendrovės akcinį kapitalą

Per paskutinius finansinius metus ir einamuosius finansinius metus viešųjų siūlymų perimti Bendrovės akcinį kapitalą pateikta nebuvo.

4.11. Informacija apie mokesčius, atskaičiuojamus išmokant už vertybinius popierius gautas pajamas

Šiame prospekto skyriuje pateikiam galimų pajamų iš akcijų apmokestinimo santrauka neturi būti traktuojama kaip mokesčių konsultacija. Akcijas įsigyjantys investuotojai turėtų patys atlikti savo jurisdikcijai ir teisinei formai atitinkančių mokesčių traktavimo tyrimą.

Dividendų apmokestinimas

Pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas Lietuvos Respublikos fizinių asmenų gaunami dividendai iš Lietuvos Respublikos įmonių bei iš užsienio valstybių įmonių, o taip pat užsienio šalių fizinių asmenų gaunami dividendai iš Lietuvos Respublikos įmonių apmokestinami taikant 15 procentų pajamų mokesčio tarifą.

Pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas Lietuvos Respublikos juridinių asmenų ir užsienio valstybių įmonių iš Lietuvos Respublikos įmonių gaunami dividendai bei Lietuvos Respublikos juridinių asmenų gaunami dividendai iš užsienio valstybių įmonių apmokestinami taikant 15 procentų pelno mokesčio tarifą.

Lietuvos Respublikos bei užsienio valstybių juridinių asmenų gaunami dividendai, iš kitų Lietuvos Respublikos ar užsienio įmonių, kuriose tie asmenys ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų) pelno mokesčiu neapmokestinami.

Tais atvejais, kai tarp Lietuvos ir užsienio valstybės, kurios rezidentams – fiziniams arba juridiniams asmenims išmokami dividendai, yra sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, tai nuo apskaičiuotos dividendų sumos mokestis išskaičiuojamas pagal toje sutartyje nustatytą mokesčio tarifą, tačiau tik tuo atveju kai dividendus išmokanti Lietuvos įmonė turi tos užsienio valstybės fizinio (juridinio) asmens rezidavimo vietą patvirtinančią pažymą – prašymą sumažinti išskaitomą mokestį.

Dividendus išmokanti Lietuvos įmonė mokestį apskaičiuoja, išskaito ir sumoka į biudžetą per Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytą laikotarpį.

Kapitalo prieaugio apmokestinimas

Kapitalo prieaugis juridiniams asmenims apmokestinamas pagal pelno mokesčio įstatymą. Fiziniams asmenims kapitalo prieaugis neapmokestinamas, jeigu pajamos už parduotus arba kitaip perleistus nuosavybės vertybinius popierius, gaunamos įsigijus juos po 1999 m. sausio 1 d. bei išlaikius 366 dienas nuo jų įsigijimo dienos. Taip pat, jeigu gyventojas 3 metus iki mokestinio laikotarpio, kuriame

vertybiniai popieriai buvo parduoti arba kitaip perleisti nuosavybėn, pabaigos nebuvo savininkas daugiau kaip 10 procentų vieneto, kurio vertybiniai popieriai yra parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybėn, akcijų (dalių, pajų). Ši lengvata netaikoma tuo atveju, kai akcininkas akcijas parduoda arba kitaip perleidžia nuosavybėn šių akcijų emitentui ir, taip pat tais atvejais, kai vertybiniai popieriai laikomi parduotais likvidavimo atvejais. Kitais atvejais fiziniams asmenims kapitalo prieaugis apmokestinamas taikant 15 procentų mokesčio tarifą. Mokesčius nuo kapitalo prieaugio fiziniai/juridiniai asmenys apskaičiuoja ir sumoka patys.

5. SIŪLYMO SĄLYGOS

5.1. Siūlymo sąlygos, siūlymo statistika, numatomas grafikas ir siūlymo paraiškos pateikimo tvarka

Emitentas	AB „Agrowill Group“
Išleidžiamų vertybinių popierių tipas	Paprastosios vardinės akcijos
Išleidžiamų vertybinių popierių skaičius	4 635 045 vnt.
Išleidžiamų vertybinių popierių nominali vertė	1 Lt
Išleidžiamų vertybinių popierių bendra nominali vertė	4 635 045 Lt
Emisijos valiuta	Litai
Išleidžiamų vertybinių popierių emisijos kaina	5,80 Lt
Akcijų platinimo ir siūlymo tvarka	<p>2008 m. liepos 21 d. įvykęs visuotinis akcininkų susirinkimas atšaukė visų akcininkų pirmumo teisę įsigyti išleidžiamas 4 635 045 paprastąsias vardines akcijas ir suteikė išimtinę teisę UAB „ŽIA valda“ įsigyti 3 090 030 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų bei UAB „Finasta“ rizikos valdymas įsigyti 1 545 015 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų, skirtų viešai išplatinti investuotojams.</p> <p>Šis prospektas ruošiamas siekiant visų naujai išleidžiamų 4 635 045 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų įtraukimui į prekybą reguliuojamoje rinkoje – Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame prekybos sąraše ir viešam akcijų siūlymui investuotojams.</p> <p>UAB „ŽIA valda“ ir UAB „Finasta“ rizikos valdymas pilnai apmokėjus išleidžiamas akcijas ši akcijų emisija bus prijungta prie Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše esančios emisijos, kurios VP ISIN kodas LT0000127466.</p> <p>Prospektą patvirtinus Vertybinių popierių komisijoje investuotojams bus viešai siūlomos 1 545 015 paprastosios vardinės 1 Lt nominalios vertės akcijos, kuriomis bus galima prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše nuo nuosavybės teisės į akcijas įgijimo.</p>
Gautų lėšų panaudojimas	<p>Pritrauktas papildomas kapitalas užtikrins Bendrovės ilgalaikės ir trumpalaikės plėtros strategijos sėkmingą įgyvendinimą. Pinigai bus naudojami tolimesniems įmonių įsigijimams finansuoti, kadangi bankai skolina tik dalį pinigų, o kita dalis turi būti mokama nuosavomis lėšomis.</p>

2008 m. liepos 21 d. neeilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas nusprendė padidinti Bendrovės įstatinį kapitalą nuo 26 142 732 iki 30 777 777 litų, išleidžiant 4 635 045 Akcijas, atšaukė visų akcininkų pirmumo teisę įsigyti Išleidžiamas akcijas, suteikė UAB „ŽIA valda“ išimtinę teisę įsigyti 3 090 030 Akcijų, taip pat suteikė išimtinę teisę UAB „Finasta“ rizikos valdymas įsigyti 1 545 015 Akcijų, skirtų viešai išplatinti investuotojams Siūlymo metu.

Siekiant, kad investuotojai įsigiję Siūlomų akcijų iš karto galėtų jomis prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržoje, Bendrovės akcininkas AB „Invalda“ atsiskaitymo su investuotojais tikslais paskolins UAB „Finasta“ rizikos valdymas 1 545 015 nuosavybės teise turimas Bendrovės akcijų, kurios bus

viešai platinamos investuotojams. UAB „Finasta“ rizikos valdymas ne vėliau kaip 2008 m. rugsėjo 22 d. per vertybinių popierių platintojus perves į investuotojų asmenines vertybinių popierių sąskaitas iš AB Invalda pasiskolintas Bendrovės ankstesnės emisijos akcijas, kuriomis iš karto bus galima prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržoje.

UAB „Finasta“ rizikos valdymas ne vėliau 2008 m. rugsėjo 22 d. pasirašys 1 545 015 Bendrovės naujos emisijos akcijų. Vadovaujantis su Bendrove sudaroma akcijų pasirašymo sutartimi UAB „Finasta“ rizikos valdymas pasirašytas akcijas pilnai apmokės Siūlymo metu surinktomis lėšomis ne vėliau nei 2008 m. rugsėjo 24 d.

UAB „ŽIA valda“ ne vėliau kaip 2008 m. rugsėjo 22 d. su Bendrove Išleidžiamų akcijų pasirašymo sutartį ir pasirašys 3 090 030 Bendrovės naujos emisijos akcijų. UAB „ŽIA valda“ pradinį įnašą už pasirašomas akcijas, ne mažesni kaip 40 procentų pasirašytų akcijų nominalios vertės ir visa pasirašytų akcijų nominalios vertės perviršio suma, sumokės ne vėliau kaip per tris mėnesius po akcijų pasirašymo sutarties sudarymo. Akcijos turi būti pilnai apmokėtos ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo akcijų pasirašymo sutarties sudarymo.

UAB „ŽIA valda“ sumokėjus pradinį įnašą už pasirašytas akcijas, Juridinių asmenų registre bus įregistruotas iki 30 777 777 litų padidintas Bendrovės įstatinis kapitalas, o UAB „ŽIA valda“ pilnai apmokėjus pasirašytas akcijas ši naujai išleistų 4 635 045 Akcijų emisija AB „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas“ bus prijungta prie akcijų emisijos, kurios VP ISIN kodas LT0000127466. Po šių emisijų sujungimo UAB „Finasta“ rizikos valdymas atiduos AB „Invalda“ pasiskolintas 1 545 015 Bendrovės akcijas.

Investuotojams viešai siūlomų 1 545 015 Akcijų viešo platinimo Siūlymo organizatorius – AB „Finasta įmonių finansai“. Pagal Siūlymo organizatoriaus su UAB „Finasta“ rizikos valdymas ir su platintojais pasirašytas sutartis Siūlomų akcijų platinimą vykdys AB FMĮ „Finasta“ ir UAB FMĮ „Orion securities“ (toliau abu kartu – Platintojai arba Platintojas). Numatoma, kad AB FMĮ „Finasta“ platins 1 081 510 Siūlomų akcijų, o UAB FMĮ „Orion securities“ platins 463 505 Siūlomas akcijas.

Bendrovė ir Siūlymo organizatorius pareiškia, jog Siūlymas iš Bendrovės ar Siūlymo organizatoriaus pusės nesudaro Siūlomų akcijų ofertos, o iš investuotojo pusės Akcijų pirkimo išsipareigojimo pateikimas įpareigoja investuotoją įsigyti ir sumokėti už bet kokį Siūlomų akcijų kiekį, paskirtą jam pagal šio Prospekto sąlygas. Investuotojo pateiktas Akcijų pirkimo išsipareigojimas pats savaime neįgalina investuotojo įsigyti Siūlomų akcijų ir nereiškia Siūlomų akcijų pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo.

Siūlymas prasidės 2008 m. rugsėjo 8 d. ir baigsis 2008 m. rugsėjo 18 d. Apie Siūlymą investuotojai bus informuoti per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą.

Siūlymas gali būti sustabdytas ar atšauktas tik Bendrovės prašymu ir sutikus Siūlymo organizatoriui nenurodant priežasčių. Tokiu atveju, investuotojų sumokėtos sumos, jei tokių būtų, bus grąžintos ne vėliau kaip per dvi darbo dienas. Apie Siūlymo atšaukimą būtų pranešta per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą.

Viešo platinimo metu investuotojai, norintys įsigyti Siūlomų akcijų, galės pateikti Platintojams Akcijų pirkimo įsipareigojimus. Akcijų pirkimo įsipareigojimo formą ir turinį nustatys Siūlymo organizatorius.

Didžiausias vienam investuotojui Akcijų pirkimo įsipareigojime leidžiamas įsigyti Akcijų kiekis apribojamas 50 000 litų suma. Nė vienas investuotojas neturės galimybės pateikti Akcijų pirkimo įsipareigojimą didesniai nei 8 620 Siūlomų akcijų skaičiui. Mažiausias pageidaujama įsigyti akcijų kiekis nėra ribojamas. Investuotojas, pateikdamas Akcijų pirkimo įsipareigojimą, įgalioja Siūlymo organizatorių proporcingai mažinti ir apvalinti Akcijų skaičių.

Investuotojas, norėdamas įsigyti Siūlomų akcijų, privalo turėti Platintojo, kuriam pateikiamas Akcijų pirkimo įsipareigojimas, atidarytas vertybinių popierių ir piniginių lėšų sąskaitas.

Investuotojo pateikiamas Akcijų pirkimo įsipareigojimas laikomas ir jo nurodymu Platintojui įšaldyti atitinkamą lėšų sumą investuotojo piniginių lėšų sąskaitoje. Įšaldoma lėšų suma lygi Akcijų pirkimo įsipareigojime nurodyto pageidaujamo įsigyti akcijų skaičiaus ir Siūlymo kainos sandaugai. Lėšos įšaldomos iki atsiskaitymo už paskirtas akcijas arba iki investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimo atšaukimo.

Akcijų pirkimo įsipareigojimas yra laikomas paduotu nuo momento, kai Platintojas gauna tinkamai užpildytą investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimą. Investuotojas turi užtikrinti, kad visa informacija nurodyta Akcijų pirkimo įsipareigojime yra teisinga, pilna ir aiški. Investuotojo įsipareigojimas gali būti atmetas, jeigu jis yra neteisingas, nepilnas ar neaiškus.

Jei investuotojo piniginių lėšų sąskaitoje Akcijų pirkimo įsipareigojimo pateikimo dienos pabaigoje nepakanka lėšų atsiskaityti už norimas įsigyti akcijas, tokio investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimas yra atmetamas.

Investuotojas gali atšaukti pateiktą Akcijų pirkimo įsipareigojimą iki 2008 m. rugšėjo 17 d. 17 val.

Laikoma, kad Akcijų pirkimo įsipareigojimas atšauktas nuo momento, kai Platintojas gauna investuotojo Akcijų pirkimo įsipareigojimo atšaukimą.

5.2. Platinimo ir paskirstymo planas

Siūlymas nedalijamas į dalis pagal jokiais investuotojų kategorijas ar kitus požymius.

Bendrovės žiniomis, stambiaji Bendrovės akcininkai įsigyti Siūlomų akcijų neplanuoja.

Baigus Akcijų pirkimo įsipareigojimų priėmimą UAB FMĮ „Orion securities“ perduos AB FMĮ „Finasta“ duomenis apie gautus Akcijų pirkimo įsipareigojimus. AB FMĮ „Finasta“ duomenis apie visų investuotojų Akcijų pirkimo įsipareigojimus pateiks Siūlymo organizatoriui – AB „Finasta įmonių finansai“, kuri atliks galutinę akcijų paskirstymą. Pateikus Akcijų pirkimo įsipareigojimų didesniai nei Siūlomų akcijų skaičiui, visiems investuotojams jų Akcijų pirkimo įsipareigojimuose nurodytų akcijų skaičius bus mažinamas proporcingai.

Siūlymo organizatorius tikrins, kad nebūtų pateikta vieno asmens paraiškų didesnei nei 50 000 Lt sumai.

Bendruosius Siūlymo rezultatus Bendrovė, pagal Siūlymo organizatoriaus pateiktą informaciją, paskelbs per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą ne vėliau kaip 2008 m. rugsėjo 22 d.

Apie investuotojui priskirtas akcijas raštu praneš Platintojas, kuriam investuotojas pateikė Akcijų pirkimo išsipareigojimą. Akcijų pateikimas bus įgyvendinamas ne vėliau kaip 2008 m. rugsėjo 22 d. Platintojui atliekant įrašus Investuotojo sąskaitose laikantis vertybinių popierių ir pinigų pervedimo vienalaikiškumo principo.

5.3. Kainos nustatymas

Akcijų emisijos kaina buvo pasiūlyta visuotinio akcininkų susirinkimo iniciatyvos teisę turinčio akcininko pateiktame sprendimų projekte. Bendrovės valdyba, svarstydamą siūlomą akcijų emisijos kainą, atsižvelgė į Bendrovės verslo plėtros planus ir į norus padidinti Bendrovės akcijų likvidumą, pagyvinti Bendrovės akcijų prekybą Vilniaus vertybinių popierių biržoje, o taip pat į iniciatyvą pareiškusio didžiausio akcininko numatomas žymias investicijas į bendrovės veiklą. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino valdybos pasiūlytą akcijų emisijos kainą – 5,80 Lt. Viešam akcijų platinimui akcijos siūlomos ta pačia kaina – 5,80 Lt.

5.4. Platinimas ir garantavimas

Siūlymo organizatorius – AB „Finasta įmonių finansai“ (buveinė Konstitucijos pr.23, LT-08105 Vilnius, įmonės kodas 300587351). Pagal Siūlymo organizatoriaus su UAB „Finasta“ rizikos valdymas ir su Platintojais pasirašytas sutartis Siūlomų akcijų platinimą vykdys AB FMĮ „Finasta“ (buveinė Konstitucijos pr. 23, Vilniuje, įmonės kodas 122570630) ir UAB FMĮ „Orion securities“ (buveinė Antano Tumėno g. 4, Vilniuje, įmonės kodas 122033915).

Akcijų pirkimo išsipareigojimai pateikiami Platintojams nuo 2008 m. rugsėjo 8 d. iki 2008 m. rugsėjo 17 d. darbo dienomis nuo 9 iki 17 val., o 2008 m. rugsėjo 18 d. nuo 9 iki 15 val. šiose vietose:

AB FMĮ „Finasta“:

Maironio g. 11, Vilnius, Lietuvos Respublika, tel. +370 5 2032233;

Konstitucijos pr. 23, Vilnius, Lietuvos Respublika, tel. +370 5 2786833;

Vytauto pr. 3, Kaunas, Lietuvos Respublika, tel. +370 37 750508;

Naujojo Sodo g. 1a (19aukštas), Klaipėda, Lietuvos Respublika, tel. +370 46 412074;

UAB FMĮ „Orion securities“:

Antano Tumėno g. 4, Vilnius, Lietuvos Respublika, tel. +370 5 2313833.

AB FMĮ „Finasta“ pagal 2008 m. rugpjūčio 8 d. su Siūlymo organizatoriumi pasirašytą sutartį išsipareigoja platinti 1 081 510 Siūlomų akcijų. UAB FMĮ „Orion securities“ pagal 2008 m. rugpjūčio 8 d. su UAB „Finasta“ rizikos valdymas ir Siūlymo organizatoriumi pasirašytą sutartį išsipareigoja išplatinti 463 505 Siūlomų akcijų.

AB FMĮ „Finasta“ neišplatintas Siūlomas akcijas savo sąskaita įsigis UAB „Finasta“ rizikos valdymas. UAB FMĮ „Orion securities“, neišplatinusi 463 505 Siūlomų akcijų, yra įsipareigojusi likusias akcijas įsigyti savo sąskaita,

UAB FMĮ „Orion securities“ ir UAB „Finasta“ rizikos valdymas įsigytos neišplatintos akcijos bus parduodamos investuotojams po 5,80 litų Vilniaus vertybinių popierių biržoje 30 dienų po Siūlymo pabaigos.

6. ĮTRAUKIMAS Į PREKYBOS SĄRAŠĄ IR PLATINIMO TVARKA

6.1. Vertybinių popierių įtraukimas į prekybos sąrašus reguliuojamoje rinkoje

Siekiant, kad investuotojai įsigiję Siūlomų akcijų iš karto galėtų jomis prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržoje, Bendrovės akcininkas AB „Invalda“ atsiskaitymo su investuotojais tikslais paskolins UAB „Finasta“ rizikos valdymas 1 545 015 nuosavybės teise turimas Bendrovės akcijų. Tokiu būdu Siūlomas akcijas apmokėjusiems investuotojams į vertybinių popierių sąskaitas UAB „Finasta“ rizikos valdymas per Platintojus perves iš AB „Invalda“ pasiskolintas Bendrovės ankstesnės emisijos, kurios VP ISIN kodas LT0000127466, akcijas.

Visos iki šiol Bendrovės išleistos akcijos yra įtrauktos į Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialųjį prekybos sąrašą. Pilnai apmokėjus Išleidžiamų akcijų emisijos kainą ši Akcijų emisija bus prijungta prie Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąrašė esančios emisijos, kurios VP ISIN kodas LT0000127466, tuo pačiu suteikiant šių akcijų savininkams galimybę jomis prekiauti Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąrašė.

7. PARDUODAMŲ VERTYBINIŲ POPIERIŲ SAVININKAI

2008 m. liepos 21 d. neeilinio visuotinio Bendrovės akcininkų susirinkimo sprendimu 3 090 030 Akcijų pasirašys įsigis UAB „ŽIA valda“ ir 1 545 015 Akcijų, skirtų viešai išplatinti investuotojams, pasirašys UAB „Finasta“ rizikos valdymas.

Investuotojams bus pasiūlyta įsigyti 1 545 015 Siūlomų akcijų, kurias UAB „Finasta“ rizikos valdymas pasiskolins iš Bendrovės akcininko AB „Invalda“ (buveinė Šeimyniškių g. 3, Vilniuje, įmonės kodas 121304349).. AB „Invalda“ 2008 liepos 14 d. buvo trečias pagal dydį Bendrovės akcininkas ir turėjo 15,45 procentų balsų Bendrovėje.

8. EMITENTO IŠLAIDOS

Bendrovės pajamos už visas išleidžiamas akcijas bus lygios Išleidžiamų akcijų bendrai emisijos vertei – 26 883 261 Lt. Tame tarpe pajamos už Siūlomas akcijas bus 8 961 087 Lt.

Bendros Siūlymo išlaidos, įskaitant, bet neapsiribojant, atlyginimu Siūlymo organizatoriui ir Platintojams, finansiniu auditu, teisinėmis paslaugomis, finansinėmis paslaugomis ir marketingu bus apytiksliai 5,50 proc. nuo visų įplaukų už Siūlomas akcijas.

9. SILPNINIMAS

Šia 4 635 045 paprastųjų vardinių 1 lito nominaliosios vertės Bendrovės akcijų emisija, kurios išimtinė teisė įsigyti 3 090 030 akcijų suteikta UAB „ŽIA valda“, o išimtinė teisė įsigyti 1 545 015 akcijų, skirtų viešai išplatinti investuotojams, suteikta UAB „Finasta“ rizikos valdymas, Bendrovės įstatinis kapitalas didinamas nuo 26 142 732 iki 30 777 777 litų. Bendrovės įstatinis kapitalas padidės 17,73 proc.

Akcininkų, Siūlymo metu papildomai neįsigijusių Siūlomų akcijų, dalis įstatiniame kapitale sumažės 15,06 procento.

10. PAPILDOMA INFORMACIJA

Šiame prospekte nėra pateikta jokia kita trečiosios šalies informacija, išskyrus duomenis iš 2005 m., 2006 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų audituotų konsoliduotų finansinių ataskaitų.

Prospekte pateikiama 2007 m. birželio 30 d. ir 2008 m. birželio 30 d. konsoliduotų finansinių ataskaitų duomenys, kurių auditoriai netikrino.

Ši informacija buvo perkelta tiksliai ir remiantis Bendrovės turimomis žiniomis, ir tiek, kiek jis galėjo nustatyti iš šios trečiosios šalies paskelbtos informacijos, nebuvo praleista jokių faktų, dėl kurių perkeltaji informacija taptų netiksli ar klaidinanti.

REGISTRAVIMO DOKUMENTAS

Šiame registravimo dokumente informacija pateikiama pagal 2004 m. balandžio 29 d. komisijos reglamento (EB) NR.809/2004 II priede pateiktą aprašą.

1. ATSAKINGI ASMENYS

Už Prospekte pateiktos informacijos teisingumą ir išsamumą yra atsakinga AB „Agrowill Group“ (įmonės kodas 1262 64360, buveinės adresas Smolensko g. 10, Vilnius, Lietuva), kurią atstovauja:

- Valentas Šulskis - AB „Agrowill Group“ generalinis direktorius;
- Domantas Savičius - AB „Agrowill Group“ finansų direktorius;

Bendrovės atstovai patvirtina, kad Prospekte pateikta informacija, kiek jiems yra žinoma, atitinka tikrovę, Prospekte nėra praleista jokia svarbi informacija, ir Bendrovė ėmėsi visų pagrįstų priemonių, siekdama tai užtikrinti.

Bendrovė neprisiima atsakomybės, jei investicinis sprendimas yra priimtas vadovaujantis tik informacija, pateikta šio Prospekto santraukoje, išskyrus atvejus, kai santrauka, skaitoma kartu su kitomis Prospekto dalimis, yra klaidinanti, neteisinga arba prieštaringa.

Siūlymo organizatoriai, jų konsultantai ir (arba) kiti su jais susiję asmenys neteikia jokio aiškaus ar numanomo pareiškimo ir nesuteikia jokių garantijų dėl Prospekto, Prospekto santraukoje ar bet kurioje iš atskirų Prospekto dalių pateiktos informacijos teisingumo ar išsamumo. Jokia Bendrovės šiame Prospekte pateikta ar su Siūlymu susijusi informacija negali būti laikoma nei tiesioginiu, nei numanomu Siūlymo organizatorių pareiškimu ar patvirtinimu bet kokioms trečiosioms šalims.

Jokie asmenys nebuvo ir nėra įgalioti teikti kitokios informacijos apie Siūlymą, negu nurodyta šiame Prospekte, ar pateikti kitokių pareiškimų apie Siūlymą, negu pateikti šiame Prospekte. Tuo atveju, jei tokia informacija ar pareiškimai teikiami, jie neturi būti laikomi patvirtintais Bendrovės ar Siūlymo organizatorių.

Nei šio Prospekto pateikimas, nei Akcijų pasirašymas jokiais aplinkybėmis negali būti pagrindu daryti prielaidą, kad nuo Prospekto paskelbimo datos Bendrovės veikloje neįvyko jokių pokyčių ir kad šiame Prospekte pateikta informacija yra teisinga bet kuriuo metu nuo Prospekto paskelbimo datos.


Priimdami su Akcijomis susijusį investicinį sprendimą investuotojai privalo vadovautis pačių turimomis žiniomis, gautomis įvertinus Bendrovės padėtį, Siūlymo sąlygas, įskaitant, be apribojimų, visus atitinkamus privalumus ir rizikas. Šio Prospekto turinys negali būti suprantamas kaip teisinė arba verslo rekomendacija ar patarimas mokesčių klausimais. Dėl patarimo teisiniais, verslo ar mokesčių klausimais kiekvienas potencialus investuotojas turėtų kreiptis į savo teisės patarėją, verslo ar mokesčių konsultantą.

Prospektą tvirtina Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija pagal Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymą bei kitus Lietuvos Respublikoje taikomus teisės aktus ir taisykles. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos patvirtinimas nereiškia, kad Prospekte pateikta informacija yra teisinga.

Visi su šiuo Siūlymu susiję ginčai sprendžiami kompetentingame Lietuvos Respublikos teisme, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Jei investuotojas pateikia ieškinį teismui dėl Prospekte esančios informacijos, ieškovui gali teikti pagal nacionalinius teisės aktus padengti teismui teikiamų dokumentų vertimo išlaidas prieš teismo proceso pradžią.

Visi asmenys, gavę šį Prospektą, turėtų susipažinti su atitinkamais konkrečiose jurisdikcijose taikomais apribojimais, ir jų laikytis. Šis Prospektas negali būti naudojamas ir nėra skirtas naudoti kaip pasiūlymas parduoti ar raginimas pirkti Akcijas tokiose jurisdikcijose, kuriose toks pasiūlymas ar raginimas laikomas neteisėtu.

Emitento vardu:



Domantas Savičius
AB „Agrowill Group“ finansų direktorius,
laikinais einantis generalinio direktoriaus
pareigas

Prospektą rengusio Siūlymo organizatoriaus AB „Finasta įmonių finansai“ vardu patvirtiname, kad Prospekte pateikta tiksli informacija, kurią AB „Finasta įmonių finansai“ pateikė AB „Agrowill Group“ darbuotojai ir vadovai. AB „Finasta įmonių finansai“ atsako už pateiktos informacijos tinkamą įforminimą.



Marija Leitonienė
AB „Finasta įmonių finansai“ direktorė

2. ATESTUOTI AUDITORIAI

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų Grupės konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą atliko UAB „Tezaurus auditas“ (audito įmonės pažymėjimas Nr. 001211, įmonės kodas 122740926, adresas J. Jasinskio g. 4-17, Vilnius, Lietuva). UAB „Tezaurus auditas“ vardu Grupės metinę 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą atliko Rimas Butkevičius (auditoriaus pažymėjimas Nr. 000036).

Papildomai 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų Grupės konsoliduotų finansinių atskaitomybių, kurių duomenys pateikiami šiame Prospekte, auditą atliko UAB „Deloitte Lietuva“ (audito įmonės pažymėjimas Nr. 001275, įmonės kodas 111525235, adresas Jogailos g. 4, Vilnius, Lietuva). UAB „Deloitte Lietuva“ vardu Grupės metinę 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų finansinės atskaitomybės auditą atliko Lina Drakšienė (auditoriaus pažymėjimas Nr. 000062).

2007 metų finansinių metų Grupės konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą atliko UAB „Deloitte Lietuva“, auditorė Lina Drakšienė.

Skirtingose Prospekto dalyse naudojama audituota informacija pateikiama pagal UAB „Deloitte Lietuva“ audituotą 2004, 2005, 2006 ir 2007 m. finansinių metų Grupės konsoliduotą finansinę atskaitomybę.

2007 m. Grupės konsoliduota audituota finansinė atskaitomybė su audito išvadomis pateikiama Priede Nr. 1.

3. ATRINKTA FINANSINĖ INFORMACIJA

Bendrovės finansinė konsoliduota atskaitomybė yra parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Finansinėse ataskaitose skaičiai yra pateikiami litais, nacionaline Lietuvos valiuta, kuri yra laikoma funkcinė Įmonės valiuta. Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina, išskyrus pardavimui laikomą finansinį turtą, kuris yra vertinamas tikrąja verte. Apskaitos įrašai tvarkomi pagal Lietuvoje galiojančius apskaitos reikalavimus.

Pagrindiniai Bendrovės finansiniai rodikliai, pateikti lentelėje žemiau, apskaičiuoti naudojantis 2005 m., 2006 m. ir 2007 m. metų audituotomis finansinėmis ataskaitomis. Pilnos finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2005 m., 2006 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d., pateikiamos Registravimo dokumento 20 dalyje.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama atrinkta informacija iš konsoliduotos 2005 – 2007 metų finansinės ataskaitos, audituotos UAB „Deloitte Lietuva“. Ataskaitos audituotos laikantis Tarptautinių Finansinės Atskaitomybės Standartų (TFAS).

Taip pat pateikiama atrinkta informacija iš konsoliduotos Pelno / Nuostolių (už pirmą 2008 metų pusmetį) bei Balanso (2008 birželio 30 dienai) ataskaitų. Papildomai pateikiama Pelno / Nuostolių ataskaita už pirmą 2007 metų pusmetį bei Balansas 2007 birželio 30 dienai. 2007 ir 2008 metų pirmo pusmečio ataskaitos nebuvo audituotos nepriklausomos atestuotos įmonės, tačiau Grupės manymu, ši ataskaita tiksliai atitinka Grupės finansinę situaciją.

15. lentelė. Bendrovės atrinkta konsoliduota finansinė informacija, tūkst. Lt

<i>Pelno/nuostolių ataskaita</i>	2005	2006	2007 I pusm.	2007	2008 I pusm.
Pardavimo pajamos	22 882	27 407	15 724	42 687	18 690
Tiesioginės išmokos (ES struktūrinių fondų parama)	3 605	8 188	4 876	8 724	6 154
Turto pervertinimas	1 321	789	25 598	27 093	-
Bendrasis pelnas	5 850	9 391	32 548	43 776	9 599
Tipinės veiklos pelnas	829	1 462	29 856	34 549	3 425
Kitos veiklos rezultatas	113	417	-485	-359	239
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	3 572	1 588	1 877	2 676	-4 146
Grynasis pelnas	4 509	3 467	27 354	31 982	-479
EBITDA*	2 704	5 823	6 571	12 795	6 797
EBITDA marža*, proc.	11,82	21,25	41,79	29,97	37,34
<i>* - neįtraukiant turto pervertinimo</i>					
<i>Balanso ataskaita</i>					
Ilgalaikis materialusis turtas	16 797	43 823	106 140	77 320	151 280
Kitas ilgalaikis turtas	1 090	2 424	2180	60 639	3 263
Biologinis turtas	14 225	23 355	37 176	31 718	51 224
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10 269	1 695	2 755	4 421	20 515
Kitas trumpalaikis turtas	16 201	20 433	19 402	28 345	40 705
Visas turtas	58 582	91 730	167 653	202 443	266 988
Nuosavybė	18 206	40 861	67 661	79 177	107 109
Dotacijos ir subsidijos	2 479	4 674	-	5 218	8 523
Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	8 676	18 837	56 850	61 558	108 171
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	1 330	-	9265	6 741	15 264
Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	19 620	18 503	15 646	34 900	7 823
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	8 271	8 855	18 231	14 849	28 619
<i>Pinigų srautų ataskaita</i>					
Pagrindinės veiklos pinigų srautai	-886	-3 511	-2 801	-1 292	-14 994
Investicinės veiklos pinigų srautai	-6 106	-8 613	-11 616	-34 545	-12 109
Finansinės veiklos pinigų srautai	16 351	3 550	15 048	38 563	43147
<i>Rodikliai</i>					
ROA, proc.	4,23	7,73	5,79	10,45	1,38
ROE, proc.	41,91	14,26	10,21	16,21	-0,52
Likvidumo rodiklis	0,96	0,81	0,65	0,66	1,31
Greitojo padengimo rodiklis	0,72	0,50	0,53	0,40	1,09

EBITDA = grynasis pelnas + nusidėvėjimas ir amortizacija + palūkanų sąnaudos – neigiamo prestižo pripažinimas pajamomis.

EBITDA marža = EBITDA / pardavimo pajamos.

ROA = (tipinės veiklos pelnas + finansinės veiklos pajamos (išskyrus neigiamo prestižo nurašymus) + kitos veiklos pajamos) / vidutinis balansinis Grupės turtas.

Vidutinis balansinis Grupės turtas = (ataskaitinių finansinių metų turtas + praėjusių finansinių metų turtas) / 2.

ROE = grynasis pelnas / vidutinė akcininkų nuosavybė.

Vidutinė akcininkų nuosavybė = ((ataskaitinių finansinių metų nuosavybė – mažumos dalis) + (praėjusių finansinių metų nuosavybė – mažumos dalis)) / 2.

Likvidumo rodiklis = trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai.

Greitojo padengimo rodiklis = (trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai.

4. RIZIKOS VEIKSNIAI

Su Bendrove susiję rizikos veiksniai apibūdinti Vertybinių popierių rašto 2 dalyje.

5. INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

5.1. Emitento istorija ir raida

Emitento teisinis pavadinimas:	Akcinė bendrovė „Agrowill Group“
Bendrovės buveinė:	Smolensko g. 10, LT-03201 Vilnius
Bendrovės kodas:	126264360
Registracijos data:	2003 birželio 25 d.
Teisinė forma:	Akcinė bendrovė
Teisė:	Lietuvos Respublikos
Steigimo valstybė:	Lietuvos Respublika
Telefonas:	+370 5 233 5340
Faksas:	+370 5 233 5345
Elektroninio pašto adresas:	info@agrowill.lt
Internetinis tinklalapio adresas:	www.agrowill.lt

2003 m. birželio 25 d. buvo įsteigta uždaroji akcinė bendrovė „Galuvė“, tačiau tais pačiais metais pavadinimas buvo pakeistas į UAB „Agrovaldymo grupė“. 2006 m. sausio 26 d. ji buvo pertvarkyta į akcinę bendrovę, o 2007 m. gruodžio 5 d. buvo įregistruotas naujas Bendrovės pavadinimas – AB „Agrowill Group“.

Nuo įsikūrimo AB „Agrowill Group“ plėtėsi įsigydama žemės ūkio bendroves. Pirmoji ŽŪB buvo įsigyta 2003 metais, tuo tarpu per 2004 metus buvo įsigytos 4, per 2005 metus – 6, ir per 2006 metus – dar 3 ŽŪB. Svarbiausi įsigijimai 2007 metais buvo įvykdyti per pirmą metų ketvirtį – AB „Agrowill Group“ įsigijo 13 Žemės Vystymo Fondo įmonių, nuosavybės teise valdžiusių 8,7 tūkst. ha žemės ūkio paskirties žemės. Papildomai iki 2007 metų pabaigos buvo įsteigtos dar 7 žemės valdymo bendrovės.

AB „Agrowill Group“ yra didžiausia Lietuvoje žemės ūkio vystymo ir investicijų bendrovių grupė, taikanti centralizuotą verslo valdymo modelį. Pagrindinė Grupės veikla yra pirminės žemės ūkio produkcijos gamyba (pieno, grūdų ir rapsų) ir lygiagrečiai vystoma žemės ūkio paskirties žemės nuomos veikla.

2008 m. birželio 30 d. AB „Agrowill Group“ turėjo 40 antrinių bendrovių – 14 žemės ūkio bendrovių, 23 žemės valdymo bendroves, 2 Grupės įsigijimus atliekančias bendroves bei valdymo bendrovę įsikūrusią Estijoje. Bendras valdomas žemės ūkio paskirties žemės plotas (nuosavybės teise ir nuomos sutartimis) sudarė apie 28 tūkst. ha.

2008 m. birželio 30 d. Grupėje dirbo 871 darbuotojas; iš jų 55 darbuotojai – AB „Agrowill Group“, 816 darbuotojų – AB „Agrowill Group“ priklausančiose bendrovėse.

Emitento veiklos apžvalga

Veiklą pradėjusi 2003 metais, šiuo metu Grupė yra didžiausia žemės ūkio vystymo ir investicijų bendrovių grupė, taikanti centralizuotą verslo valdymo modelį. Grupė kontroliuoja didžiausią žemės ūkio paskirties žemės portfelį Lietuvoje – Grupės kontroliuojamoms įmonėms priklauso apie 13,4 tūkst. ha dirbamos žemės, papildomai taip pat yra nuomojamos apie 14,3 tūkst. ha. 2008 birželio 30 d. Grupę sudarė AB „Agrowill Group“ ir jai priklausančios 40 dukterinių bendrovių – 14 žemės ūkio bendrovių, 23 žemės valdymo bendrovės, 2 Grupės įsigijimus atliekančios bendrovės bei valdymo bendrovė įsikūrusi Estijoje. Iš viso Grupės bendrovėse dirbo 871 darbuotojas.

Pagrindinės Grupės veiklos skirstomos į tris dalis:

- 1. Pieno gamyba.** Pajamos iš pieno gamybos 2007 metais sudarė 19 mln. Lt., arba 44 proc. visų Grupės pajamų, be to per 2008 metų pusmetį pajamos iš pieno gamybos pasiekė 13,6 mln. Lt arba 5,1 mln. Lt daugiau nei per tą patį laikotarpį 2007 metais. Ši veikla yra viena stabiliausių bei pelningiausių Grupės veiklų, todėl tai yra prioritetinga Grupės veikla. Pieno gamyba taip pat įtraukia ir telyčių auginimą bei melžimo ciklus baigusią karvių pardavimą.
- 2. Augalininkystė.** Pagrindinės augalininkystės kultūros, auginamos pardavimui, yra kviečiai, kvietrugiai, miežiai, rugiai, avižos bei rapsai – 2008 metais šiomis kultūromis buvo apsėta 10 tūkst. ha, arba 56 proc. viso Grupės ŽŪB apsėto ploto. Papildomai auginamos įvairios pašarinės augalininkystės kultūros (kukurūzai, įvairios vienmetės ir daugiametės žolės), kurių derlius naudojamas Grupės galvijų bandai šerti.
- 3. Žemės nuoma.** 2007 metais įsigijusi Žemės vystymo fondo bendrovių grupę bei papildomai įsigijusi žemės, 2008 birželio 30 d. Grupė nuosavybės teisėmis valdė 13,4 tūkst. ha dirbamos žemės, iš kurios 10,9 tūkst. ha buvo išnuomota ilgalaikėmis sutartimis Grupės įmonėms ir trečiosioms šalims.

5.2. Investicijos

Atliktos investicijos

Nuo Grupės veiklos pradžios buvo intensyviai investuojama į žemės ūkio bendroves. 2004–2005 metais didžiausios investicijos buvo skirtos ŽŪB įsigijimams – jos sudarė 74 proc. visų tais metais atliktų investicijų. Tuo tarpu 2006 ir 2007 metų laikotarpiu didžioji dalis investicijų buvo skiriama jau įsigytų ŽŪB modernizacijai (pastatų rekonstrukcijai, galvijų gerovei didinti, mašinų ir įrenginių įsigijimui). Rekonstravus bei tinkamai įrengus dalį fermų buvo įrengtos naujos vietos karvėms laikyti, todėl per 2007 metus reikšmingai išaugo ir investicijos į galvijų įsigijimą. Toliau esanti lentelė pateikia nuo 2004 metų atliktų investicijų skaidymą pagal periodą bei investavimo sritį.

16. lentelė. Atliktų investicijų skaidymas pagal periodą bei investavimo sritį, tūkst. Lt

	2004	2005	2006	2007	2008 06 30	Iš viso
Žemės	583	207	109	16 100	5 682	22 681
Pastatai	289	293	4 032	5 153	2 318	12 085
Mašinos ir įrenginiai	586	1 143	7 235	12 203	7 418	28 585
Pajai ir akcijos	6 152	5 696	5 324	3 989	0	21 161
Galvijai	-	1 071	1 583	6 879	2 143	11 676
Iš viso	7 610	8 410	18 282	44 324	17 561	96 187

Suplanuotos investicijos

Per 2008 metus Grupė Lietuvoje planuoja įgyvendinti 15 investicinių projektų, kurių bendra vertė siekia 34 mln. Lt. 33 proc. projektų įgyvendinimui reikalingų lėšų bus finansuojami nuosavomis lėšomis, 58 proc. – skolintomis iš bankų lėšomis, 9 proc. – ES struktūrinių fondų paramos lėšomis. Numatomos investicijos yra nukreiptos dviem kryptimis:

1. **Valdomų fermų plėtra.** Siekiant plėsti pieno gamybos veiklą planuojama investuoti į naujų fermų patalpų statybą ir įrengimą. Bendra planuojamų investicijų į fermų plėtrą suma siekia 13,7 mln. Lt, o įgyvendintus projektus planuojama įrengti 1 238 naujas vietas melžiamoms karvėms laikyti. Plėtros darbus planuojama baigti iki 2009 metų.
2. **Mėšlidžių ir srutų kauptuvų modernizavimas.** Vykdydama stojimo į Europos Sąjungą (ES) metu priimtus įsipareigojimus, 2003 m. rugpjūčio 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Valstybinę vandens taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programą. Svarbiausia programoje numatyta taršos mažinimo priemonė – mėšlidžių ir srutų kauptuvų, atitinkančių Nitratų direktyvos reikalavimus, įrengimas. Bendra Grupės valdomų ŽŪB mėšlidžių modernizavimui numatyta suma siekia 9,4 mln. Lt. Mėšlidžių ir srutų kauptuvų modernizavimo darbus planuojama baigti iki 2009 metų.

Žemės ūkių modernizavimo projektai yra remiami Nacionalinės mokėjimų agentūros (NMA) iš Lietuvos Vyriausybės bei ES žemės ūkiui skirtų lėšų. Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM) duomenimis, pagal 2004–2006 metų kaimo plėtros programą bendra Lietuvos žemės ūkiui skirta parama sudarė 603,6 mln. Lt, o jos įsisavinimas 2007 m. gegužės mėn. pabaigoje siekė 63 proc. Tačiau 2004–2006 metais su įmonėmis pasirašytos paramos sutartys nenumatė visos Lietuvos žemės ūkio sektoriui skirtos paramos panaudojimo, todėl paraiškų pateikimo terminas buvo pratęstas iki 2007 m. rugpjūčio 31 d. Pagal 2007–2013 metų Kaimo plėtros programą 2007–2013 metų laikotarpiu bendra paramos suma žemės ūkiui siekia net 2 260 mln. Lt, iš kurių 1 743 mln. Lt skiriama iš ES, o 517 mln. Lt – iš nacionalinio biudžeto lėšų.

Bendrovė iš ES struktūrinių fondų kaip paramą gaus 0,4 mln. Lt fermų plėtros ir 2,8 mln. Lt mėšlidžių ir srutų kauptuvų modernizavimo projektams. Yra dvi pagrindinės priežastys, kurios leidžia tikėtis gauti visą prašomą paramą:

1. 2004–2006 metais Lietuvos ūkininkai pasirašė paramos sutarčių už mažesnę negu skirta sumą, todėl manoma, kad išaugusio skirtos paramos dydžio visiškai užteks ūkininkų projektams finansuoti;
2. Stojimo į ES sutartimi Lietuva įsipareigojo iki 2011 m. gruodžio 31 d. pagal Nitratų direktyvos reikalavimus modernizuoti visų daugiau kaip 10 sąlyginių gyvulių vienetų (SVG) laikančių ūkių mėšlides ir srutų kauptuvus, nes gyvulinės atliekos yra vienas svarbiausių vandens taršos šaltinių. Kadangi vandens taršos mažinimas yra prioritetinė paramos žemės ūkiui sritis, Grupės vadovybė tikisi visos paraiškose prašomos paramos mėšlidžių ir srutų kauptuvų modernizavimui.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama informacija apie visas investicijas, planuojamas įgyvendinti 2008 metais.

17. lentelė. Informacija apie 2008 metams suplanuotas investicijas

Nitratų direktyvos reikalavimų įgyvendinimas			
Eil. Nr.	Bendrovės pavadinimas	Bendra projekto vertė, Lt.	ES lėšos (Lt)
1	ŽŪB "Alanta"	864 455	358 386
2	Žadžiūnų ŽŪB	1 035 548	343 896
3	ŽŪB "Kairėnai"	823 302	322 506
4	ŽŪB "Vėriškės"	1 305 782	347 691
5	Želsvelės ŽŪB	2 311 072	400 545
6	Nausodės ŽŪB	1 267 521	385 641
7	ŽŪB "Jurbarkai"	1 788 370	623 001

Pašarų gamybos bazės modernizavimas			
Eil. Nr.	Bendrovės pavadinimas	Bendra projekto vertė, Lt.	ES lėšos (Lt)
1	Želsvelės ŽŪB	2 311 072	400 603

Kiti investiciniai projektai			
Eil. Nr.	Investicijos	Bendra projekto vertė, Lt.	
1	Silosinės	3 400 000	
2	Birių pašarų talpos	478 000	
3	Degalinės	450 000	
4	Grūdų sandėlių remontas	2 500 000	
5	Einamieji fermų, admin. pastatų ir k.t. remontai	4 588 000	
6	Technika	8 800 000	
7	Technika	2 054 572	

Be to, 2008 metais ruošiamasi papildomai investuoti į žemės ūkio techniką, ŽŪB grūdų sandėlius ir karvių bei žemių įsigijimą, tačiau konkretus investicijų planas nėra patvirtintas – investicijos priklausys nuo rinkos sąlygų ir kiekvienos atskiros situacijos.

6. VERSLO APŽVALGA

6.1. Pagrindinė veikla

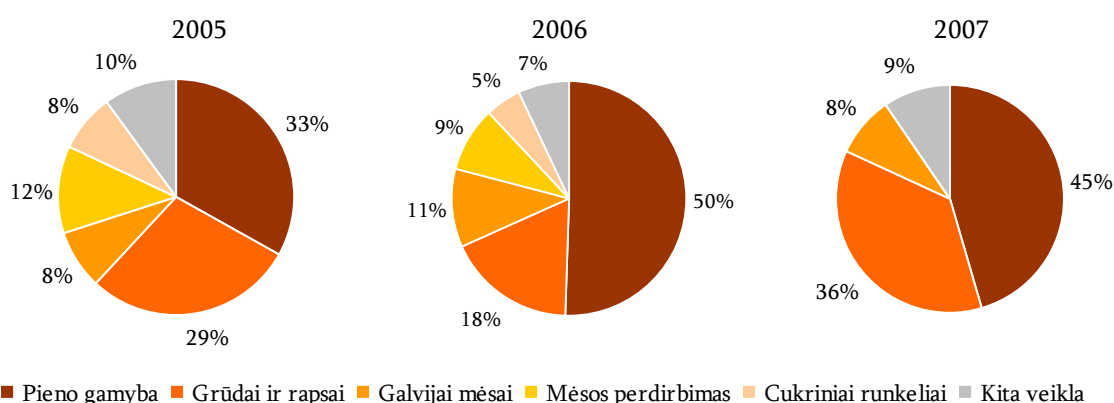
AB „Agrowill Group“ verslą galima suskirstyti į tris dalis:

1. **Gyvulininkystė.** Pagrindinė gyvulininkystės verslo šaka yra pieno gamyba, tačiau taip pat vykdoma ir su ja susijusi veikla – nenaudingų galvijų pardavimas bei telyčių auginimas iki melžiamų karvių.
2. **Augalininkystė.** Ši verslo šaka apima grūdų (kviečių, miežių, kvietrugių ir rugių), rapsų auginimą bei pašarinės augalininkystės kultūrų auginimą.
3. **Žemės nuoma.** Ši verslo šaka apima žemės ūkio paskirties žemės nuomą.

Pagrindinės Grupės pajamos yra gaunamos iš pieno gamybos bei grūdų ir rapsų auginimo. Pajamos iš šių veiklų sudaro atitinkamai 33 proc. ir 29 proc. nuo visų pajamų 2005 metais, 51 proc. ir 18 proc. 2006 metais bei 45 proc. ir 36 proc. 2007 metais. Kitos pagrindinės veiklos pajamos buvo gautos iš galvijų auginimo, kiaulių auginimo, mėsos perdirbimo veiklos, cukrinių runkelių auginimo ir įvairių žemės ūkio paslaugų teikimo ūkininkams (pvz. technikos nuoma). Tačiau tam tikru veiklų buvo nuspręsta atsisakyti ir nuo 2007 metų pagrindinės Grupės vystomos veiklos yra pieno gamyba bei grūdų ir rapsų auginimas.

2005, 2006 ir 2007 metų pardavimų skaidymas pagal veiklas pateikiamas 1 paveiksle.

1. paveikslas. Pardavimų skaidymas pagal veiklas



a) Gyvulininkystė

Pieno gamyba

Pieno gamyba yra pagrindinė Grupės veikla – 2005, 2006 ir 2007 metais pieno pardavimai sudarė didžiausią visų pardavimų dalį – atitinkamai 33 proc., 51 proc. ir 44 proc. Bendros pieno pajamos, 2005 metais siekusios 7,5 mln. Lt., 2006 metais augo 86,7 proc. iki 14,1 mln. Lt., o 2007 metais iš pieno gauta 19 mln. Lt pajamų – 34,9 proc. daugiau nei per 2006 metus. Tokį spartų augimą lėmė trys pagrindinės priežastys:

- Melžiamų karvių skaičiaus augimas.** Grupės kontroliuojamų melžiamų karvių skaičius nuosekliai augo – 2004 gruodžio 31 d. melžiamų karvių skaičius siekė 1,4 tūkst., tuo tarpu 2007 gruodžio 31 d. visos Grupės ŽŪB iš viso turėjo 4,0 tūkst. melžiamų karvių.
- Vidutinio metinio primilžio augimas.** Intensyviai investuojant į karvių laikymo sąlygas, pašarų struktūros tobulinimą bei įsigyjant ir auginant pieningesnių veislių karves Grupės ŽŪB nuo 2004 iki 2007 metų vidutinį primilžį iš vienos karvės pavyko pakelti 29,1 proc. – nuo 4,22 t/metus 2004 metais iki 5,45 t/metus 2007 metais.
- Pieno pardavimo kainos augimas.** Pieno pardavimo kainos nuosekliai augo – vidutinė natūralaus riebumo pieno pardavimo kaina, 2005 metais siekusi 0,86 Lt/kg, per 2007 sausio – spalio laikotarpį buvo 9,3 proc. didesnė ir siekė 0,94 Lt/kg. 2007 metų spalio – lapkričio mėnesiais, dėl susidariusios padėties rinkoje, pieno supirkimo kaina staiga išaugo – 2007 metų lapkričio mėnesį Grupės ŽŪB natūralaus riebumo pieno pardavimo kaina buvo 1,29 Lt/kg, arba 40,2 proc. didesnė nei 2007 rugsėjo mėnesį, kuomet siekė 0,92 Lt/kg.

Prospekte melžiamų karvių skaičius yra skaičiuojamas pagal visuotinai priimtą metodologiją – melžiamų karvių skaičius įtraukia tiek melžiamas karves, tiek ir dėl biologinių ciklų laikinai pardavimui tinkamo pieno neduodančias karves.

Pieno gamyba yra viena pelningiausių Grupė veiklų. Be to, šios veiklos generuojamos pajamos pasižymi stabilumu, oro sąlygos joms neturi reikšmingos tiesioginės įtakos, todėl šią veiklą Grupė planuoja vystyti sparčiausiai.

Grupės valdomos ŽŪB yra kooperatyvo „Lietuviškas Pienas“ narės, todėl visas pagamintas pienas yra parduodamas per kooperatyvą. Nuo 2007 spalio mėnesio pieno pardavimams per kooperatyvą taikomas 3 Lt/t mokestis. Būtina pastebėti, jog 2007 gruodžio mėnesį AB „Agrowill Group“ generalinis direktorius Valentas Šulskis buvo išrinktas kooperatyvo „Lietuviškas pienas“ valdybos nariu.

Grupė pagamintą pieną parduoda pagal pieno pirkimo-pardavimo kontraktus, pasirašomus nustatytam laikotarpiui (dažniausiai vieneriems metams), nustatytam kiekiui (kontraktuose numatomas ir gamybos perviršio supirkimas), bei su nustatyta kaina. Iki 2006 metų pienas buvo parduodamas įvairiems supirkėjams, tuo tarpu nuo 2006 metų visą pieną pagal kontraktus superka geriausias sąlygas pasiūliusi bendrovė – UAB „Marijampolės pieno konservai“.

Tiesioginės išmokos

Nuo įstojimo į ES Lietuvoje veikia tiesioginių išmokų už parduotą kvotinį pieną sistema. Pagal ją ŽŪB, pardavusios turimos kvotos neviršijantį pieno kiekį, gauna vienkartinės tiesioginės išmokas. ŽŪM duomenimis, iki 2006 – 2007 kvotiniais metais vienkartinės tiesioginės išmokos siekė 48 Lt/t, o 2007 – 2008 kvotiniams metams nustatyta 53 Lt/t tiesioginė išmoka. ŽŪM duomenimis, išmokos už parduotą kvotinį pieną nuosekliai augs iki 2010 metų, kuomet turėtų siekti 68 Lt, tačiau 2010-2012 metų laikotarpiu šiek tiek sumažės ir 2012-2013 kvotiniais metais sieks 60 Lt/t.

Galvijų auginimas

Pajamos iš galvijų pardavimo 2005 ir 2006 metais sudarė atitinkamai 1,8 mln. Lt. ir 2,9 mln. Lt., arba 7,7 proc. bei 10,6 proc. nuo visų Grupės pardavimų. Per tris 2007 metų ketvirčius pajamos iš šios veiklos siekė 2,7 mln. Lt. ir buvo 34,9 proc. didesnės nei per pirmus tris 2006 metų ketvirčius, kuomet siekė 2,0 mln. Lt.

Įsigytuose ŽŪB istoriškai buvo vykdoma galvijų auginimo veikla. Tačiau, perėmus ŽŪB valdymą ir įvertinus veikos nuostolingumą bei nepalankią situaciją rinkoje, 2006 – 2007 metais bulių auginimo veiklos imta nuosekliai atsisakyti. Šiuo metu Grupės ŽŪB augina tik telyčias su tikslu jas užauginti iki melžiamų karvių.

2007 metais buvo parduota didžioji auginamų bulių dalis, todėl nuo 2008 metų pajamos iš galvijų auginimo veiklos bus gaunamos tik parduodant naujai gimusius bulius, senas karves, baigusias

melžimo ciklus, ir naujai gimusias telyčias, dėl fizinių priežasčių negalėsiančias tapti melžiamomis karvėmis.

Kiaulių auginimas

Pajamos iš kiaulių pardavimo 2005 ir 2006 metais sudarė atitinkamai 0,9 mln. Lt, arba 4,0 proc. bei 1,0 mln. Lt., arba 3,6 proc. nuo visų Grupės pardavimų. Dėl nepalankios situacijos rinkoje ir neigiamos bendrojo pelno maržos, 2005 ir 2006 metais siekusios atitinkamai -27,4 proc. ir -50,8 proc., 2006 metais kiaulių auginimo veiklos buvo nuspręsta atsisakyti. 2007 lapkričio mėn. buvo įvykdyti paskutiniai kiaulių pardavimai.

Mėsos perdirbimo veikla

Mėsos perdirbimo ir realizacijos veikla buvo vykdoma ŽŪB „Želsvelė“, tačiau siekiant tiksliau įvertinti kiekvienos veiklos pelningumą 2006 metais mėsos perdirbimas buvo atskirtas į naujai įsteigtą UAB „Želsvelės mėsa“. Pajamos iš mėsos perdirbimo veiklos sudarė 2,8 mln. Lt., arba 12,3 proc. nuo visų Grupės pajamų 2005, ir 2,3 mln. Lt., arba 8,5 proc. nuo visų Grupės pajamų 2006 metais.

Per keletą pastarųjų metų itin išaugo konkurencingumas mėsos perdirbimo sektoriuje – Lietuvos mėsos perdirbimo įmonės, pasinaudojusios ES parama, modernizavo gamybą ir padidino perdirbimo pajėgumus, taip pat išaugo mėsos importas iš Lenkijos. Tokie reikšmingi rinkos pokyčiai lėmė, jog nuo 2000 iki 2006 kovo 1 d. dėl bankrotų ir konsolidacijos Lietuvoje mėsos perdirbimo įmonių skaičius, ŽŪM duomenimis, sumažėjo 2,2 karto – nuo 337 iki 152.

Dėl konkurencingos rinkos situacijos ir nepalankių perspektyvų Grupė nusprendė atsisakyti šios nepagrindinės veiklos ir 2007 metų spalio 1 d. UAB „Želsvelės mėsos“ akcijos buvo parduotos.

b) Augalininkystė

Grūdinių kultūrų auginimas

Pajamos iš grūdų derliaus pardavimo 2005 metais sudarė 5,3 mln. Lt., arba 23,2 proc. visų Grupės pajamų, tuo tarpu 2006 metais dėl prasto derliaus ir nedidelio parduoto grūdų kiekio šis skaičius siekė tik 3,8 mln. Lt., arba 13,8 proc. 2007 metais pajamos iš grūdų pardavimo išaugo net 3,2 karto iki 12 mln. Lt. Didžiausią įtaką tam turėjo parduotos produkcijos kiekis ir kaina.

Pagrindinės grūdinės kultūros, auginamos pardavimui, yra žieminiai ir vasariniai kviečiai, miežiai, žieminiai kvietrugiai ir rugiai. Bendras šiomis kultūromis apsėtas plotas 2007 metais siekė 6 820 ha, 8 proc. daugiau nei 2006. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas apsėto ploto skaidymas pagal grūdines kultūras 2006 – 2008 metais.

18. lentelė. Grūdinėmis kultūromis apsėto ploto skaidymas 2006 - 2008 metais, ha

Kultūra	2006	2007	2008
Kviečiai	2 726	3 141	3 800
Miežiai	3 234	2 591	2 473
Kvietrugiai	469	505	570
Rugiai	340	583	420
Iš viso:	6 769	6 820	7 263

Grupės dirbamų žemės ūkio naudmenų vidutinis našumo balas yra 43,5, 11,3 proc. didesnis nei Lietuvos vidurkis. Žemės ūkio ministerijos duomenimis (ŽŪM) vidutinis pasėlių našumo balas Lietuvoje siekia 39,1, todėl Grupės ŽŪB laukų derlingumas yra aukštesnis nei vidutinis šalyje. Būtina paminėti, jog 2007 metais augalų ligos (ypač dryžligė) smarkiai nuniokojo Grupės miežių pasėlius, todėl jų derlingumas 2007 metais atsilieka nuo vidutinio miežių derlingumo Lietuvoje. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas Grupės ir Lietuvos vidutinis pasėlių derlingumas (prieš valymus ir džiovinimus) 2006 ir 2007 metais.

19. lentelė. Vidutinis Grupės ir šalies grūdinių kultūrų derlingumas (prieš valymus ir džiovinimus) 2006 ir 2007 metais, T/ha. Šaltinis: Lietuvos žemdirbystės institutas (LŽI)

	2006		2007	
	Grupės derlius	Šalies derlius	Grupės derlius	Šalies derlius*
Kviečiai	2,9	2,4	4,3	3,5
Miežiai	2,0	1,9	2,5	3,1
Kvietrugiai	2,9	1,7	4,3	2,8
Rugiai	3,1	1,8	2,8	2,4

* - LŽI prognozė 2007 rugsėjo 20 d.

Kai kuriose ŽŪB yra pastatyti specialios grūdų džiovyklos bei valymo įrenginiai, tačiau didesnę dalį derliaus Grupės ŽŪB parduoda nevalytus ir nedžiovinutus. Būtina paminėti, jog Grupės vykdomame valymo procese dalis grūdų susiskaldo (apie 3 - 8 proc.), tačiau jie yra suvartojami Grupės galvijams šerti. Taip pat, prieš parduodant derlių, dalis jo yra atidedama ateinančių metų sėjai – vidutiniškai apie 95 proc. sėklai reikiamo kiekio yra atidedama iš Grupės bendrovėse užauginto derliaus, o likę 5 proc. – įsigijami iš išorės. Tai daroma sėklos atnaujinimui, nes nuolat sėjant tik užsiaugintas sėklas kultūra nuosekliai praranda savo veislines savybes – prastėja jų derlingumas bei kokybiniai rodikliai.

Rapsų auginimas

Pajamos iš rapsų derliaus pardavimo 2005 metais sudarė 1,2 mln. Lt., arba 5,4 proc. visų Grupės pajamų, tuo tarpu dėl prasto derliaus 2006 metais šis skaičius siekė 1,1 mln. Lt., arba 4,0 proc. visų pajamų. 2007 metais pajamos iš rapsų pardavimo augo 2,8 karto iki 3,3 mln. Lt.

Rapsais 2006 ir 2007 metais buvo apsėta atitinkamai 1 650 ha ir 2 242 ha dirbamos žemės. Grupės ŽŪB rapsų pasėlių derlingumas atitinkamais metais buvo 1,1 t/ha ir 2,0 t/ha, toks kaip ir vidutinis rapsų derlingumas Lietuvoje, ŽŪM duomenimis, - 1,1 t/ha ir 2,0 t/ha.

Nuo 2007 metų iš ES lėšų mokama papildoma išmoka už augalų, kurie naudojami biokuro gamyboje, auginimą. Norint gauti energetinę išmoką, prieš deklaruojant pasėlių plotus būtina pasirašyti derliaus pardavimo kontraktus. Energetinės išmokos dydis siekia 155 Lt/ha, jei bendras ES deklaruotas energetinių pasėlių plotas neviršija 2 mln. ha, o viršijus 2 mln. ha išmokos dydis proporcingai mažėja. 2007 metais perskaičiuotas energetinės išmokos dydis siekė 109 Lt. 2007 metais visų Grupės auginamų rapsų pardavimas buvo numatytas pirkimo-pardavimo kontraktuose, todėl už 2007 metus bus gaunama energetikai skirtų rapsų auginimo išmoka.

Pagal Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymą užsiaugintas rapsų derlius negali būti naudojamas sėklai, todėl visas derlius yra parduodamas, o reikalinga sėkla – perkama.

Cukrinių runkelių auginimas

Pajamos iš cukrinių runkelių pardavimo 2005 ir 2006 metais sudarė 1,9 mln. Lt. ir 1,4 mln. Lt, arba 8,1 proc. bei 5,2 proc. nuo visų Grupės pardavimų.

Siekiant sumažinti cukraus gamybos perteklių Europos Sąjungoje, 2005 metais Europos Komisija patvirtino naują cukraus sektoriaus restruktūrizavimo reglamentą. jo pasėkoje cukrinių runkelių gamintojams buvo pasiūlytos išmokos už cukrinių runkelių gamybos kvotos atsisakymą. Kadangi cukrinių runkelių auginimas nėra pagrindinė Grupės veikla, Grupės valdomos ŽŪB atsisakė cukrinių runkelių gamybos kvotos ir nuo 2007 metų šios kultūros nebeaugina.

Pašarinės augalininkystės kultūrų auginimas

Didžiąją dalį reikiamų žaliosios masės pašarų Grupė pasigamina savo jėgomis, tuo tarpu nuo 2006 metų visas reikiamas kombinuotų pašarų kiekis yra įsigyjamas iš trečiųjų šalių. Pagrindinės auginamos pašarinės augalininkystės kultūros yra kukurūzai ir įvairios vienmetės ir daugiametės žolės. 2006 ir 2007 metais pašarinėmis kultūromis apsėtas plotas išliko panašus, tačiau pasikeitė apsėto ploto skirstymas pagal kultūras – ženkliai išaugo kukurūzų auginimo plotas. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas pašarinių kultūrų apsėjimo ploto skirstymas pagal kultūras 2006 - 2008 metais.

20. lentelė. Pašarinių kultūrų apsėjimo ploto (ha) skirstymas pagal kultūras 2006 - 2008 metais

Kultūra	2006	2007	2008
Kukurūzai	1 276	1 941	2 060
Žolynai	5 290	5 531	5 900
Kitos pašarinės kultūros	1 410	521	395
Viso:	7 976	7 993	8 355

c) Žemės valdymas ir nuoma

2007 metų kovo mėnesį Grupė įsigijo 13 Žemės vystymo fondo grupės bendrovių (dvylikos – 100 proc., vienos – 50 proc.), nuosavybės teise kontroliavusių iš viso 8 696 ha žemės. Iki 2007 gruodžio 31 d. buvo įsteigtos dar 7 žemės valdymo bendrovės bei nupirkta iš viso 3 373 ha žemės. Bendras ŽVF bendrovių grupės nuosavybės teisėmis valdomas žemės plotas 2007 gruodžio 31 d. sudarė 12 069 ha (įtraukiant 446 ha jau pasirašytų avansinių žemės pirkimo sutarčių, įpareigojančių tiek pirkėją, tiek pardavėją). Žemiau pateiktoje lentelėje pateikiama detali informacija apie ŽVF bendrovių grupės nuosavybės teisėmis valdomą žemę 2007 gruodžio 31 d.

21. lentelė. Detali informacija apie ŽVF bendrovių grupės nuosavybės teisėmis valdomą žemę 2007 gruodžio 31 d.

Apskritis	Plotas, ha	Vidutinis		
		našumo balas	Sklypų skaičius	Vidutinis sklypo dydis, ha
Šiaulių apskritis	3 535	45,5	645	5,48
Panevėžio apskritis	3 443	43,1	566	6,08
Kauno apskritis	1 929	44,8	357	5,40
Marijampolės apskritis	927	41,6	166	5,58
Utenos apskritis	834	36,3	126	6,62
Tauragės apskritis	646	46,4	121	5,34
Vilniaus apskritis	337	39,1	54	6,25
Alytaus apskritis	107	46,0	14	7,60
Telšių apskritis	311	39,9	23	13,54
Iš viso:	12 069	43,5	2 072	5,82

Didžioji dalis Grupės nuosavybės teisėmis valdomų žemių yra šiaurinėje – centrinėje Lietuvos dalyje, kuri yra laikoma derlingiausia šalies teritorija. Vidutinis Grupės valdomų sklypų našumo balas yra 43,5, kai tuo tarpu vidutinis visų Lietuvos žemės ūkio paskirties žemių našumo balas ŽŪM duomenimis yra 39,1 proc. Vidutiniškai derlingiausi Grupės valdomi plotai yra Tauragės ir Alytaus apskrityse – jų našumo balai yra atitinkamai 46,4 ir 46,0.

Žemės nuoma

Žemės nuomos veikla nėra pagrindinė Grupės veikla - žemė yra perkama valdomų ŽŪB veiklai vystyti. Stengiamasi supirkti šalia esančius žemės plotus ir plėsti ŽŪB dirbamą plotą. Naujai įsigijama moderni laukų apdirbimo technika leidžia aptarnauti keliskart didesnę plotą, todėl naujų laukų prijungimas esamoms ŽŪB leidžia padidinti veiklos efektyvumą ir išnaudoti mąsto ekonomijos efektą. Tačiau dalis valdomų laukų yra toli nuo ŽŪB centrų ir juose vykdyti žemės ūkio veiklą yra ekonomiškai nenaudinga, todėl juos stengiamasi išnuomoti kitiems ūkininkams.

2007 gruodžio 31 d. Grupės valdomoms ŽŪB buvo išnuomota 3 341 ha žemės (27,7 proc. viso valdomo ploto), o nesusijusiems asmenims – 4 841 ha žemės (40,1 proc.). Neišnuomotas plotas 2007 gruodžio 31 d. siekė 3 888 ha.

2007 gruodžio mėnesį pasirašytų/pratęstų žemės nuomos sutarčių vidutinė metinė kaina siekia 320 Lt/ha – Grupės ŽŪB žemė nuomojama už vidutinę 300 Lt/ha kainą, o nesusijusiems asmenims – už

340 Lt/ha. 2007 gruodžio mėnesį pasirašytų sutarčių vidutinė žemės nuomos kaina buvo 39,1 proc. didesnė nei sutarčių, pasirašytų per 2007 kovo mėnesį, kuomet siekė 230 Lt/ha. ŽŪM duomenimis tiesioginės išmokos nuosekliai augs iki 2012 metų, todėl Grupės vadovybė tikisi ir žemės nuomos kainos augimo.

Žemės valdymo ir nuomos strategija

2007 m. gruodžio 31d. Grupės kontroliuojamos ŽŪB iš visų Grupei nuosavybės teisėmis priklausančių 12 069 ha žemės dirbo tik 27,7 proc., arba 3 341 ha žemės. Iš likusių 8 728 ha žemės 4 841 ha buvo išnuomota nesusijusiems asmenims, o 3 888 ha buvo nei dirbama, nei išnuomota.

Grupės vadovybės nuomone, pradėti ir vystyti žemės ūkio veiklą nėra naudinga dirbant mažiau nei 1 000 ha žemės ūkio naudmenų 30 km spinduliu, nes santykinai mažas dirbamas plotas ir didelės veiklos sąnaudos bei investicijos neleidžia pasiekti pakankamo veiklos efektyvumo.

Grupės strategija žemių valdymo ir nuomos veikloje yra iki 2008 metų pabaigos konsoliduoti žemės ūkio paskirties žemės plotus, t.y. įsigyti, apsieisti arba išsinuomoti sklypus greta jau turimų arba nuomojamų sklypų. Nepavykus pilnai konsoliduoti žemės ūkio paskirties žemės plotų iki 2008 metų pabaigos, arba esant nenumatytam kapitalo poreikiui, Grupė svarstys galimybę parduoti tuos sklypus, kuriuose Grupės bendrovės nevykdys žemės ūkio veiklos ir kuriuose nebus galimybių efektyviai išplėsti arba pradėti tokią veiklą.

Žemės kaina

Per kelis pastaruosius metus Lietuvoje žemės ūkio paskirties žemės kainos reikšmingai pakilo. Vidutinė Grupei priklausančių žemės valdymo bendrovių žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo kaina 2004 metų antroje pusėje siekė apie 2 000 Lt/ha, o 2007 metų antroje pusėje – apie 4 500 Lt/ha. Tokiam reikšmingam žemės kainų šuoliui didžiausią įtaką padarė padidėjusios žemės ūkio produkcijos kainos bei išaugusios ES ir nacionalinės tiesioginės išmokos už pasėlius. ŽŪM duomenimis, planuojamas nuoseklus tiesioginių išmokų augimas iki 2012 metų, todėl Grupės vadovybė tikisi ir nuoseklaus žemės ūkio paskirties žemės kainos augimo. Būtina pastebėti, jog Grupės valdomų žemių tikroji vertė auga ir dėl žemių konsolidacijos – didesnis žemių kiekis suteikia daugiau galimybių vystyti ir plėsti veiklą nei kiekvienas žemės plotas atskirai.

6.2. Pagrindinės rinkos

Nors Lietuvos žemės ūkio sektoriaus dalis Bendrame vidaus produkte (BVP) per 10 metų (1997-2007 m. laikotarpiu) sumažėjo nuo 10 iki 4,7 proc., absoliučia reikšme pridėtinės vertės sukurta 15 proc. daugiau (4,6 mlrd. Lt). Žemės ūkio ekonominė reikšmė yra pastebimai didesnė, jeigu įtrauksime su agrariniu ūkiu susijusias šakas tokias kaip žemės ūkio mašinų ir įrengimų gamyba, produktų pervežimas, prekyba, trąšų gamyba. Žemės ūkyje dirba apie dešimtadalis visų užimtųjų; sektoriaus svarba taip pat apibrėžiama neapčiuopiamais faktoriais, pavyzdžiui, apsirūpinimu pirmojo būtinumo ištekliais. Svarbiausi žemės ūkio produkcijos komponentai vertine išraiška 2007 metais buvo javai (27 proc. visos sukuriamos produkcijos), pieno gamyba (23 proc.) ir gyvulių bei paukščių auginimas (16 proc.). Žemės ūkio apžvalgoje dėl AB „Agrowill group“ veiklos pobūdžio daugiausia apžvelgiamos pirmosios dvi sritys bei sparčiai auganti ir vis didesnę svorį sudaranti rapsų sėklų produkcija (4,3 proc. dalis nuo visos produkcijos ir 9,4 karto augimas per 10 metų). Apibendrinant apžvalgą, galima išskirti keletą svarbiausių išvalgų:

- Pasaulio pieno suvartojimas auga tiek absoliučia apimtimi, tiek vienam gyventojui. Gyventojų skaičiui sparčiai augant, perspektyvos pieno pramonei yra palankios.
- Besivystančių šalių pieno suvartojimo atotrūkis nuo išsivysčiusių valstybių siekia beveik 4 kartus, todėl ateityje tikėtinas šio atotrūkio mažėjimas.
- 2007 metais pieno kainos pasaulyje pasiekė rekordines aukštumas, tačiau 2008 m. rinkos ir išankstinių sandorių naujaisi duomenys rodo kritimo tendencijas.
- Europos Sąjungoje mažėjant karvių skaičiui, pieno apimtys išlieka panašaus lygio iš esmės dėl kylančio produktyvumo. Produktyvumo padidėjimo tikimasi ir dėl naujųjų ES narių įstojimo efekto.
- Europos Sąjungoje auga aukštesnės pridėtinės vertės pieno produktų suvartojimas bei mažėja pieno miltelių suvartojimas.
- Lietuvoje karvių produktyvumas per 10 metų paaugo 47 proc., tačiau jis vis dar pastebimai atsilieka nuo ES vidurkio.
- Lietuvos pieno kainos yra žemiausios tarp 25 Europos Sąjungos šalių, nes Lietuvoje vyrauja smulkūs pieno gamybos ūkiai, kurie neturi didelės derybinės galios prieš santykinai stiprias kelias pieno perdirbimo įmones.
- Lietuvos pieno pramonė yra gana išvystyta. Pieno produktų eksporto ir importo skirtumas didėja, 2007 m. pasiekęs 1,1 mlrd. Lt.
- Vis didesnė parama biodegalų gamybai pasaulyje buvo viena iš pagrindinių priežasčių lėmusių grūdų kainų šuolius aukštyn.
- Grūdų suvartojimo absoliuti apimtis pasaulyje didėja, tačiau suvartojimo apimtis tenkanti vienam gyventojui neauga.
- Grūdų kainos pasaulyje rekordines aukštumas pasiekė 2008 metų pradžioje, tačiau išankstiniai sandoriai rodo tikėtiną kainų korekciją žemyn netolimoje ateityje.
- Europos Sąjungoje auginamų grūdinių kultūrų struktūra kinta daugiausia dėl biokuro ir biomasės gamybai naudojamų grūdų pasiūlos skatinimo.
- Nors naujųjų Europos Sąjungos šalių grūdų derlingumas nuo senųjų ES narių atsilieka beveik 2 kartus, prognozuojama, kad atsilikimas mažės lėtais tempais.
- Lietuvoje pasėlių plotas mažėjo nuo 1997 iki 2003 m. ir augo nuo 2004 iki 2007 m. Pasikeitimai siejami su ES parama žemės ūkiui.
- Lietuvoje vidutinis ūkis stambėja, kas yra natūrali pasekmė siekiant efektyvumo didinimo. Tačiau Lietuvos vidutinio ūkio dydis tebėra pastebimai mažesnis nei ES vidurkis.

- Lietuvoje vidutinis javų derlingumas per 10 metų pakilo 19 proc. iki 3,01 Lt/ha. Derlingumas didėja visų javų rūšių – kviečių, miežių, rugių ir kvietrugių.
- Lietuvoje grūdų supirkimo kaina 1997-2007 m. laikotarpiu paaugo daugiau nei 3 kartus iki 625 Lt už toną. Pradžioje didžiausią įtaką kainų augimą darė atsilikimo nuo ES faktorius, vėliau – pasaulinių kainų dinamika.
- Sparčiai besivystant bioenergetikos sričiai, auga rapsų pasėlių plotas, paklausa ir gamyba visame pasaulyje. Prognozuojama, kad panašios tendencijos išliks ir ateityje.
- Europos Sąjungai užsibrėžus tikslus biodegalų kiekį suvartojamame kure padidinti iki 5 proc. iki 2014 m., rapsų auginimui brėžiamos itin palankios tendencijos.
- Sparčiai augant gamybai ir suvartojimui, Lietuvoje vien 2007 m. rapsais apsėta 16 proc. daugiau ploto nei 2006 m. Lietuvos rapsų derlingumas nuo ES atsilieka daugiau nei 60 proc., tad yra erdvės gerinti ir efektyvumą.
- Žemės ūkio ministerijos planuojami spartūs tiesioginių išmokų dydžių augalininkystei augimo tempai iki 2012 m. turės teigiamos įtakos šiai žemės ūkio sričiai.

a) Pieno rinka

Pasaulio pieno rinka

Sparčiai augant gyventojų skaičiui pasaulyje kartu auga ir pieno suvartojimas. Nuo 1998 iki 2008 metų vidurio gyventojų skaičius paaugo 12,8 proc., o suvartoto pieno kiekis kilo 24,2 proc. Tai, kad pieno suvartojimas didėja sykiu su augančia paklausa iliustruoja šie duomenys: vienas pasaulio gyventojas per metus 1998 metais suvartojo 94,2 kg pieno produktų, 2007 metais – 102,0 kg, o 2008 metais Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacija (angl. Food and agriculture organization of the United Nations, toliau – FAO) prognozuoja 103,7 kg per metus suvartojimą. Iš pateiktų skaičių matyti, kad vidutiniškai gyventojų skaičiui paaugus vienu procentu pieno suvartojimas kilo 1,9 proc. Atsižvelgiant į šias proporcijas ir į Jungtinių Tautų (angl. United Nations, toliau UN) prognozes, kad 2020 ir 2050 metais gyventojų skaičius atitinkamai sieks 7,5 mlrd. ir 8,9 mlrd., pieno suvartojimo augimo perspektyvos yra itin palankios.

22. lentelė. Pasaulio gyventojų skaičiaus, pieno suvartojimo ir pieno suvartojimo vienam gyventojui dinamika 1998-2008 metais. Šaltinis: FAO, US Census Bureau

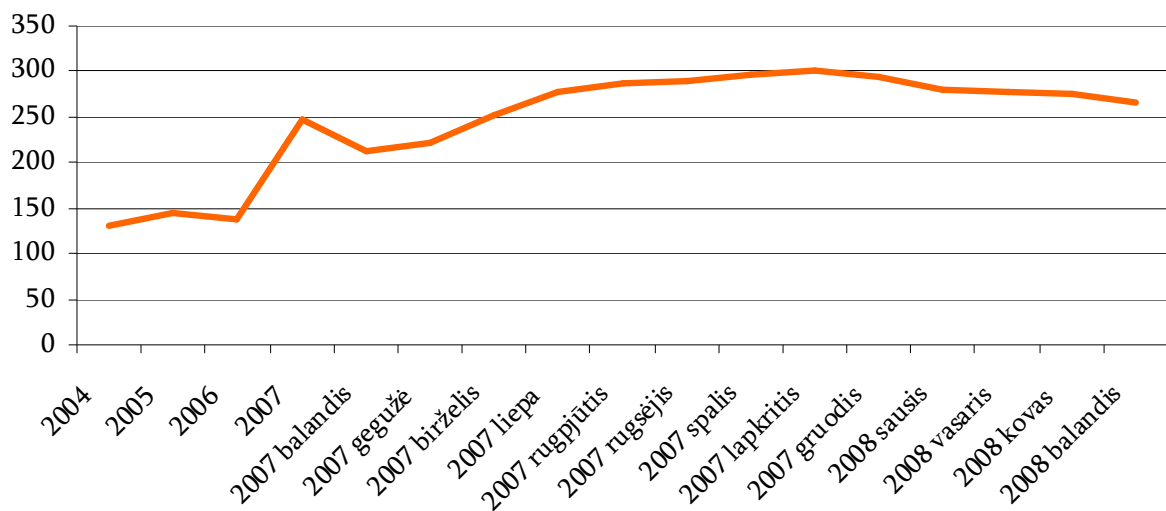
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Pasaulio gyventojų skaičius, mln.	5 926	6 003	6 085	6 162	6 239	6 315	6 392	6 470	6 549	6 628	6 684
<i>Pokytis, proc.</i>		1,3	1,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	0,9
Pieno suvartojimas, mln. t	558	566	576	579,9	593,6	614	622	640	664,1	676,3	693,2
<i>Pokytis, proc.</i>		1,4	1,8	0,7	2,4	3,4	1,3	2,9	3,8	1,8	2,5
Pieno suvartojimas vienam gyventojui, kg per metus	94,2	94,3	94,7	94,1	95,1	97,2	97,3	98,9	101,4	102,0	103,7
<i>Pokytis, proc.</i>		0,1	0,4	-0,6	1,1	2,2	0,1	1,7	2,5	0,6	1,6

* - prognozė.

Matuojant pieno suvartojimo potencialą, svarbu pastebėti, kad pieno suvartojimas vienam gyventojui išsivysčiusiose ir besivystančiose šalyse pagal FAO duomenis 2007 metais skiriasi 3,8 karto. Išsivysčiusiose šalyse pieno suvartojimas vienam gyventojui 2007 metais siekė 244 kg metams, tuo tarpu besivystančiose šalyse - tik 64,1 kg. Lyginant su 2006 metais, augimas išsivysčiusiose ir besivystančiose šalyse atitinkamai siekė 0,2 proc. ir 1,7 proc. Ateityje numatomas tolimesnis pieno suvartojimo skirtumo mažėjimas. Didžiausi pieno produktų paklausos augimo tempai 2007 metais užfiksuoti Venesueloje, Brazilijoje, Kinijoje ir Saudo Arabijoje.

Spartus paklausos augimas yra vienas svarbiausių veiksnių, įtakančių pieno produktų kainas. Visgi itin staigus kainų šuolis 2007 metais sietinas daugiau su pasiūlos veiksniais. Pirma, 2006 metų pabaigoje sparčiai išaugo pašarų kaina, mat vis didesnė dalis pasėlių skiriama biodegalų gamybai. Be to, 2007 metais Indija uždraudė eksportuoti pieno miltelius, Australiją kamavo sausras, Argentinoje ir Urugvajuje pasėlius naikino potvyniai, o karšti orai Europos Sąjungoje sumažino pieno produkciją iki tokio lygio, kad netrukus pieno produktų atsargos visiškai išseko. Dėl šių priežasčių 2007 metais lapkričio mėnesį pieno produktų kainos pasaulyje pasiekė rekordines aukštumas. Tiesa, vėliau kainos koregavosi, tačiau vis tiek 2008 m. balandį sviesto, pieno miltelių ir sūrio produktai kainavo atitinkamai 68,1 proc., 18,2 proc. ir 60,3 proc. daugiau nei tą patį laikotarpį prieš metus. FAO skaičiuojamas pieno produktų kainų indeksas krito 11,9 proc. nuo rekordinių aukštumų 2007 lapkritį, bet kilo 24,9 proc. lyginant su 2007 m. balandžio mėnesiu.

2. paveikslas. Jungtinių tautų Maisto ir Žemės Ūkio organizacijos skaičiuojamo pieno produktų indekso dinamika 2004-2008 balandžio mėnuo. Šaltinis: FAO



Europos Sąjungos pieno rinka

Europos Sąjungos dalis pasaulio pieno gamyboje palaipsniui mažėja, tačiau vis dar sudaro 21 proc. pagal 2007 metų duomenis. Žemės ūkis, neišskiriant pieno segmento, Europos Sąjungoje yra reguliuojamas ekonominio nepriklausomumo sumetimais, todėl pieno ūkio raida šiame regione yra specifinė.

Europos Sąjungos pieno rinka nuo 1984 metų išsiskiria pieno kvotų sistema. Kiekvienai šaliai narei yra nustatyta, kiek natūralaus riebumo pieno ji gali realizuoti rinkoje. Šis nustatytas kiekis paskirstomas tarp pieno gamintojų, kurie per kvotos metus, nemokėdami sumos už kvotos viršijimą, supirkėjams bei tiesioginiams vartotojams gali parduoti jiems nustatytą pieno kiekį. Nuo 2015 m. numatoma panaikinti pieno kvotų režimą, jei Europos Komisija nepasiūlys pratęsti jo galiojimą ir šiam pasiūlymui kvalifikuota balsų dauguma nepritaris ES šalys. Pieno kvotų panaikinimas būtų palankus stambiesiems ir efektyviausiems pieno ūkiams, nes jiems neberekėtų mokėti už virš kvotų parduodamą pieną.

Dėl pieno kvotų sistemos ir nuolat didėjančio karvių produktyvumo melžiamų gyvulių Europos Sąjungoje (ES-25) nuo 1984 metų sumažėjo 39 proc. iki 20,1 mln. 2007 m. Nepaisant to, pieno gamyba išlieka panaši ir kasmet yra įvykdoma apie 90 proc. ES kvotų.

23. lentelė. ES-25 karvių skaičius, pieno gamyba ir vidutinis primilžis 1984-2007 m. Šaltinis: Communication & Information Resource Centre Administrator under European Commission IDA programme

	1984	1997	2005	2006	2007
Karvių skaičius metų pabaigoje, tūkst.	32 904	23 308	21 333	20 629	20 078
Pieno gamyba, mln. kg	142 294	128 509	142 450	142 020	141 919
Vidutinis primilžis, tonos / karvė	4,32	5,51	6,68	6,88	7,07

Iš pateiktos lentelės matyti, kad paskutinius du metus pieno gamyba ES mažėjo ir 2007 metais siekė 141,9 mln. t. Viena pagrindinių šio pokyčio priežasčių – naujos išmokų sistemos įvedimas, pagal kurią parama skiriama nepriklausomai nuo gamybos kiekio. FAO prognozuoja, kad 2008 metais pieno gamyba ES augs 0,6 proc., nepaisant 2 proc. augančių pieno gamybos kvotų. Papildomų paskatų gaminti daugiau turėtų atsirasti ir išaugus pasaulinei pieno kainai.

Pieno gamybai išliekant panašiam lygmenyje, paraleliai auga aukštesnės pridėtinės vertės pieno produktų gamyba sykiu su jų didėjančia paklausa. Nuo 1984 metų ES sviesto ir pieno miltelių suvartojimas vienam gyventojui sumažėjo atitinkamai iki 4,1 kg ir 3,9 kg, tuo tarpu sūrio suvartojimas pakilo iki 17,4 kg. Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros departamentas prognozuoja, kad iki 2014 metų tendencija išliks panaši – mažes sviesto ir pieno miltelių suvartojimas, augs sūrio, jogurto ir kitų šviežių pieno produktų suvartojimas.

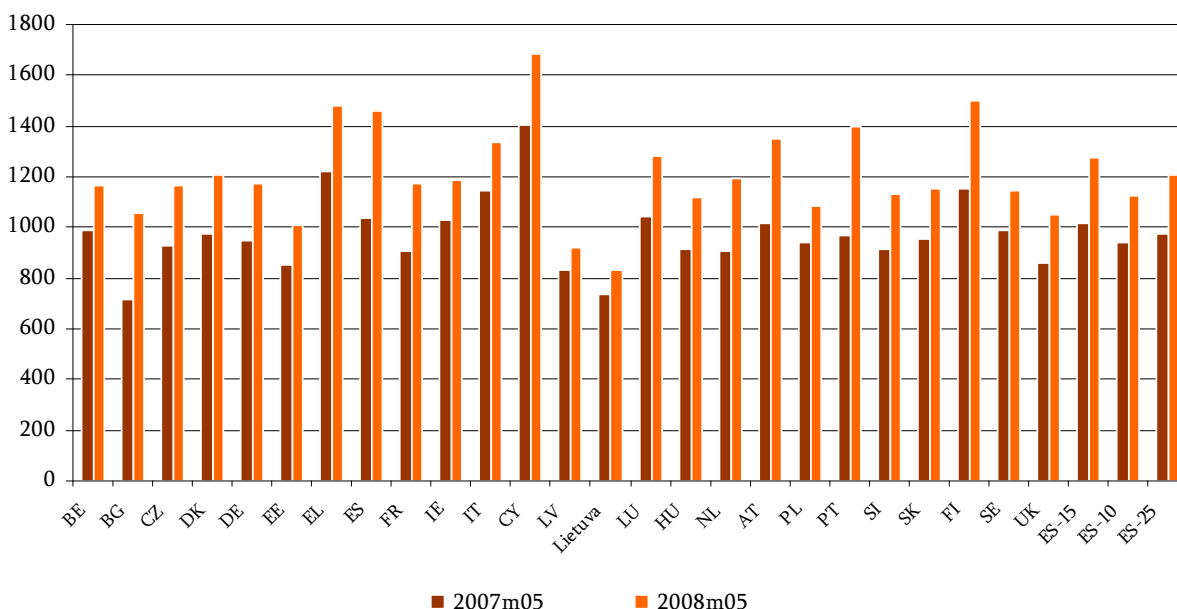
24. lentelė. ES-25 sviesto, sūrio, pieno miltelių suvartojimo natūriniais vienetais ir vienam gyventojui dinamika 1984-2007 m. Šaltinis: Communication & Information Resource Centre Administrator under European Commission IDA programme

	1984	1997	2005	2006	2007
Sviesto gamyba, tūkst. t	2 805	2 199	2 143	2 032	1 997
Sviesto suvartojimas gyventojui, kg / žmogus	4,7	4,6	4,2	4,2	4,1
Sūrio gamyba, tūkst. t	5 024	7 243	8 516	8 680	8 795
Sūrio suvartojimas gyventojui, kg / žmogus	10,1	14,0	17,2	17,2	17,4
Pieno miltelių gamyba, tūkst. t	3 423	2 373	2 020	1 945	1 949
Pieno miltelių suvartojimas gyventojui, kg / žmogui	6,3	4,8	4,0	3,9	3,9

ES pieno rinka keičiasi ir dėl naujų ES narių savitos pieno rinkos struktūros. Pavyzdžiui, vidutinis primilžis dešimtyje į ES 2004 metais įstojusių šalių vidurkis yra 5,6 tūkst. kg, o 2008 metais įstojusiose Bulgarijoje ir Rumunijoje – tik apie 3 tūkst. kg. Tikimasi, kad palaiptiems skirtumas tarp senųjų ir naujųjų šalių efektyvumą mažės.

Sumažėjus pieno gamybai ir išsekus sviesto ir pieno miltelių atsargoms, pieno supirkimo ir pieno produktų kainos reikšmingai išaugo. Aukščiausias pieno kainų taškas buvo pasiektas 2008 metų sausio mėnesį. Nors nuo to laiko kainos pasikoregavo žemyn, pagrindinėse ES pieno gamybos šalyse 2008 m. gegužės mėn. vidutinė pieno supirkimo kaina buvo 24 proc. didesnė negu 2007 metų gegužės mėn. ir siekė 1 210 Lt/t.

3. paveikslas. Žaliavinio pieno kainos ES 2007 m. ir 2008 m. balandžio mėnesiais, LTL/t. Šaltinis: Communication & Information Resource Centre Administrator under European Commission IDA programme



Lietuvos pieno rinka

Pieno gamyba

2008 m. sausio 1 d. Lietuvos ūkiuose buvo laikoma 405 tūkst. melžiamų karvių – 31 proc. mažiau negu 1997 metų ir 1,5 proc. daugiau nei 2007 metų pradžioje. Pastarasis karvių skaičiaus augimas yra išskirtinis, nes per 3 ankstesnius metus kritimas siekė 11 proc. Nors karvių ūkiuose kasmet mažėjo, pieno gamyba išliko panaši – 1997 metais primelžta 1,95 mln. tonų, o 2007 metais 1,94 mln. tonų pieno. Tam įtakos turi padidėjęs karvių produktyvumas, ypač žemės ūkio bendrovėse. Vidutinis primilžis iš vienos karvės per 10 metų padidėjo 47 proc. ir 2007 metais siekė 4 854 kg. Lyginant Lietuvą su kitomis ES šalimis, 2007 metais Lietuvos karvių produktyvumas sudarė 69 proc. ES-25 vidurkio. Lentelėje pateikiama informacija apie pieno gamybą, melžiamų karvių skaičių metų pradžioje bei vidutinį metinį primilžį iš vienos karvės Lietuvoje 1997–2008 metais.

25. lentelė. Pieno gamyba, melžiamų karvių skaičius metų pradžioje ir vidutinis metinis primilžis 1997–2008 m. Šaltinis: LSTD

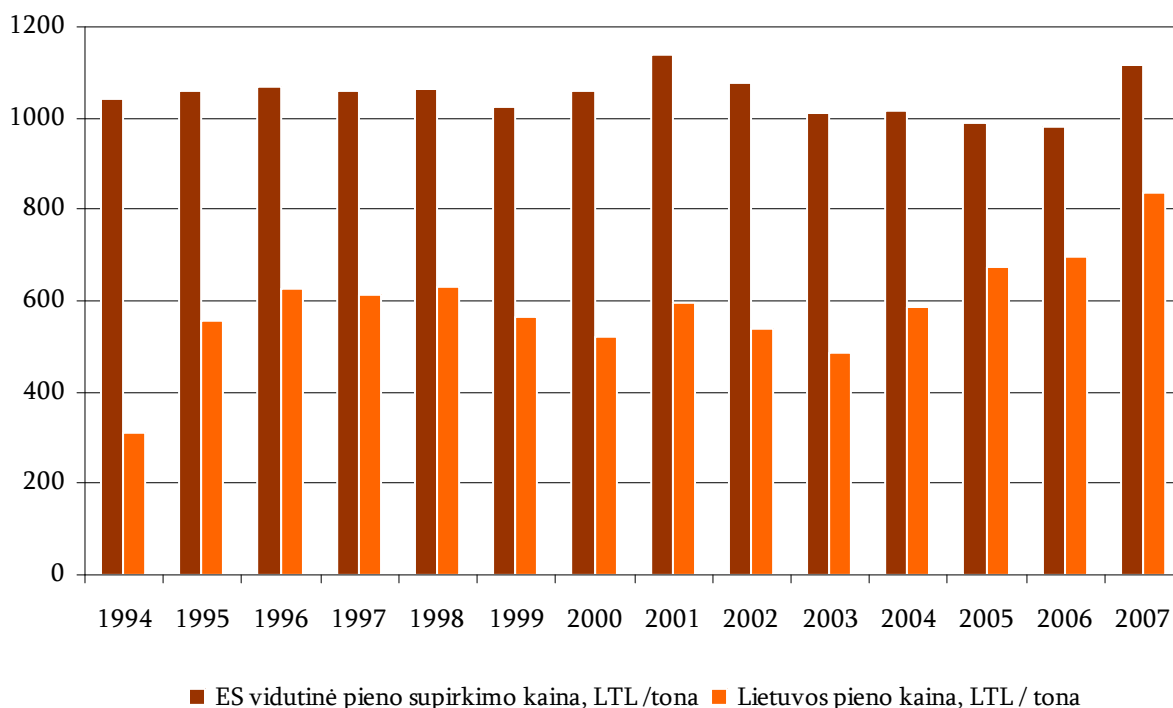
	1997	2005	2006	2007	2008
Primelžta pieno, tūkst. t	1 950	1 862	1 891	1 937	n.d.
Karvių skaičius metų pradžioje, tūkst.	590	434	417	399	405
Primilžis, kg/metai	3 305	4 290	4 541	4 854	n.d.

Pieno supirkimas ir kainos

Augant pieno gamybai Lietuvoje, didėjo ir pieno supirkimo kiekiai. 2007 metais buvo supirkta 1 389 tūkst. t. natūralaus riebumo pieno. Palyginimui, 1997 metais buvo supirkta 1 222 tūkst. tonų natūralaus riebumo pieno. Daugiausia žaliavinio pieno superka pieno perdirbimo įmonės, kurių šalyje yra apie dvidešimt. Penkios iš jų – „Rokiškio sūris“, „Pieno žvaigždės“, „Vilkyškių pieninė“, „Žemaitijos pienas“ ir „Marijampolės pieno konservai“ – yra didžiausios rinkoje ir daro didžiausią įtaką pieno supirkimo kainoms Lietuvoje.

Lietuvos ir ES pieno supirkimo kainų skirtumas 1994 metais siekė daugiau nei 2 kartus palaipsniui mažėjo, o įstojimas į ES 2004 metais tempus dar pagreitino ir jau 2007 metais Lietuvos pieno kaina sudarė 75 proc. ES pieno kainų lygio. Praėjusiais metais Lietuvoje vidutinė natūralaus riebumo pieno kaina siekė 836 Lt už toną, kas sudaro 75 proc. ES kainų lygio (1 116 Lt už toną). Visgi netgi po spartaus suartėjimo ir absoliutaus kainų augimo Lietuvos pieno kainos yra žemiausios tarp 25 Europos Sąjungos šalių. Viena pagrindinių tokio skirtumo priežasčių yra smulkus Lietuvos pieno ūkis, kurio gamintojai negali apginti savo interesų ir padidinti pieno supirkimo kainos.

4. paveikslas. ES ir Lietuvos vidutinės pieno supirkimo kainos kitimas 1994–2007 m. Šaltinis: LSTD ir Communication & Information Resource Centre Administrator under European Commission IDA programme



Žvelgiant į kainų dinamiką, išskirtinas 2007 metų pabaigos laikotarpis, kada pasaulinės pieno kainos staiga išaugo iki rekordinių aukštumų. Lietuvos pieno supirkimo kainos savo aukščiausią tašką pasiekė 2007 metų lapkričio mėnesį – 1 151 Lt už toną, kas buvo 54 proc. daugiau nei 2006 metų lapkričio mėnesį. Vėliau kainos koregavosi žemyn ir 2008 metų gegužės mėnesį siekė 831 Lt/tona, kas yra 13,3 proc. daugiau nei 2007 m. gegužės mėnuo.

26. lentelė. Pieno supirkimas ir kainos 2003–2007 metais. Šaltinis: LSTD, ŽŪM

	2003	2004	2005	2006	2007
Supirkta natūralaus riebumo pieno tūkst. t	1 026	1 140	1 201	1 297	1 389
Supirkto natūralaus riebumo pieno dalis nuo viso pagaminto kiekio proc.	57,1	61,8	64,5	68,8	n.d.
Supirkta baz. rieb. pieno tūkst. t.	1 226	1 371	1 433	1 556	1 678
Vidutinė nat. rieb. kaina Lt/t	488	587	676	695	836
Vidutinė baz. rieb. kaina Lt/t	409	488	566	579	692

Užsienio prekyba

Lietuva jau daug metų turi teigiamą pieno ir pieno produktų užsienio prekybos balansą ir jis palaipsniui gerėja. 2007 metais šalis eksportavo pieno ir jo produktų už 1,4 mlrd. Lt (34,5 proc. daugiau negu 2006 m.), o importavo už 314,2 mln. Lt (32,5 proc. daugiau negu 2006 metais). Tokiam staigiam importo augimui paskutiniaisiais metais daugiausiai įtakos turėjo padidėjęs žaliavinio pieno įvežimas, kadangi pieno perdirbimo įmonėms jo trūko vidaus rinkoje. Pieno importuota daugiausia iš Latvijos ir Estijos. Vidutinė importuoto pieno kaina 2008 m. birželio mėnesį siekė 944 Lt/t, tai yra

buvo aukštesnė nei vietinės rinkos vidurkis. Lentelėje pateikiama informacija apie Lietuvos pieno ir pieno produktų užsienio prekybą 1997–2007 metais.

27. lentelė. Lietuvos pieno ir pieno produktų užsienio prekyba 2002–2006 metais. Šaltinis: LSTD

Pienas ir pieno produktai	1997	2003	2004	2005	2006	2007
Importas tūkst. t		28,1	25,3	92,4	171,3	
Eksportas tūkst. t		583,0	696,8	742,2	935,1	
Importas mln. Lt	113,3	54,2	67,7	146,7	237,2	314,2
Eksportas mln. Lt	776,3	566,6	799,9	905,1	1 054,2	1 418,4
Balansas mln. Lt	663,0	512,4	732,3	758,4	817,0	1 104,2

Pieno kvotos ir tiesioginės išmokos

2004 metais Lietuvai įstojus į ES, šalyje pradėjo veikti Europos Sąjungos pieno gamybos kvotų sistema, pagal kurią yra nustatyta, kiek natūralaus riebumo pieno šalies gamintojai gali parduoti rinkoje. 2007 m. gruodžio mėn. Europos Komisija paskelbė ataskaitą, kurioje teigiama, kad 2003–2007 m. pieno paklausa išaugo ir tikimasi, kad 2007–2014 m. ji didės toliau. Siekiant patenkinti augantį pieno poreikį pasaulinėse rinkose, Europos Sąjungos žemės ūkio ministrai 2008 m. kovo 17 d. patvirtino Europos Komisijos pasiūlymą nuo 2008 m. balandžio 1 d. 2 proc. padidinti pieno kvotas. Iš viso 2,84 mln. t didesnė pieno kvota proporcingai turėtai šalies kvotai paskirstyta 27 valstybėms narėms. Lietuvai papildomai skirta kvota padidėjo 34,1 tūkst. t, iki 1,74 mln. t. Numatoma, kad kvotos ir toliau palaipsniui bus didinamos. Didėjant pieno gamybai ir nacionalinei kvotai, kvotos įvykdymas per trejus kvotų galiojimo metus išliko panašus (apie 80 proc.). Svarbu ir tai, kad nuo 2007 m. balandžio 1 d. galima nusipirkti arba išsinuomoti pieno gamybos kvotą, o nuo 2007 m. liepos 1 d. – parduoti aukcione. Tai leidžia sparčiai augantiems ūkiams, neturintiems pakankamo kiekio kvotų, bent iš dalies išvengti virškvotinio pieno gamybos mokesčių, kurie 2007–2008 kvotiniais metais nustatyti 960,1 Lt/t virškvotinio pieno.

Nuo 2005 metų pieno gamintojai gauna papildomas nacionalines tiesiogines išmokas už kvotinį pieną. Iki 2007 metų jos sudarė 48 Lt už toną. 2007–2008 metų išmokos padidintos iki 53 Lt už toną.

b) Grūdų rinka

Pasaulinė grūdų rinka

Grūdų balansas

2007 metų pabaigoje grūdų kainoms pasaulyje reikšmingai šoktelėjus aukštyn, sunerimta, kad gyventojų grupės, maistui išleidžiančios santykinai didelę dalį išlaidų, gali patirti rimtų pragyvenimo sunkumų. Pradėjus ieškoti kainų kilimo priežasčių, matyti, kad pasaulio grūdų gamyba ir suvartojimas pakito nežymiai. Vadinas, kainų disbalansą lėmė kiti veiksniai, tarp kurių pirmiausia paminėtinas biodegalų gamybos skatinimas.

Pakilus kainoms, atsirado papildomų paskatų grūdų augintojams, todėl FAO prognozuoja, kad 2008/2009 metais grūdų gamyba augs 3,8 proc., pasiekdama rekordines 2,19 mlrd. tonų apimtis. Skirtingai nei 2007 metais, kuomet kukurūzų gamyba iš esmės lėmė ai sudarė visą grūdų augimą, 2008 metais šią vietą tikimasi užims kviečiai. Ta pati organizacija prognozuoja, kad dėka didesnių pasėlių ir palankesnių orų kviečių gamyba kils net 8,7 proc.

28. lentelė. Pasaulio grūdų gamybos, suvartojimo, prekybos ir atsargų dinamika 1997-2008 m., mln.
t. Šaltinis: FAO

	1997-1998 m.	2006-2007 m.	2007-2008 m.	2008-2009 m.*
Gamyba	1 905	2 013	2 112	2 192
Suvartojimas	1 865	2 065	2 127	2 176
Maistas		994	1 007	1 022
Pašarai		741	757	760
Kitos reikmės		329	369	394
Prekyba	216	256	262	252
Atsargos	330	472	409	421

* - prognozė.

Lyginant dabartinius pasaulio grūdų balanso duomenis su 1997-1998 metais, matyti, kad per 10 metų gamyba augo lėčiau nei suvartojimas, atitinkamai 11 ir 14 proc. Tačiau paskutinis kainų augimas iš vienos pusės paskatino papildomą pasiūlą, iš kitos pusės turėtų sulėtinti suvartojimo augimą - 2008-2009 metais prognozuojamas lėtesnis 2,3 proc. suvartojimo augimas. Dėl to atsargų lygis po žybaus sumažėjimo 2007 metais turėtų pakilti ir siekti apie 421 mln. tonų.

Analizuojant grūdų suvartojimo tendencijas, svarbu pastebėti, kad per 10 metų suvartojimas vienam gyventojui sumažėjo 6 proc. Atsargų ir suvartojimo santykis tiek 2007, tiek 2008 metais yra aukštesnis nei prieš 10 metų.

29. lentelė. Pasaulio grūdų suvartojimo vienam gyventojui ir atsargų rodiklio dinamika 1997-2008.
Šaltinis: FAO

	1997-1998 m.	2006-2007 m.	2007-2008 m.	2008-2009 m.*
Grūdų suvartojimas gyventojui, kg /metai	162,1	152,3	152,4	152,2
Atsargų ir suvartojimo santykis, proc.	17,7	22,9	19,2	19,3

* - prognozė.

Kainos

Ilgą laiką augusios nuosaikiu tempu, grūdų kainos 2007 metais pakilo tiek, kad šis kainų kilimas pradėtas vadinti „agfliacija“. Jeigu per 10 metų nuo 1996-1997 metų kviečių kaina pakilo (JAV HRW 2 kat.) 17 proc., tai 2008 metų balandžio mėnesį metinis augimas siekė net 85 proc., o rekordinės aukštumos pasiektos kovo mėnesį. Visgi vėliau kainos pradėjo koreguotis žemyn ir Tarptautinės grūdų tarybos (angl. International Grain Council, toliau – IGC) duomenimis 2008 metų liepos pabaigos kviečių kaina JAV krito iki 333 USD už toną, Prancūzijoje - iki 305 USD už toną. Tiek kviečių, tiek kukurūzų išankstiniai sandoriai rodo, kad kainos ir toliau koreguojasi žemyn.

30. lentelė. Vidutinės kviečių ir kukurūzų kainos 1996-2008 liepos mėnesį, USD/tona. Šaltinis: FAO, IGC

	Kviečiai		Kukurūzai	
	JAV HRW 2 kat.	JAV SRW 2 kat.	JAV Yellow 2 kat.	Argentina
1996-1997 m.	181	158	135	133
2004-2005 m.	154	138	97	90
2005-2006 m.	175	138	104	101
2006-2007 m.	212	176	150	145
2007 m. balandis	206	171	150	144
2008 m. balandis	382	301	247	224

	Kviečiai		Kukurūzai
	JAV HRK	ES, Prancūzija	JAV 3YC
2007 m. liepos pabaiga	263	308	151
2008 m. liepos pabaiga	333	305	239

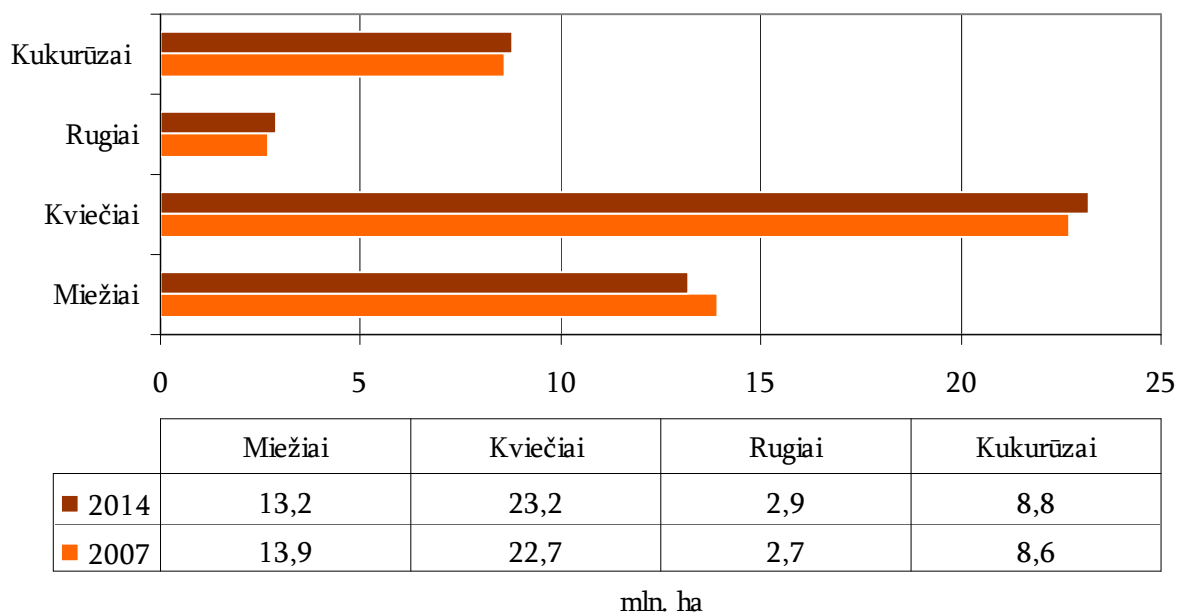
Nagrinėjant kainų dinamiką ilgesniu laikotarpiu, pastebėtina, kad grūdų kainų šuoliai 1983, 1989, 1995 ir 2003 metais buvo trumpalaikiai. Dėl šios priežasties tikėtina, kad 2007 metų kilimas yra taip pat trumpalaikio pobūdžio.

ES grūdų rinka

Grūdų balansas

Prie Europos Sąjungos prisijungus Bulgarijai ir Rumunijai, bendras ES šalių žemės ūkio plotas, kuriame auginami grūdai, išaugo 7,5 mln. ha iki 59 mln. ha. Pagal Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato prognozes, panašus plotas turėtų išlikti iki 2014 metų. Auginamų kultūrų struktūra iš esmės neturėtų keistis, tačiau didės biokuro ir biomasės gamybai skirtų grūdų auginimas.

5. paveikslas. ES kukurūzams, rugiams, kviečiams ir miežiams skirtų žemės ūkio plotų pasiskirstymas 2007 ir 2014 m., mln. ha. Šaltinis: Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas



Žvelgiant į ES gamybos-suvartojimo balansą, matyti, kad grūdų suvartojimas 2006 ir 2007 metais augo atitinkamai 0,2 proc. ir 7,4 proc., kai tuo tarpu gamyba krito 4,3 proc. ir augo 5,7 proc. Po dviejų nederlingų metų Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas prognozuoja 15 proc. pasiūlos augimą 2008 metais. Tiesa, iki 2014 metų augimo laukiama minimalaus - tik 19,4 proc. lyginant su 2007 metais. Pastebėtina, kad 2007 metais dėl prasto oro itin nukentėjo Bulgarijos ir Rumunijos derlius, todėl 2008 metais tikimasi daugiau nei dvigubai didesnio derliaus.

31. lentelė. ES grūdų gamybos ir suvartojimo dinamika 2005-2014 m. Šaltinis: Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas

	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.*	2014 m.*
Gamyba	253,1	242,3	256,0	294,4	305,7
ES-15	195,0	192,4	193,0	210,3	214,1
ES-10	58,1	50,0	52,1	59,1	64,5
ES-2			10,9	25,0	27,2
Suvartojimas	246,9	247,4	265,6	270,6	285,5
ES-15	198,0	199,3	200,1	199,6	215,9
ES-10	48,9	48,2	48,3	48,7	47,3
ES-2			17,2	22,3	22,3

* - prognozė.

Nepaisant itin žemo derlingumo naujai įstojusiose šalyse, Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas neprognozuoja greito derlingumo augimo. Nuo 2006 iki 2014 metų ES-25 šalyse vidutinis metinis derlingumas turėtų augti nuo 4,7 t/ha iki 5,1 t/ha, kas sudarytų vidutinį metinį 0,8 proc. augimą. Nagrinėjamu momentu ES-15 šalių vidutinis derlingumas siekia 6,1

t/ha, ES-10 šalių vidurkis yra 3,7 t/ha, o Bulgarijos ir Rumunijos tik 3 t/ha. Nors Rumunijos teritorija yra derlingoje juodžemio teritorijoje, joje ir Bulgarijoje dėl žemės ūkio restruktūrizacijos problemų laukiamas tik 3,1 t/ha derlingumas prognozuojamu laikotarpiu.

Detaliau nagrinėjant suvartojimą, išskirtinas biodegalų vaidmens augimas. Kadangi ES turi ambicijų padidinti biodegalų kiekį suvartojamame kure iki 3,6 proc. 2010 metais ir 5 proc. 2014 m., prognozuojama, kad 2014 metais biodegalų gamybai bus skirta 6 proc. grūdų, tai yra 18,4 mln. t.

32. lentelė. ES grūdų suvartojimo struktūros dinamika 2005-2014 m., mln. t. Šaltinis: Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas

	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.*	2014 m.*
Suvartojimas	246,9	247,4	265,6	270,6	285,5
Maistas ir pramonė	76,9	78,6	86,6	87,9	88,3
Pašarai	154,9	153,7	165,2	166,5	168,5
Biodegalai	2,7	2,5	1,9	4,8	18,4

* - prognozė.

Dėl gamybos sumažėjimo ES eksportas du metus iš eilės mažėjo, o importas augo. Kadangi Europos Sąjunga yra vienas didžiausių pasaulio grūdų gamintojų, o Kinija, Indija ir kitos besivystančios šalys sparčiai didina grūdų suvartojimą, iki 2014 metų tikimasi balanso pagerėjimo. Pastebėtina, kad žemas dviejų paskutinių sezonų derlingumas taip pat sumažino intervencines atsargas 2007 metais iki 0,3 mln. tonų lygio, kai 2005 metais jos siekė 15,6 mln. t.

33. lentelė. ES grūdų importo, eksporto, atsargų dinamika 2005-2014 m., mln. t. Šaltinis: Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas

	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.*	2014 m.*
Importas	9,9	10,9	16,9	11,6	11,0
Eksportas	23,5	21,7	18,0	27,7	28,9
Pabaigos atsargos	74,4	67,0	51,0	40,4	54,2
Intervencinės atsargos	15,6	2,3	0,3	4,2	10,9

* - prognozė.

Kainos

Kainų dinamika ES šalyse yra panaši į pasaulio kainų dinamiką, tačiau ES sutarimas su Pasaulio Prekybos Organizacija (angl. World Trade Organisation, toliau WTO) importuoti apie 10-11 mln. tonų grūdų iš ne Sąjungos narių reiškia kiek kitokius kainų judėjimus. Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas prognozuoja, kad 2014 metais ES-15 vidutinė grūdų kaina sieks 177 EUR/t (611 Lt/t). Lyginant su 2007 m. gegužės mėnesiu, 2008 metais Vokietijoje maistingų kviečių kaina pakilusi 26,6 proc. iki 650,9 Lt/t, Lenkijoje - 51,6 proc. iki 759,6 Lt/t, Vengrijoje - 46,2 proc. iki 679,2 Lt/t. Ateities grūdų sandorių kainos Londono tarptautinėje finansinių ateities sandorių biržoje (LIFFE) ir Tarptautinėje Prancūzijos ateities sandorių ir opcionų biržoje (MATIF) rodo, kad rinka tikisi kainų kilimo 2009 metais.

34. lentelė. Maistinių kviečių ateities sandorių kainos 2008 metų 27 savaitę, Lt/t

	2009 m. sausis	2009 m. kovas	2009 m. gegužė	2009 m. liepa- rugpjūtis
LIFFE	659,5	668,2	681,2	690,9
MATIF	709,6	714,7	722,5	697,5

Pastaba: kainos nurodomos FOB (angl. Free On Board) sąlygomis

LIFFE – London International Financial Future Exchange (Didžioji Britanija)

MATIF – The International French Futures and Options Exchange (Prancūzija)

Lietuvos grūdų rinka

Pasėlių plotai

2007 metais Lietuvoje buvo deklaruota 1 727 mln. ha pasėlių ploto, t.y. 7,2 proc. daugiau negu 2004 metais. Toks grūdų ploto didėjimas pirmiausia sietinas su Lietuvos įstojimu į ES, nes tuomet pradėtos taikyti vienkartiniai tiesioginiai išmokų už pasėlių plotus programos. Pagal paramos augalininkystės sektoriui programą tiesioginės išmokos yra mokamos už dirbamą žemės ūkio naudmenų plotą. Be to, mokamos papildomos tiesioginės išmokos iš nacionalinio biudžeto už tam tikrų rūšių žemės ūkio kultūras. Augalininkystės veikla 2004–2006 metais buvo remiama pagal Kaimo plėtros 2004–2006 m. planą (KPP), o nuo 2007 metų pagrindinės paramos priemonės numatytos Kaimo plėtros 2007–2013 metais programoje.

Pagal Eurostat atliktą tyrimą 2007 metais Lietuvoje iš viso buvo 230 tūkst. žemės ūkio vienetų, tai yra 9 proc. mažiau nei 2005 metai. Kritimas sąlygotas daugiausia dėl vidutinio dydžio vienetų (nuo 5 iki 50 ha) sumažėjimo 36 proc. Žemės ūkio vienetu laikomas arba mažiausiai 1 ha žemės plotas, arba kai metinės pajamos iš žemės ūkio veiklos yra daugiau nei 5 000 Lt. Pagal šiuos skaičiavimus, vidutinis ūkis 2007 metais siekė 11,5 ha.

Analizuodama ūkio struktūrą, Eurostat ima ne visus žemės ūkio vienetus, o tik tuos, kurių ekonominis dydis viršija 1 europinį ekonominį vienetą (angl. European Size Units, sutrumpintai ESU), kuris yra lygus 1 200 eurų standartinei bendrajai pelno maržai. Pagal šį kriterijų Lietuvoje išskiriama 85,3 tūkst. žemės ūkio vienetų, kas reikštų jog vidutinis ūkis sudarė 25 ha. Lyginant su 2005 metais, vidutinis ūkis paaugo 37,4 proc., tačiau vis dar gerokai atsilieka nuo ES vidurkio. Ūkių stambėjimas yra natūralus procesas siekiant aukštesnio ūkininkavimo efektyvumo. Iš visų ūkių 23 proc. turėjo mažiau nei 5 ha žemės ir 8 proc. turėjo daugiau nei 50 ha.

Pasėlių struktūra

2007 metais daugiausia pasėlių buvo skirta javams (1 mln. ha). 2003 metais javai užėmė 63,1 proc. pasėlių, o 2007 metais – 58 proc. Tam įtakos turėjo padidėjęs javų derlingumas ir perėjimas prie kitų kultūrų, tokių kaip rapsai, auginimo.

Auginamų javų struktūra taip pat pasikeitė. Nuo 2004 metų žieminių javų pasėlių plotas padidėjo 1 proc. nuo 442 tūkst. ha iki 426 tūkst. ha, o vasarinių išaugo 30 proc. nuo 443 tūkst. ha iki 577 tūkst.

ha. Ypač išaugo vasarinių kviečių plotas. Toliau esančioje lentelėje pateikiamas deklaruoto pasėlių ploto skirstymas pagal javų kultūras 2003–2007 metais.

35. lentelė. Deklaruoto pasėlių ploto skirstymas pagal javų kultūras 2003–2007, tūkst. ha. Šaltinis: LSTD

	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Visi pasėliai	1 370,7	1 430,5	1 749,6	1 752,8	1 727,0
Javai	864,6	878,5	956,1	962,9	1003,3
<i>Žieminiai</i>	422,1	442,7	421,3	366,0	425,9
Rugiai	59,8	55,5	50,9	51,1	69,8
Kviečiai	283,2	306,7	298,3	252,6	276,7
Miežiai	13,0	4,6	7,9	6,1	12,0
Kvietrugiai	66,1	75,9	64,2	56,2	67,4
<i>Vasariniai</i>	442,5	435,8	534,8	596,9	577,4
Kviečiai	53,3	48,4	71,2	91,2	77,9
Miežiai	295,3	287,9	341,5	377,3	369,4
Kvietrugiai	12,4	8,0	11,0	9,1	13,1
Kiti	81,5	91,5	111,1	119,3	117,0
Kiti pasėliai	506,1	552,0	793,5	789,9	723,7

Derlingumas

Žvelgiant į vidutinio derlingumo rodiklius prieš 10 metų ir dabar, matyti, kad ES javų vidutinis derlingumas išliko panašus, o Lietuvoje pakilo iki 3,01 Lt/ha 2007 metais, kas yra 19 proc. daugiau nei 1997 metais. Kaip ir daugelyje Europos šalių 2006 metais javų derlingumas Lietuvoje buvo mažesnis negu 2005 metais ir siekė vos 1,9 t/ha, tuo tarpu ES-25 vidurkis - 4,9 t/ha. Nors vidutinis pasėlių derlingumas Lietuvoje 2007 metais, palyginus su 2006 metais, padidėjo net 56 proc., o ES-27 derlingumas krito 3 proc., jis vis dar buvo beveik dvigubai mažesnis negu Vakarų Europos šalyse. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas vidutinio derlingumo ES-27, ES-25, ES-15 šalyse ir Lietuvoje 1997–2007 metais palyginimas.

36. lentelė. Vidutinio derlingumo ES –27 ES-25, ES-15 šalyse ir Lietuvoje 1997–2007 metais palyginimas, t/ha. Šaltinis: Eurostat

	1997 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Javai				
ES 27	4,59	4,80	4,67	4,53
ES 25	4,78	5,02	4,87	4,90
ES 15	5,40	5,53	5,59	5,58
Lietuva	2,54	2,94	1,93	3,01
Kviečiai				
ES 27	4,75	5,11	5,09	4,84
ES 25	5,04	5,43	5,38	5,26
ES 15	5,48	5,79	5,93	5,66
Lietuva	3,00	3,73	2,36	3,92
Rugiai				
ES 27	3,02	3,10	2,78	2,95
ES 25	3,03	3,11	2,79	2,96
ES 15	4,43	4,37	4,09	3,70
Lietuva	2,19	2,13	1,76	2,37
Miežiai				
ES 27	4,05	3,96	4,07	4,20
ES 25	4,12	4,05	4,13	4,31
ES 15	4,42	4,26	4,52	4,65
Lietuva	2,37	2,71	1,94	2,66
Kvietrugiai				
ES 27		4,03	3,61	3,83
ES 25		4,05	3,63	3,85
ES 15	5,13	5,21	5,07	4,88
Lietuva	2,81	2,67	1,69	2,83

Grūdų gamyba

Grūdų gamybos apimčių pokyčius įtakoja pasėlių plotų ir derlingumo dinamika. Iki 2004 metų palaiptumui mažėję, pasėlių plotai po įstojimo į ES pakeitė judėjimo kryptį didėjimo linkme. Tuo tarpu derlingumas nepastoviai, tačiau taip pat kilo. Dėl šių priežasčių 2007 metų derlius buvo didžiausias per paskutinius 10 metų, nežymiai (2 proc.) viršijęs 1997 metų lygį. 2008 metais tikimasi dar geresnio grūdų derliaus, tačiau grūdų asociacijos prognozėmis didžioji dalis (maždaug 80 proc.) grūdų tiks tik pašarams ir vos apie 20 proc. – maistui. Toliau esančioje lentelėje pateikiama grūdų gamyba Lietuvoje pagal kultūras 1997–2007 metais.

37. lentelė. Grūdų gamyba Lietuvoje pagal kultūras 1997–2008 metais, tūkst. t. Šaltinis: Eurostat.

	1997 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.*
Javai	2 945	2 859	2 811	1 858	3 017	3 188
Kviečiai	1 127	1 430	1 379	810	1 391	
Rugiai	348	141	108	90	165	
Miežiai	1 194	860	948	744	1 014	886
Kvietrugiai	114	263	201	110	228	302

* - prognozė.

Grūdų supirkimas ir kainos

Dėl prasto derliaus 2006 metais buvo supirkta 34,8 proc. mažiau grūdų lyginant su 2005 metais. 2007 metais grūdų supirkimas atsistatė kartu su žymiai išaugusiu gamybos lygiu.

Grūdų supirkimo kainas Lietuvoje veikia tiek vidaus pasiūla bei paklausa, tiek Europos grūdų kainos. Geresnio derliaus metais grūdų kainos būna mažesnės ir jų superkama daugiau. Grūdų derliui sumažėjus nuo 2,8 mln. tonų 2005 metais iki 1,9 mln. tonų 2006 metais, vidutinė derliaus supirkimo kaina išaugo nuo 297 Lt/t iki 386 Lt/t. Tačiau nors 2007 metais derlius yra panašus į 2005 metų derlių, kainos 2007 m. buvo didesnės negu 2006 metais ir siekė 625 Lt/t. Tam įtakos turi išaugusios pasaulinės grūdų kainos, nes augant kainoms užsienyje Lietuvos grūdų perdirbėjai didino supirkimo kainą ir Lietuvoje. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas grūdų supirkimo kiekis bei vidutinės supirkimo kainos 1997–2007 metais.

38. lentelė. Grūdų supirkimo kiekis bei vidutinės supirkimo kainos 1997–2007 metais. Šaltinis: LSTD

	1997 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Grūdų supirkimas t	571	1 129	1 403	1 782	1 162	1 774
Grūdų kaina Lt/t	182	377	341	297	386	625

Itin ryškus kainų pokytis buvo užfiksuotas 2007 metų antroje pusėje ir 2008 metų pradžioje. Vėliau jos pradėjo koreguotis, tačiau 2008 m. birželio mėnesį kviečių, miežių, kvietrugių ir rugių kaina atitinkamai buvo vis dar 47 proc., 58 proc., 30 proc. ir 5,3 proc. aukštesnė nei birželio mėnesį 2007 metais. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamos grūdų supirkimo kainos 2005, 2006 ir 2007 metų lapkričio mėnesį.

39. lentelė. Grūdų supirkimo kainos (prieš valymo ir džiovavimo nuoskaitas) 2006, 2007 ir 2008 metų birželio mėnesį, Lt/t. Šaltinis: ŽUIKVC

Kultūra	2006 m. birželis	2007 m. birželis	2008 m. birželis
Kviečiai	380	533	785
Miežiai	388	500	790
Kvietrugiai	274	493	639
Rugiai	306	646	680

Nors šalyje yra daugiau kaip trisdešimt grūdų perdirbimo įmonių, esminę įtaką šalies grūdų supirkimo kainai daro dvi didžiausios įmonės – „Kauno grūdai“ ir „Malsena“. 2007 metais šios bendrovės supirko po maždaug 10 proc. visų Lietuvoje supirktų grūdų.

Vidaus vartojimas ir užsienio prekyba

Kiekvienais metais Lietuvoje grūdų išauginama daugiau negu jų suvartojama šalies viduje, todėl Lietuva dalį grūdų eksportuoja. Dėl blogo 2006 metų derliaus šalis eksportavo 838 tūkst. tonų grūdų, arba 30 proc. mažiau negu 2005 metais, ir importavo 271 tūkst. tonų grūdų, arba 45 proc. daugiau negu 2005 metais.

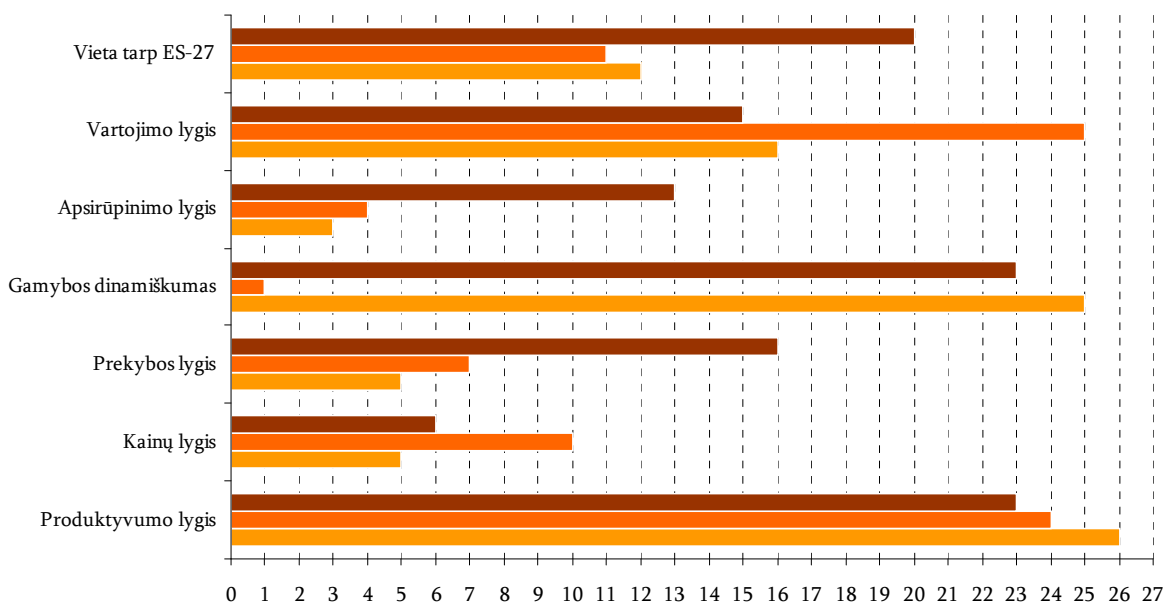
Nors grūdų Lietuvoje kasmet (išskyrus 2006 metus) išauginama ir superkama vis daugiau, jų suvartojimas vidaus reikmėms mažėja. 2004 metais vidaus reikmėms buvo suvartota 2,5 mln. tonų, 2005 m. – 2,4 mln. tonų, 2006 m. – 1,6 mln. tonų grūdų (iš jų 50 proc. pašarams ir 24 proc. maistui). Tam įtakos daugiausia turėjo sumažėjęs grūdų vartojimas pašarams – brangstant pašariniams grūdams, daugiau gyvulių šeriama kukurūzų silosu. Pašarinių kukurūzų plotai 2006 metais išaugo iki 42,9 proc. – nuo 14 tūkst. ha 2005 metais iki 20 tūkst. ha 2006 metais. ŽŪM Bendrosios rinkos organizavimo departamento vertinimu ateityje šalyje turėtų didėti tik pašarinių ir energetinių grūdų vartojimas. Toliau esančioje lentelėje pateikiamas Lietuvos grūdų balansas 2002–2006 metais.

40. lentelė. Lietuvos grūdų balansas 2002–2006 metais, tūkst. t. Šaltinis: LSTD

	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.
Užauginta	2 602,0	2 680,3	2 916,9	2 870,0	1 892,7
Importas	186,7	271,7	206,5	187,2	271,3
Visi ištekliai	4 159,8	4 370,9	4 589,3	4 564,8	3 191,1
Eksportas	254,4	608,9	582,8	1 181,3	838,1
Suvartota vidaus reikmėms	2 486,5	2 296,1	2 498,9	2 356,4	1 596,7
<i>Pašarams</i>	<i>1 571,0</i>	<i>1 429,3</i>	<i>1 570,5</i>	<i>1 503,7</i>	<i>823,2</i>
<i>Pramonėje</i>	<i>125,9</i>	<i>119,7</i>	<i>148,2</i>	<i>155,4</i>	<i>134,2</i>
<i>Maistui</i>	<i>450,5</i>	<i>426,7</i>	<i>429,5</i>	<i>410,1</i>	<i>381,3</i>
Atsargos metų pabaigoje	1 418,9	1 465,9	1 507,6	1 027,1	755,7

Žemės ūkio ministerija pamatavo Lietuvos grūdų gamybos konkurencingumą lyginant su kitomis ES šalimis. Pagal produktyvumo, kainų, prekybos, gamybos dinamiškumo, apsirūpinimo ir vartojimo lygio kriterijus Lietuva užima 12, Latvija - 11, o Lenkija - 20 vietą.

6. paveikslas. Lietuvos grūdų gamybos konkurencingumas. Šaltinis: Žemės ūkio ministerija



	Produktyvumo lygis	Kainų lygis	Prekybos lygis	Gamybos dinamiškumas	Apsirūpinimo lygis	Vartojimo lygis	Vieta tarp ES-27
■ Lenkija	23	6	16	23	13	15	20
■ Latvija	24	10	7	1	4	25	11
■ Lietuva	26	5	5	25	3	16	12

Vieta tarp ES-27

c) Rapsų rinka

Pasaulinė rapsų rinka

Rapsų balansas

Sparčiai besivystant bioenergetikos sričiai, rapsų paklausa nuolat auga. Dėl stipriai augančios paklausos rapsų pasėlių plotas pasaulyje per 10 metų paaugo 21 proc., iki 28,5 mln. ha. Rapsų gamyba atitinkamu laikotarpiu padidėjo 46 proc., suvartojimas – 33 proc. JAV Maisto ir žemės ūkio tyrimų centras (angl. Food and Agricultural Policy Research Institute, toliau - FAPRI) prognozuoja, kad rapsų pasėlių plotas bei rapsų suvartojimas ir toliau augs. 2008 metais prognozuojamas 0,9 proc. rapsų plotų ir 4,1 proc. rapsų gamybos augimas, tačiau 0,8 proc. paklausos sumažėjimas. Rapsų suvartojimo sumažėjimo tikimasi dėl padidėjusios rapsų kainos. Visgi iki 2017 metų FAPRI prognozuoja, kad rapsų plotas, gamyba ir suvartojimas atitinkamai išaugs 13, 28 ir 26 proc. Pasaulinis rapsų balansas 1997–2017 metais pateikiamas lentelėje.

41. lentelė. Pasaulinis rapsų balansas. Šaltinis: FAPRI

	1997 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m*	2017 m*
Plotas mln. ha	23,5	26,8	27,4	27,2	28,5	28,7	32,1
Gamyba mln. t	33,1	46,2	48,7	46,8	48,3	50,3	61,7
Suvartojimas mln. t	35,2	40,6	44,3	45,2	46,6	46,2	58,6
Pabaigos atsargos mln. t	1,1	4,5	5,9	4,4	2,9	3,1	3,3

* - prognozė.

Kainos

2006 metais rapsų derliui sumažėjus iki 46,61 mln. tonų ir nuolat kylant jų paklausai, rapsų kainos išaugo. Vienose iš didžiausių rapsų eksporto šalių Vokietijoje ir Kanadoje 2006 metais kainos pakilo atitinkamai 20 proc. ir 30 proc., lyginant su 2005 metais. Nors 2007 metais derlius buvo geresnis, rapsų kainos ir toliau augo, pasiekdamos 579 USD/t CIF Hamburg rinkoje ir 451 USD/t Kanadoje. Po staigaus kainų šuolio artimiausiu metu laukiama kainų korekcijos žemyn iki kainų lygmens, kuris neturėtų kisti ilgesniu laikotarpiu. Vidutinės rapsų kainos 2004–2017 metais pateikiamos lentelėje.

42. lentelė. Vidutinės rapsų kainos 2002–2007 metais, USD/t. Šaltinis: FAPRI

	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.*	2017 m.*
CIF Hamburg	262,0	292,0	350,8	579,2	516,7	539,1
Kanada	255,1	245,1	321,7	451,4	403,5	420,7

* - liepos mėn. prognozė.

ES rapsų rinka

Rapsų balansas

FAPRI skaičiavimais 2007 metais rapsų auginimo plotai Europos Sąjungoje išaugo net 21 proc. – nuo 5,4 mln. ha 2006 metais iki 6,5 mln. ha 2007 metais. Gamyba per metus padidėjo 13,9 proc., suvartojimas – 13,5 proc. Esminius pokyčius indikuoja net 24 proc. kritęs atsargų lygis. Tokiam reikšmingam gamybos augimui įtakos turėjo parama energetinių augalų auginimo bei išaugusi biodyzelino rinka, dėl kurios reikšmingai padidėjo rapsų suvartojimas. Tačiau nepaisant augančių naftos ir biodegalų kainų, tolimesnis biokuro rėmimas yra svarstytinas, nes biokuras konkuruoja su maisto paklausa. Dėl to 2008 metais prognozuojamas pasėlių sumažėjimas ir silpnėjęs gamybos augimas. Didžiausi rapsų gamintojai – Vokietija, Prancūzija ir Lenkija – jau sumažino pasėlių plotus. Visgi ilgesniu dešimties metų laikotarpiu FAPRI prognozuoja, kad rapsams skiriamas plotas paaugs 20 proc., gamyba kils 32 proc., o suvartojimas – 37 proc. Toliau esančioje lentelėje pateikiamas ES rapsų balansas 1998–2007 metais.

43. lentelė. ES rapsų balansas 1998–2017 metais. Šaltinis: FAPRI

	1998 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.*	2017 m.*
Plotas mln. ha	5,0	4,6	4,8	5,4	6,5	6,2	7,8
Gamyba mln. t	14,4	15,4	15,5	16,0	18,2	18,3	24,0
Suvartojimas mln. t	12,5	12,9	14,3	15,7	17,9	18,2	24,4
Pabaigos atsargos mln. t	0,4	1,7	2,0	1,7	1,3	1,4	1,5

* - prognozė.

ES yra numachiusi iki 2010 metų padidinti biodegalų dalį visuose suvartojamuose degaluose iki 5,75 proc., o iki 2020 metų – iki 20 proc. 2007 metais biodegalai, kurių 90 proc. Europos Sąjungoje yra gaminama iš rapsų, sudarė tik 2 proc. viso sunaudoto degalų kiekio, todėl prognozuojamas reikšmingas rapsų paklausos augimas ir ateityje.

Kainos

Dėl išaugusios paklausos rapsų supirkimo kainos ES 2008 metų liepos mėnesį yra pakilusios, lyginant su tuo pačiu metu 2007 metais. Vokietijoje rapsų supirkimo kaina yra pakilusi 59,3 proc. nuo 954 Lt/t iki 1 521 Lt/t, Lenkijoje – 67 proc. nuo 859 Lt/t iki 1 435 Lt/t. Ateities sandoriai Tarptautinėje Prancūzijos ateities sandorių ir opcionų biržoje (MATIF) 2008 metų liepos mėnesį rodo, kad rapsų kainos toliau kils, tačiau augimas bus silpnas. Lentelėje pateikiamos rapsų supirkimo ateities sandorių kainos MATIF biržoje 2008 metų liepos mėnesį.

44. lentelė. Rapsų supirkimo ateities sandorių kainos MATIF biržoje 2008 metų liepos mėnesį, Lt/t

	2008 m. rugpjūtis	2008 m. lapkritis	2009 m. vasaris	2009 m. gegužė
MATIF	1 420,8	1 428,6	1 448,4	1 462,3

Lietuvos rapsų rinka

Pasėliai

Lietuvoje 2007 metais rapsais apsėtas 174,4 tūkst. ha plotas, t.y. 15,6 proc. daugiau negu 2006 metais ir 73,4 proc. daugiau nei 2004 m., kai auginta atitinkamai 150,8 ir 100,6 tūkst. ha rapsų. Toks rapsų populiarėjimas siejamas su papildomomis ES išmokomis už energetinių augalų auginimą ir biodyzelino gamybos plėtra. Lietuvos žemės ūkio universiteto teigimu, iki 2012 metų rapsų plotai šalyje turėtų išaugti iki 350 tūkst. ha.

Dėl geografinių priežasčių Lietuvoje daugiausia auginami vasariniai rapsai, nes jie ne tokie jautrūs gamtinėms sąlygoms. 2006 metais vasariniai rapsai sudarė 61 proc. visų rapsų pasėlių. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas rapsais apsėto ploto skirstymas pagal rapsų tipą 2002–2007 metais.

45. lentelė. Rapsais apsėto ploto skaidymas pagal rapsų tipą 2002–2007 metais, tūkst. ha. Šaltinis: LSTD, ŽUIKVC

	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Rapsų plotai	60,0	66,6	100,6	109,4	150,8	174,4
žieminiai	21,0	8,0	24,2	28,9	26,4	68,0
vasariniai	39,0	58,6	76,4	80,5	124,4	106,4

Derlingumas

Rapsų, kaip ir javų, derlingumas Lietuvoje vis dar atsilieka nuo ES-25 vidurkio dėl dviejų pagrindinių priežasčių: prastesnių žemės įdirbimo technologijų ir rapsų pasėlių struktūros. Vienose didžiausių rapsų augintojų - Prancūzijoje ir Vokietijoje - apie 90 proc. rapsų yra žieminiai, kurių derlingumas yra geresnis.

Remiantis FAPRI skaičiavimais, 2007 metais vidutinis rapsų derlingumas ES krito nuo 2,98 t/ha iki 2,81 t/ha. Nors Lietuvoje rapsų derlingumas kilo net 53,6 proc. (iki 1,72 t/ha), skirtumas su ES šalimis siekia 63,4 proc. Tiesa, 2007 metų rapsų derlingumas Lietuvoje buvo mažesnis nei 2005 ir 2004 metais. FAPRI prognozuoja, kad ES rapsų derlingumas iki 2017 metų paaugs apie 10 proc., lyginant su 2007 metais. Rapsų derlingumas 2004–2017 metais pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

46. lentelė. Rapsų derlingumas 2004–2017 metais, t/ha. Šaltiniai: LSTD, FAPRI

	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.*	2017 m.*
Lietuvoje	2,03	1,84	1,12	1,72		
EU-25	3,38	3,20	2,98	2,81	2,94	3,09

* - prognozė.

Rapsų gamyba

Didėjant rapsų plotams, jų gamyba taip pat sparčiai augo. Nors 2006 metais buvo išauginta mažiau rapsų negu 2005 metais, 2007 metais derlius pasiekė rekordinį lygį - 312 tūkst. tonų. Rapsų gamyba 2002–2007 metais pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

47. lentelė. Rapsų gamyba 2002–2006 metais, tūkst. t. Šaltinis: ŽUIKVC

	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Rapsų derlius	105,6	119,5	204,7	201,2	169,6	311,9
Žieminiai	43,9	19,9	65,6	72,6	45,8	141,8
Vasariniai	61,7	105,6	139,1	128,6	123,8	170,1

Supirkimas ir kainos

Pagal ES direktyvas Lietuva iki 2010 m. pabaigos įsipareigojo padidinti ekologiškų degalų dalį nuo visų suvartotų degalų iki 5,75 proc., kai 2006 metais šis rodiklis siekė vos 2 proc. Siekdama įvykdyti įsipareigojimus, valstybė remia biokuro gamintojus kompensuodama žaliavų įsigijimo išlaidas. 2007 metų gruodžio mėnesį Lietuvoje veikė 4 rapsų perdirbimo gamyklos: UAB „Mestilla“, UAB „Rapsoila“, UAB „Pasvalio agrochemija“ ir kooperatinė bendrovė „SV Obeliai“. Bendri biokuro gamintojų perdirbimo pajėgumai siekia 150 tūkst. tonų rapsų. Planuojama, kad 2008 metais veiklą pradės UAB „Baltijos biodyzelino centras“, kurios pajėgumai sieks 30 tūkst. tonų per metus.

Statant naujus rapsų perdirbimo pajėgumus, rapsų supirkimo apimtys auga. Nors 2004 ir 2005 metais dėl didelio derliaus rapsų kainos sumažėjo, tačiau 2006 metais atsitiesė pasiekdamos rekordines aukštumas - 845 Lt/t. 2007 metais rapsų kainos dar šiek tiek pasistiebė t.y. 12,7 proc. iki 852 Lt/t. Toliau esančioje lentelėje pateikiamas rapsų supirkimas ir supirkimo kainos Lietuvoje 2002–2007 metais.

48. lentelė. Rapsų supirkimas ir supirkimo kainos Lietuvoje 2002–2006 metais. Šaltinis: LSTD

	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Supirkimas tūkst. t	96,3	109,9	172,6	215,1	136,5	329,8
Kaina Lt/t	745	749	661	625	845	952

Užsienio prekyba

Kadangi Lietuvoje rapsų suvartojama mažiau negu išauginama, didelė jų dalis eksportuojami – 2005 metais eksportas sudarė net 212 tūkst. tonų. Padidėjus vietiniams perdirbimo pajėgumams ir sumažėjus bendram derliui, 2006 m. rapsų eksportas nukrito iki 65 tūkst. tonų, o importas išaugo nuo 2 tūkst. tonų iki 14 tūkst. tonų. Gausus rapsų derlius 2007 metais padidino ir rapsų eksportą. Rapsų eksportas ir eksporto kaina 2002–2007 metais pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

49. lentelė. Rapsų eksportas ir eksporto kaina 2002–2007 metais. Šaltinis: Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas

	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m. 9 mėn.
Eksportas tūkst. t	72,0	103,8	101,8	211,9	65,5	111,9
Eksporto kaina Lt/t	816	863	804	715	859	967

Tiesioginės išmokos augalininkystės sektoriui

Nuo įstojimo į ES 2004 metais iki 2006 metų Lietuvos žemdirbiams skiriamos tiesioginės išmokos susidėjo iš trijų dalių:

1. Pagrindinės dalies, mokėtos iš ES lėšų per Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondą (EŽŪOGF);
2. Papildomos dalies, mokėtos iš Kaimo plėtros plano (KPP) priemonėms finansuoti skirtų ES lėšų;
3. Papildomų Nacionalinių tiesioginių išmokų augalininkystės sektoriui, mokėtų iš valstybės biudžeto lėšų.

Toliau esančioje lentelėje pateikiama bendra ir tik augalininkystei skirtų tiesioginių išmokų suma 2004–2006 metais.

50. lentelė. Bendra ir tik augalininkystei skirtų tiesioginių išmokų suma 2004–2006 metais

	2004 m.	2005 m.	2006 m.
Bendra tiesioginių išmokų suma, mln. Lt	601,9	725,0	812,5
Išmokų augalininkystei suma, mln. Lt	488,5	573,6	674,1
Išmokų dalis, skirta augalininkystei, proc.	81,2	79,1	83,0

2007–2013 metais pagal Kaimo plėtros 2007–2013 metais programą numatytos dviejų tipų išmokos:

1. Vienkartinės išmokos už plotus (VIPS) – iš ES lėšų. Šios išmokos mokamos už visus deklaruotus plotus nepriklausomai nuo pasėlių rūšies.
2. Papildomos nacionalinės tiesioginės išmokos (PNTI) – iš Lietuvos biudžeto lėšų. PNTI dydis priklauso nuo auginamų pasėlių rūšies.

ŽŪM duomenimis, pagal šią programą patvirtinta bendra tiesioginių išmokų suma 2007 m. siekia 921,4 mln. Lt, t.y. 13,4 proc. daugiau negu 2006 metais. Iš jų 738,7 mln. Lt skirta augalininkystei – 510,2 mln. Lt pagal VIPS (ES lėšos) ir 228,5 mln. Lt pagal PNTI (Lietuvos biudžeto lėšos). Būtina paminėti, jog 2007 metais patvirtintos dviejų tipų PNTI – susietos ir atsietos. Susietos PNTI mokamos pagal deklaruotus 2007 metų plotus, o atsietos PNTI – pagal pasėlių plotus, kurie buvo tinkami gauti PNTI 2006 metais. Toliau esančioje lentelėje pateikiami Žemės ūkio ministerijos patvirtinti išmokų dydžiai už 2007 metais deklaruotus pasėlius.

51. lentelė. Žemės ūkio ministerijos patvirtinti išmokų dydžiai už 2007 metais deklaruotus pasėlius.
Šaltinis: ŽŪM

	VIPS Lt/ha	Susietos PNTI Lt/ha	Atsietos PNTI Lt/ha	Papildoma išmoka už energetinius augalus Lt/ha	Bendra suma
Pievos ir ganyklos	195	0	0	0	195
ES remiami augalai*	195	140	36	0	371
Linai	195	140	252	0	587
Baltymingieji augalai	195	256	0	0	451
Energetiniai augalai**	195	140	36	109	480
Papildoma išmoka už baltąjį cukrų Lt/t	195	268	0	0	463

* - grūdiniai augalai, rapsai, ir kitos ES remiamos kultūros

** - greitai augantiems medžiams PNTI neskiriamos

ŽŪM numato spartų tiesioginių išmokų didėjimą: vidutiniškai 2007–2012 metais tiesioginės išmokos augalininkystei padidės 49,1 proc. Toliau esančioje lentelėje pateikiami Žemės ūkio ministerijos planuojami bendrų tiesioginių išmokų dydžiai pagal pasėlius 2007–2012 metais.

52. lentelė. Žemės ūkio ministerijos planuojami bendrų tiesioginių išmokų dydžiai pagal pasėlius 2007–2012 metais, Lt/ha. Šaltinis: ŽŪM

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Pievos ir ganyklos	195	246	295	344	393	443
ES remiami augalai*	371	404	434	464	510	563
Linai	587	587	587	587	587	587
Baltymingieji augalai	450	474	494	514	534	554
Energetiniai augalai (javų ir rapsų grūdai)**	480	559	589	619	665	718
Energetiniai augalai (greitai augantys medžiai)**	304	401	450	499	548	598

* - grūdiniai augalai, rapsai, ir kitos ES remiamos kultūros

** - įskaičiuojant papildomą 155 Lt/ha išmoką, jei ES lygiu deklaruojama ne daugiau kaip 2 mln. energetinių augalų pasėlių. 2007 metais perskaičiuota išmoka – 109 Lt/ha

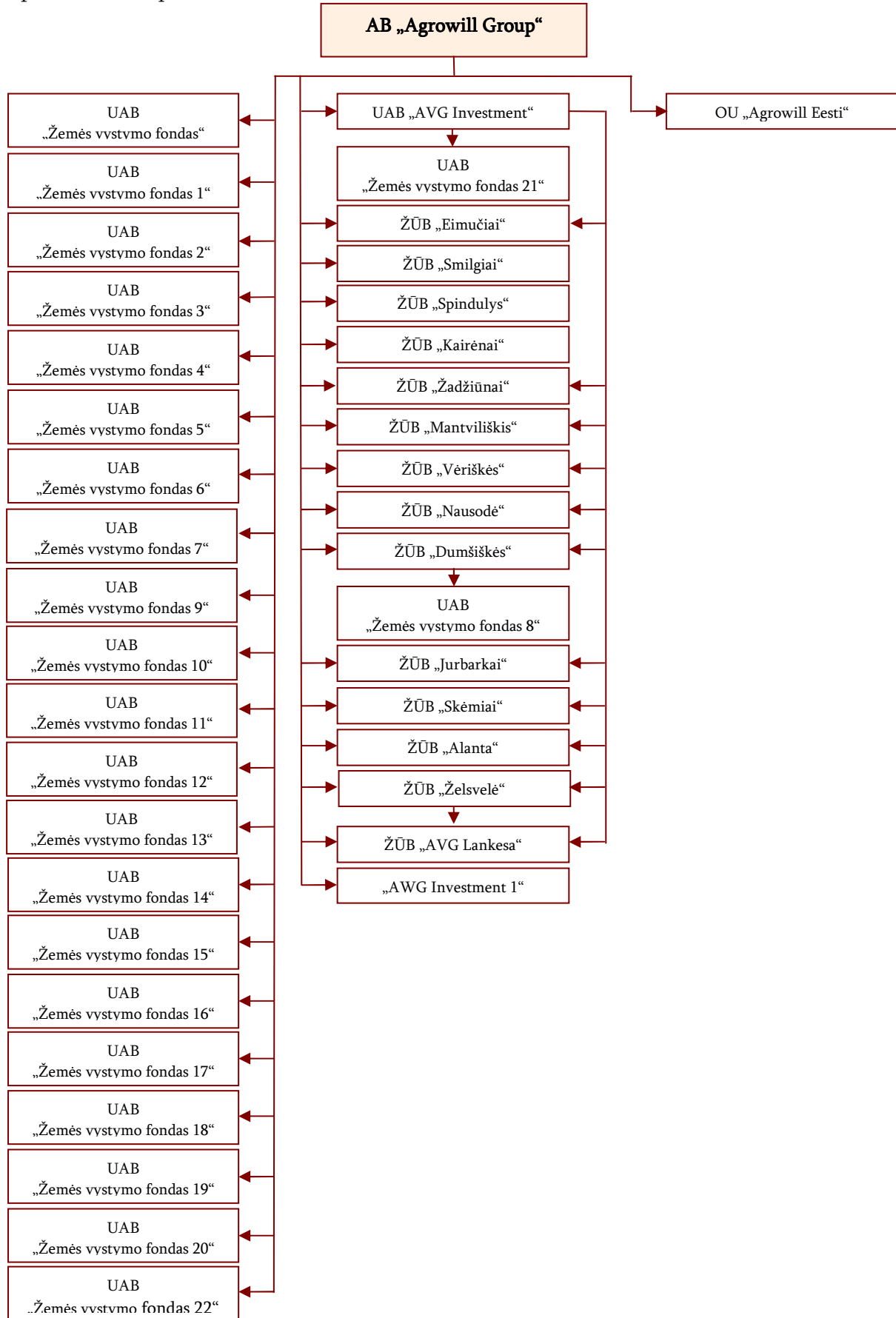
7. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

7.1. Grupės ir emitento padėties grupėje apibūdinimas

Grupės struktūra

2008 m. birželio 30 d. AB „Agrowill Group“ turėjo 40 antrinių bendrovių – 14 žemės ūkio bendrovių, 23 žemės valdymo bendroves, 2 Grupės įsigijimus atliekančias bendroves bei valdymo bendrovę įsikūrusią Estijoje – OU „Agrowill Eesti“. Toliau pateikiama Grupės struktūra.

7. paveikslas. Grupės verslo struktūra 2008 m. birželio 30 d.



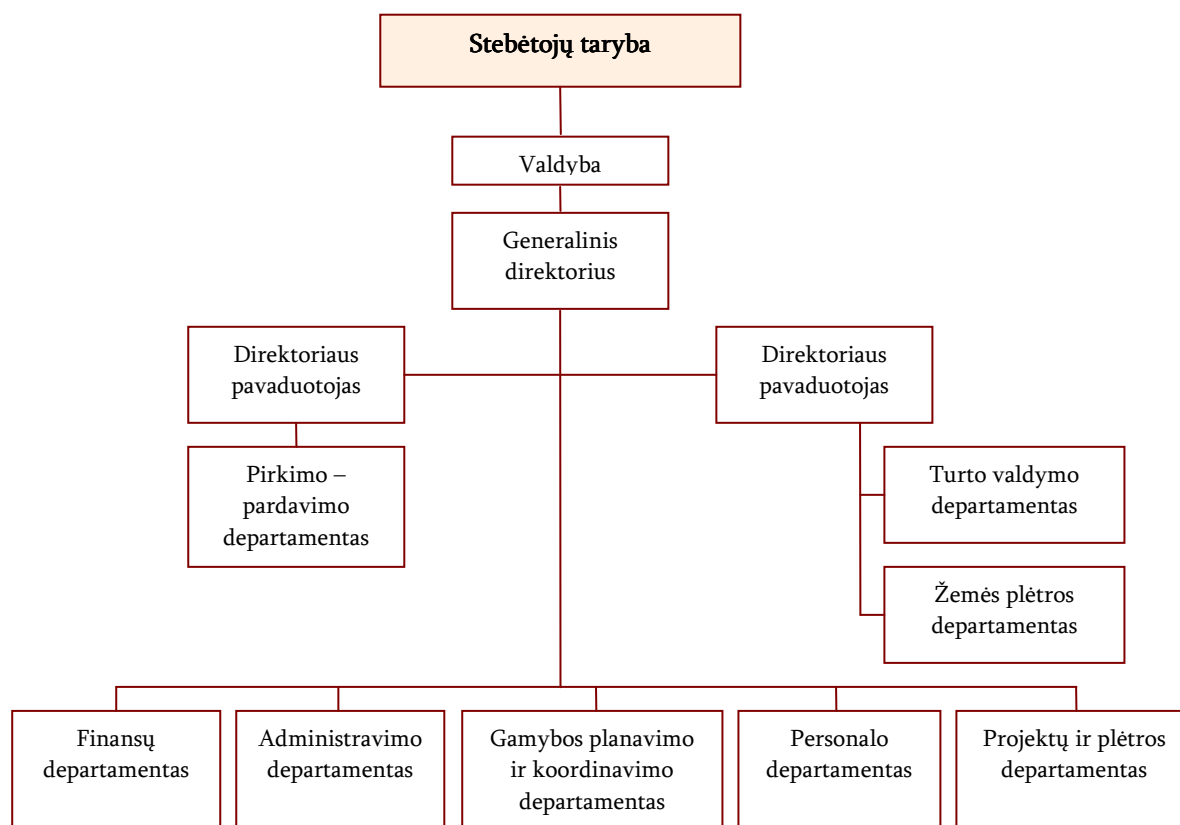
Organizacinė struktūra

AB „Agrowill Group“ yra vienintelė žemės ūkio vystymo ir investicijų bendrovių grupė, taikanti centralizuotą verslo valdymo modelį – visos administracinės, planavimo ir koordinavimo funkcijos atliekamos centriname biure Vilniuje, Smolensko g. 10. 2007 metais įsigijus ŽVF bendroves, jų valdymo funkcijas taip pat imta vykdyti centralizuotai, todėl pagrindinė bendrovė AB „Agrowill Group“ šiuo metu atlieka visų Grupės įmonių valdymo funkcijas.

AB „Agrowill Group“ 2007 m. lapkričio 26 d. įvykusio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2007 m. gruodžio 5 d. buvo įsteigta stebėtojų taryba. Šiuo žingsniu buvo įgyvendinta trijų lygių valdymo sistema, kurią sudaro stebėtojų taryba, valdyba bei bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Išsami informacija apie Bendrovės valdymo struktūrą pateikta Registravimo dokumento 14 dalyje.

Toliau pateikiama organizacinė AB „Agrowill Group“ struktūra 2008 m. birželio 30 d..

8. paveikslas. Organizacinė AB „Agrowill Group“ struktūra 2008 birželio 30 d.



7.2. Emitentui pavaldžių bendrovių sąrašas

Valdomi pajai ir akcijos

Toliau esančioje lentelėje pateikiama Bendrovės tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojama dukterinių bendrovių akcijų ar pajų dalis 2008 m. birželio 30 d.

53. lentelė. AB „Agrowill Group“ tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamos bendrovės 2008 m. birželio 30 d.

Antrinė bendrovė	Valdoma akcijų/pajų dalis 2008 m. birželio 30 d.	Valdoma balsų dalis 2008 m. birželio 30 d.
ŽŪB „Eimučiai“	98,41 proc.	98,41 proc.
ŽŪB „Smilgiai“	100,00 proc.	99,97 proc.
ŽŪB „Spindulys“	99,96 proc.	99,96 proc.
ŽŪB „Žadžiūnai“	99,02 proc.	99,02 proc.
ŽŪB „Želsvelė“	97,17 proc.	99,05 proc.
ŽŪB „AVG Lankesa“	98,72 proc.	97,78 proc.
ŽŪB „Kairėnai“	97,82 proc.	100,00 proc.
ŽŪB „Mantviliškis“	98,79 proc.	98,79 proc.
ŽŪB „Vėriškės“	98,41 proc.	98,41 proc.
ŽŪB „Nausodė“	99,81 proc.	99,80 proc.
ŽŪB „Dumšiškės“	99,36 proc.	99,38 proc.
ŽŪB „Jurbarkai“	87,78 proc.	87,79 proc.
ŽŪB „Skėmiai“	99,87 proc.	99,88 proc.
ŽŪB „Alanta“	98,56 proc.	99,19 proc.
UAB „AVG Investment“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „AWG Investment 1“	100,00 proc.	100,00 proc.
OU „Agrowill Eesti“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 1“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 2“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 3“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 4“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 5“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 6“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 7“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 8“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 9“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 10“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 11“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 12“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 14“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 15“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 16“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 17“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 18“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 19“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 20“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 21“	100,00 proc.	100,00 proc.
UAB „Žemės vystymo fondas 22“	100,00 proc.	100,00 proc.

Lentelėje pateikiama bendra AB „Agrowill Group“ nuosavybės dalis, kuri susideda iš tiesioginių ir netiesioginių nuosavybės teisių. Pagrindinės netiesiogiai valdomos pajų dalys 2008 m. birželio 30 d.:

- UAB „AVG Investment“ kontroliuoja 100 proc. (100 proc. balsų) UAB „Žemės vystymo fondas 21“ akcijų. UAB „AVG Investment“ kontroliuojami ŽŪB pajai ar balsai sudaro mažiau negu 1 proc.;
- ŽŪB „Dumšišškės“ kontroliuoja 100 proc. (100 proc. balsų) UAB „Žemės vystymo fondas 8“ akcijų;
- ŽŪB „Eimučiai“, kurios kontroliuojama pajų dalis sudaro 98,41 proc., kontroliuoja 2,16 proc. (2,16 proc. balsų) ŽŪB „Smilgiai“ pajų;
- ŽŪB „Spindulys“, kurios kontroliuojama pajų dalis sudaro 99,96 proc., kontroliuoja 8,63 proc. (9,10 proc. balsų) ŽŪB „Kairėnai“ pajų;
- ŽŪB „Želsvelė“, kurios kontroliuojama pajų dalis sudaro 97,17 proc., kontroliuoja 98,72 proc. (97,78 proc. balsų) ŽŪB „AVG Lankesa“ pajų;

Žemės ūkio bendrovės

Toliau esančioje lentelėje pateikiami išsamūs duomenys apie kiekvieną Bendrovės kontroliuojamą ŽŪB 2008 m. birželio 30 d.

54. lentelė. Duomenys apie Bendrovės valdomas ŽŪB 2008 m. birželio 30 d.

ŽŪB	Išėjimo metai	Rajonas	Dirbamas plotas ha	Darbuotojų skaičius 2008 m. birželio 30 d.	Melžiamų karvių skaičius 2007 m. gruodžio 31 d.	Kitų galvijų skaičius 2007 m. gruodžio 31 d.	Veiklos			
							Pieno gamyba	Grūdinės kultūros	Rapsai	Pašarinės kultūros
ŽŪB „Eimučiai“	2003	Šiaulių	889	29	0	317	-	+	+	+
ŽŪB „Smilgiai“	2004	Panevėžio	1 419	72	572	508	+	+	+	+
ŽŪB „Spindulys“	2004	Radviliškio	1 923	67	195	170	+	+	+	+
ŽŪB „Žadžiūnai“	2004	Šiaulių	1 081	47	288	118	+	+	+	+
ŽŪB „Želsvelė“	2004	Marijampolės	2 516	111	653	588	+	+	+	+
ŽŪB „AVG Lankesa“	2005	Jonavos	1 539	56	242	408	+	+	+	+
ŽŪB „Kairėnai“	2005	Radviliškio	598	39	201	194	+	+	-	+
ŽŪB „Mantviliškis“	2005	Kėdainių	1 167	52	203	176	+	+	+	+
ŽŪB „Vėriškės“	2005	Radviliškio	948	53	309	283	+	+	+	+
ŽŪB „Nausodė“	2005	Anykščių	982	46	295	281	+	+	+	+
ŽŪB „Dumšišškės“	2005	Raseinių	958	48	174	157	+	+	+	+
ŽŪB „Jurbarkai“	2006	Jurbarko	1 054	56	260	330	+	+	+	+
ŽŪB „Skėmiai“	2006	Radviliškio	1 434	98	450	561	+	+	+	+
ŽŪB „Alanta“	2006	Molėtų	547	42	196	162	+	+	-	+
Iš viso:			17 055	816	4 038	4 253				

Visos AB „Agrowill Group“ valdomos ŽŪB yra įdiegusios panašią valdymo struktūrą: visose ŽŪB, išskyrus ŽŪB „Smilgiai“ ir ŽŪB „Kairėnai“, yra sudaromos valdybos, kontroliuojančios bendrovės veiklą. Kiekvienos ŽŪB kasdienę ūkinę ir komercinę veiklą vykdo valdybos pirmininkas. Dauguma valdybų narių yra AB „Agrowill Group“ atstovai, todėl Bendrovė turi visapusę ŽŪB kontrolę.

Visų žemės valdymo bendrovių struktūrą sudaro vienasmenis valdymo organas – direktorius. ŽVF grupės įmonių valdymo ir plėtros funkcijų vykdymas yra centralizuotai atliekamas AB „Agrowill Group“ būstinėje Vilniuje – čia 2007 m. gruodžio 31 d. iš viso dirbo 9 žemių pirkimo vadybininkai, todėl kitų darbuotojų poreikis žemės valdymo bendrovėse nėra reikšmingas.

8. TURTAS, ĮRENGINIAI IR ĮRANGA

8.1. Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas

Šioje dalyje pateikiama informacija yra atrinkta iš UAB „Deloitte Lietuva“ audituotų 2004, 2005, 2006 ir 2007 metų Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Grupės finansinių ataskaitų už 6 mėnesių laikotarpį, pasibaigusį 2008 birželio 30 d. Daugiau finansinės informacijos pateikiama Registravimo dokumento 20 dalyje.

Ilgalaikis materialusis turtas

Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas ilgalaikio materialiojo turto skaidymas 2005 -2007 metų pabaigoje ir 2008 metų pirmo pusmečio pabaigoje.

55. lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto skaidymas, tūkst. Lt

	2005	2006	2007	2008 06 30
Žemė	821	1 542	24 629	24 634
Pastatai	4 133	19 002	24 664	23 505
Mašinos ir įrengimai	9 465	18 761	26 117	31 741
Investicinis turtas	-	-	57 646	64 339
Transporto priemonės ir kiti įrenginiai	1 239	2 717	1 560	1 888
Nebaigta statyba	1 139	1 801	350	5 174

Grupės ilgalaikio materialiojo turto vertė reikšmingai didėjo kasmet nuo įsikūrimo 2003 metais. Tokį spartų augimą lėmė keturios pagrindinės priežastys:

- 1) Sparti plėtra įsigyjant bendroves;
- 2) Intensyvus investavimas į ŽŪB pastatų ir technikos modernizavimą;
- 3) Žemių įsigijimas;
- 4) Nuosavybės teise valdomų žemių vertės augimas.

Biologinis turtas

Nuo 2004 gruodžio 31 d. iki 2007 gruodžio 31 d. biologinis turtas išaugo 5,3 karto – nuo 6,0 mln. Lt. iki 31,7 mln. Lt. Tai paaiškinama sparčiu Grupės kontroliuojamos galvijų bandos augimu, paremtu ŽŪB įsigijimais bei papildomų galvijų pirkimais. 2006 – 2007 metais nuosekliai atsisakyta kiaulių ir bulių mėšai auginimo veiklą – imta nuosekliai pardavinėti visus bulius ir visas kiaules, todėl sumažėjo šių gyvūnų balansinė vertė. Tačiau tikslingos ir intensyvios investicijos į pieno galvijų pirkimą bei jų laikymo sąlygas leido padidinti bendrą Grupės turimos gyvūnų bandos vertę.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas biologinio turto skaidymas 2004, 2005 ir 2006 metų gruodžio 31 d. ir 2008 m. birželio 30 d.

56. lentelė. Biologinio turto skaidymas 2004, 2005, 2006 ir 2007 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. birželio 30 d., tūkst. Lt

	2004	2005	2006	2007	2008 06 30
Biologinis turtas:	5 987	14 225	23 355	31 718	51 224
Galvijai	4 633	11 277	17 977	25 811	30 002
Pasėliai	1 354	2 948	5 378	5 907	21 223

8.2. Aplinkosauginiai veiksniai, kurie gali turėti įtakos emitento galimybei naudoti ilgalaikį materialųjį turtą

Lietuvoje aktuali aplinkos užterštumo azoto junginiais problema. Lietuvoje bus siekiama įgyvendinti Nitratų direktyvos reikalavimus, sumažinti vandens taršą, ypač atsižvelgiant į nitratus ir cheminius veiksnius, galinčius turėti neigiamos įtakos gyventojų sveikatai, biologinei įvairovei, pakeisti tradicinį kraštovaizdį ir saugoti vandenį nuo eutrofikacijos, gerinti aplinkos apsaugą.

Grupė siekdama įgyvendinti 1991 m. gruodžio 12 d. ES Tarybos direktyvos 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių reikalavimus, įgyvendinti aplinkosauginius reikalavimus mėšlui tvarkyti nedarant žalos aplinkai, modernizuoti ir efektyvinti turimą ūkį, didinti ūkio konkurencingumą numato:

- Pastatyti naujus skysto bei tiršto mėšlo rezervuarus, taip užtikrinti, kad visas mėšlas būtų kaupiamas laikantis aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti;
- Laikytis geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metams programą (LR žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. 3D-148).

ŽŪB fermose kaupiamas tiek tirštas mėšlas, tiek srutos. Todėl Grupė numato statyti skysto mėšlo saugyklas bei tiršto mėšlo saugyklas šiose bendrovėse:

- ŽŪB „Jurbarkai“;
- ŽŪB „Želsvelė“;
- ŽŪB „Kairėnai“;
- ŽŪB „Vėriškės“;
- ŽŪB „Žadžiūnai“;
- ŽŪB „Nausodė“;
- ŽŪB „Alanta“;
- ŽŪB „Skėmiai“;
- ŽŪB „Lankesa“.

Visi mėšlo šalinimo, kaupimo ir apdorojimo statiniai ir aikštelės bus patikimai izoliuoti, o žemės paviršius suformuotas taip, kad mėšlas nepatektų į gruntinį ir paviršinį vandenį, o vanduo – į mėšlo kaupimo sistemas. Įgyvendinus šį projektą tikimasi užtikrinti užterštumo poveikio aplinkai mažėjimą. Įrengus mėšlo saugyklas lauke bus laikomasi šių prevencinių apsaugos nuo taršos priemonių.

Investicijos pagerins bendrus žemės ūkio veiklos rezultatus (užterštumo poveikio aplinkai mažėjimas) ir prisidės prie žemės ūkio konkurencingumo didinimo. Bus užtikrinti būtini higienos, veterinarijos, sanitarijos, produktų kokybės ir gyvūnų gerovės bei aplinkosaugos standartai.

Taip pat dėl: Dėl asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimų (LAND 80-006), vadovaudamasi 2006 m. rugsėjo 29 d. Nr. D1-434 nurodymu, Grupė įrengia degalines atitinkančias reikalavimus šiose bendrovėse:

- ŽŪB „Želsvelė“;
- ŽŪB „Jurbarkai“;
- ŽŪB „Kairėnai“;
- ŽŪB „Vėriškės“;
- ŽŪB „Skėmiai“;
- ŽŪB „Smilgiai“;
- ŽŪB „Spindulys“;
- ŽŪB „Dumšiškės“;
- ŽŪB „Žadžiūnai“.

9. VEIKLOS IR FINANSINĖ APŽVALGA

Bendrovės verslo apžvalga pateikta Registravimo dokumento 6 dalyje.

Svarbiausi faktoriai, lemiantys Grupės rezultatus

Svarbiausi faktoriai, darantys įtaką Grupės finansiniams rezultatams yra:

- **Bendrovių įsigijimas.** Nuo pat įsikūrimo Grupė plėtėsi įsigydama kitas bendroves (žemės ūkio ir žemės valdymo). Kadangi įsigytos bendrovės finansinėse ataskaitose buvo konsoliduojamos tik nuo įsigijimo metų, Grupės rezultatams svarbią įtaką daro struktūriniai pokyčiai – kontroliuojamų bendrovių skaičius, įsigijimo vertė bei įsigijimo metai.
- **Pajamų faktoriai.** Pagrindinės Grupės pajamos gaunamos iš pieno, grūdų bei rapsų pardavimo:
 - **Pajamos iš pieno pardavimo.** Pieno pardavimo pajamoms esminę įtaką turi trys veiksniai:
 - Melžiamų karvių skaičius;
 - Karvių produktyvumas (primilžis per metus);
 - Pieno pardavimo kaina.
 - **Pajamos iš grūdų bei rapsų pardavimo.** Grūdų ir rapsų pardavimams esminę įtaką turi trys veiksniai:
 - Apsėjamas plotas;
 - Derlingumas;
 - Derliaus pardavimo kaina.
- **Savikainos faktoriai.** Grupės pagamintos produkcijos savikaina priklauso nuo Grupės plėtros ir vidinių savikainos faktorių.
 - **Grupės plėtra.** Didėjantis laikomų galvijų skaičius bei dirbamos žemės plotas tiesiogiai didina produkcijos kiekius, ir tai turi tiesioginę įtaką Grupės savikainai. Nuo Grupės plėtros (dirbamos žemės ploto, pagaminto pieno kiekio ir t.t.) taip pat priklauso gautos tiesioginės išmokos.
 - Tiesioginės išmokos. Žemės ūkis Lietuvoje yra tiek ES, tiek Valstybės lėšomis remiamas sektorius. Gaunama finansinė parama yra vienas svarbiausių Grupės finansinius rezultatus lemiančių veiksnių. Tiesioginės išmokos nėra tiesiogiai susijusios su žemės ūkio produkcijos gamybos savikaina, tačiau siekiant tiksliau įvertinti kiekvienos atskiros veiklos pelningumą, Grupės finansinėse ataskaitose tiesioginės išmokos apskaitomos kaip savikainą mažinančios įplaukos.
 - **Vidiniai savikainos faktoriai.** Vidiniai savikainos faktoriai yra pagrindiniai gamybos faktoriai. Yra trys pagrindiniai vidiniai savikainos faktoriai:
 - Darbuotojų užmokestis. Darbo užmokestis sudaro apie ketvirtį išlaidų ir pieno gamyboje, ir galvijų auginime, ir augalininkystės kultūrų auginime. Todėl vidutinio darbuotojų skaičiaus pokyčiai bei situacija Lietuvos darbo rinkoje turi reikšmingą įtaką Grupės savikainai.
 - Trąšos. Trąšų kaina daro įtaką tiek grūdų ir rapsų savikainai, tiek ir pieno gamybai, nes tręšiami pašarinių kultūrų auginimo plotai.

- Žemės nuoma. Žemės nuoma sudaro apie 13 proc. augalininkystės kultūrų auginimo savikainos. Žemės nuomos kaina daro tiesioginę įtaką augalininkystės kultūrų auginimo savikainai, ir netiesioginę įtaką gyvulininkystei – žaliosios masės pašarų auginimo savikainai.
- **Kitos pajamos ir sąnaudos.** Pagrindinis kitų pajamų faktorius yra neigiamo prestižo, atsiradusio įsigyjant ŽŪB ar žemės valdymo bendroves, pripažinimas pajamomis, o pagrindines kitas sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos.

Istorinių rezultatų analizė

Būtina paminėti, jog iki 2006 metų detali analitinė apskaita Grupei priklausančiose ŽŪB nebuvo vykdoma, todėl dalis bendros informacijos ir dauguma detalizuotos informacijos (įvairių straipsnių skaidymo) už 2004 – 2005 ataskaitinius metus nėra išlikusi.

Bendrovių įsigijimas

Nuo pat veiklos pradžios 2003 metais AB „Agrowill Group“ plėtėsi įsigydama ar įsteigdama žemės ūkio ir žemės valdymo bendroves. Esminę įtaką Grupės finansiniams rezultatams turėjo ŽŪB įsigijimai - sparčiai augo galvijų bandos ir dirbami plotai, lemiantys produkcijos kiekius (pardavimo pajamas) ir patiriamas sąnaudas (savikainą bei veiklos sąnaudas). Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas įsigytų ir valdomų ŽŪB skaičius pagal veiklos metus.

57. lentelė. Įsigytų ir valdomų ŽŪB skaičius pagal veiklos metus

Data	Nuo metų pradžios įsigytų ŽŪB skaičius	Valdomų ŽŪB skaičius metų pabaigoje
2003 m.	1	1
2004 m.	4	5
2005 m.	6	11
2006 m.	3	14
2007 m.	0	14
2008 I pusr.	0	14

2007 metais Grupę papildė 20 žemės valdymo įmonių – šis esminis įvykis padarė didelę įtaką konsoliduotoms Grupės finansinėms ataskaitoms – išaugo balansinis turtas ir įsipareigojimai, atsirado naujas pajamų šaltinis – žemės nuoma.

Pardavimai

Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas pajamų už finansinius 2005 – 2007 metus bei 2008 metų pirmą pusmetį skaidymas pagal veiklos rūšis. Būtina paminėti, jog nuo 2007 m. sausio 1 d. pasikeitė Grupės pajamų/sąnaudų skirstymo pagal veiklas politika – pieno gamybos veiklos rezultatuose imta apskaityti ir pieno pardavimo rezultatą, ir pieno galvijų pardavimo rezultatą, kai tuo tarpu audituotose finansinėse ataskaitose už 2005 – 2006 metus pieno galvijų pardavimo rezultatas buvo

priskiriamas prie bendros galvijų mėšai veiklos rezultato (bendras gyvulininkystės rezultatas nuo to nesikeičia).

58. lentelė. Pajamų už 2005 – 2007 metus bei 2008 metų pirmą pusmetį skaidymas pagal veiklos rūšis, tūkst. Lt

	2005	2006	2007 I pusr.	2007	2008 I pusr.
Gyvulininkystė	13 020	20 289	11 697	23 174	14 782
Pieno gamyba	7 535	14 069	8 445	18 979	13 586
Mėsos pardavimai	2 675	3 879	3 252	4 195	1 196
Mėsos perdirbimo veikla	2 810	2 341	-	-	-
Augalininkystė	8 406	6 310	2 338	15 135	1 667
Grūdai	5 304	3 793	2 338	12 045	1 655
Rapsai	1 245	1 086	0	3 090	12
Cukriniai runkeliai	1 857	1 431	-	-	-
Žemės nuoma	0	0	731	1 118	1 267
Kita produkcija ir paslaugos	1 456	808	957	3 260	974
VISOS PAJAMOS	22 882	27 407	15 723	42 687	18 690

Bendros Grupės pajamos 2007 metais, lyginant su 2005 metais, išaugo 1,9 karto ir siekė 42,7 mln. Lt. Pagrindinis tokio augimo faktorius yra sparti Grupės plėtra išsigyjant ŽŪB – augant galvijų bandai ir augant apsėtos žemės plotui sparčiai didėjo parduodamos produkcijos kiekiai.

Tiek per visus 2006 metus, tiek per 2007 metus daugiausia pajamų Grupei atnešė pienininkystės veikla – atitinkamai 51,3 proc. ir 44,5 proc.

Pajamos iš pieno gamybos

Pajamos iš pieno gamybos, 2005 metais siekusios 7,5 mln. Lt., per 2006 metus išaugo dar 86,7 proc. ir siekė 14,1 mln. Lt. Per 2007 metus pajamos augo 34,9 proc. iki 19 mln. Lt. Tokį reikšmingą pajamų iš pieno augimą lėmė trys pagrindiniai veiksniai:

- 1) Melžiamų karvių skaičiaus augimas;
- 2) Karvių produktyvumo augimas (vidutinio metinio primilžio augimas);
- 3) Pieno pardavimo kainos augimas.

Melžiamų karvių skaičiaus augimas

Grupės melžiamų karvių skaičius tolygiai augo nuo pat veiklos pradžios. 2004 gruodžio 31 d. melžiamų karvių skaičius buvo 1,4 tūkst., tuo tarpu 2008 birželio 30 d. – 4,7 tūkst. Tokį spartų augimą sąlygojo ŽŪB išsigijimai, natūralus bandos augimas bei naujų karvių pirkimas. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas melžiamų karvių skaičius 2005, 2006 ir 2007 m. gruodžio 31 d. bei 2008 birželio 30 d.

59. lentelė. Melžiamų karvių skaičius 2004–2007 metų gruodžio 31 d. bei 2008 metų birželio 30 d., tūkst.

	2004	2005	2006	2007	2008 06 30
Melžiamų karvių skaičius	1,4	2,3	3,4	4,0	4,7

Pajamos iš galvijų pardavimo

Pajamos iš mėsos pardavimo, 2005 metais siekusios 2,7 mln. Lt., 2006 metais buvo 45 proc. didesnės ir siekė 3,9 mln. Lt. Per 2007 metus pajamos išaugo 8 proc. iki 4,2 mln. Lt. Tokius pajamų augimo pokyčius sąlygojo keturios pagrindinės priežastys:

- 1) **ŽŪB įsigijimai.** 2003 – 2006 metais Grupė įsigijo iš viso 14 ŽŪB. Didėjant bendrovių skaičiui didėjo ir bendras galvijų bei kiaulių skaičius, todėl didėjo parduodamos produkcijos kiekis.
- 2) **Melžiamų karvių skaičiaus augimas.** Didėjant melžiamų karvių skaičiui didėjo naujai gimusių galvijų skaičių, o bendras galvijų bandos augimas taip pat lėmė ir parduodamų galvijų skaičiaus augimą.
- 3) **Bulių auginimo veiklos atsisakymas.** 2006 metais buvo nuspręsta atsisakyti bulių auginimo veiklos, ir pradėtas nuoseklus turimų bulių pardavimas. 2007 metų vasarą didžioji dalis bulių jau buvo parduoti, o finansiniuose rezultatuose tai atsispindi didesnėmis 2006 metų ir 2007 metų pajamomis.
- 4) **Kiaulių auginimo veiklos atsisakymas.** 2006 metais buvo nuspręsta atsisakyti kiaulių auginimo veiklos, ir pradėtas nuoseklus turimų kiaulių pardavimas. Didžioji dalis kiaulių buvo parduota dar 2006 metais – tai yra viena esminių reikšmingo pajamų augimo 2006 metais priežasčių. 2007 lapkričio mėnesį buvo įvykdyti paskutiniai kiaulių pardavimai.

Pajamos iš mėsos perdirbimo veiklos

Pajamos iš mėsos perdirbimo, 2005 metais siekė 2,8 mln. Lt. Tuo tarpu 2006 metais, palyginus su 2005 metais, pajamos buvo 16,7 proc. mažesnės ir siekė 2,3 mln. Lt.

Mėsos perdirbimas nėra pagrindinė Grupės veiklos sritis, todėl susiklosčius nepalankiai situacijai rinkoje, šios veiklos buvo atsisakyta. UAB „Želsvelės mėsos“ akcijos buvo parduotos 2007 m. spalio 1 d.

Pajamos iš grūdų auginimo

Pajamos iš grūdų pardavimo, 2005 metais siekė 5,3 mln. Lt. Tuo tarpu 2006 metais, palyginus su 2005 metais, pajamos buvo 28,5 proc. mažesnės ir siekė 3,8 mln. Lt. 2007 metais pajamos iš grūdų pardavimo išaugo net 3,2 karto iki 12 mln. Lt.

Grūdų pajamoms esminę įtaką turi du pagrindiniai faktoriai:

- 1) **Parduotos produkcijos kiekis.** Parduotos produkcijos kiekis priklauso nuo trijų esminių dalykų:

- a) Grupės strategijos. Tikintis grūdų kainų augimo grūdus galima sandėliuoti ir parduoti sulaukus palankesnių kainų; taip pat Grupės vadovybė sprendžia kiek derliaus atidėti kitų metų sėjai ir kiek skirti pašarams. 2004 ir 2005 metų gruodžio 31 d. pagamintos, bet neparduotos augalininkystės produkcijos kiekiai siekė 3,3 mln. Lt. ir 3,7 mln. Lt., tuo tarpu 2006 gruodžio 31 d. neparduota produkcija sudarė 7,0 mln. Lt. – 2006 metais grūdai nebuvo parduoti tikintis geresnių grūdų pardavimo kainų 2007 metais.
 - b) Grūdų auginimo ploto. 2003 – 2006 metais Grupei intensyviai išsijant ŽŪB sparčiai didėjo tiek bendras dirbamas žemė ūkio paskirties žemės plotas, tiek ir grūdų auginimo plotas. Grūdų auginimo ploto augimas turi tiesioginę įtaką pagamintos produkcijos kiekiui.
 - c) Derlingumas. Derlingumas yra vienas reikšmingiausių pagamintos produkcijos faktorius. Pasėlių derlingumui esminę įtaką turi meteorologinės auginimo sąlygos – 2006 metais dėl sausros padarinių derlius visoje Lietuvoje buvo itin prastas. 2007 metais Grupė apsėjo 4 proc. didesnę pasėlių plotą, tačiau gavo 49 proc. didesnę derlių. Kita vertus, 2007 metais augalų ligos (ypač dryžligė) pakenkė Grupės rugių ir ypač miežių derliui, todėl šių kultūrų derlingumo augimas nėra toks žymus.
- 2) **Pardavimo kaina.** Grūdų pardavimo kaina daro tiesioginę įtaką grūdų pardavimo pajamoms. LSTD duomenimis, vidutinė grūdų supirkimo kaina Lietuvoje 2005 metais siekė 297 Lt/t., 2006 – 386 Lt/t., o per pirmą 2007 metų pusmetį – 506 Lt/t.

Pajamos iš rapsų pardavimo

Pajamos iš rapsų pardavimo, 2005 siekė 1,2 mln. Lt. Tuo tarpu 2006 metais, palyginus su 2005 metais, pajamos buvo 12,8 proc. mažesnės ir siekė 1,1 mln. Lt. 2007 metais pajamos iš rapsų pardavimo augo 2,8 karto iki 3,1 mln. Lt.

Pajamoms iš rapsų esminę įtaką turi du pagrindiniai faktoriai:

- 1) **Parduotos produkcijos kiekis.** Parduotos produkcijos kiekis priklauso nuo trijų esminių dalykų:
 - a) Grupės strategijos. Tikintis rapsų kainų augimo, rapsus galima sandėliuoti ir parduoti sulaukus palankesnių kainų.
 - b) Rapsų auginimo ploto. Grupei išsijant ŽŪB, 2003 – 2006 smarkiai išaugo rapsų auginimo plotas. Didėjantis rapsų auginimo plotas leido didinti ir pagaminamos produkcijos kiekį, ir pajamas iš produkcijos pardavimo.
 - c) 2007 metais rapsais buvo apsėti 2 242 ha dirbamos žemės – tai net 35,9 proc. daugiau nei 2006 metais, kuomet buvo apsėta 1 650 ha žemės. Toks reikšmingas rapsų ploto augimas yra viena pagrindinių priežasčių, kodėl per 2007 metus buvo gauta 2,8 karto daugiau pajamų iš rapsų pardavimo.
 - d) Rapsų derlingumo. Grupės rapsų pasėlių derlingumas 2006 ir 2007 metais buvo atitinkamai 1,1 t/ha ir 2,0 t/ha, ir buvo lygus vidutiniam rapsų derlingumui Lietuvoje.
 - e) Sausros Lietuvoje paveiktas rapsų pasėlių derlingumo kritimas 2006 metais sumažino užaugintų rapsų kiekį, ir tai yra viena iš pagrindinių pajamų iš rapsų pardavimo sumažėjimo priežasčių. Po nederlingų 2006 metų 78,9 proc., nuo 1,1 t/ha iki 2,0 t/ha išaugęs Grupės ŽŪB rapsų pasėlių vidutinis derlingumas yra vienas esminių faktorių, paaiškinančių itin spartų pajamų iš rapsų augimą (2,8 karto) per 2007 metus.

- 2) **Rapsų pardavimo kainos.** Rapsų pardavimo kaina daro tiesioginę įtaką rapsų pardavimo pajamoms. LSTD duomenimis, vidutinė rapsų supirkimo kaina Lietuvoje 2005 metais siekė 625 Lt/t., 2006 – 845 Lt/t. Būtina paminėti, jog 2007 metais rapsų kainos reikšmingai padidėjo ir 2007 rugsėjo pradžioje siekė net 899,5 Lt/t (su valymo ir džiovavimo nuoskaitomis – 844,7 Lt/t).

Pajamos iš cukrinių runkelių

Pajamos iš cukrinių runkelių pardavimo, 2005 metais siekė 1,9 mln. Lt. Tuo tarpu 2006 metais, palyginus su 2005 metais, pajamos buvo 22,9 proc. mažesnės ir siekė 1,4 mln. Lt. 2007 metais cukriniai runkeliai nebuvo auginami, todėl nei derliaus, nei pajamų nebuvo gauta.

Pajamos iš žemės nuomos

Per 2007 metus iš žemės nuomos veiklos buvo gauta 1,1 mln. Lt. pajamų, tuo tarpu 2006 žemės nuomos veikla vykdoma nebuvo.

2007 metų pirmąjį ketvirtį buvo įsigyta 13 žemės valdymo bendrovių, nuosavybės teisėmis kontroliavusių 8 696 ha žemės ūkio paskirties žemės, o iki 2007 gruodžio 31 d. papildomai įsteigtos dar 7 žemės valdymo bendrovės ir įsigyta 3 373 ha žemės. 2007 gruodžio 31 d. buvo nuomojama 8 182 ha žemės, arba 67,8 proc. visos ŽVF bendrovių grupės nuosavybės teisėmis kontroliuojamos žemės – 3 341 ha buvo nuomojamas Grupės ŽŪB, o 4 841 ha – nesusijusiems asmenims.

Būtina pastebėti, jog per 2007 metus reikšmingai išaugo žemės nuomos kaina – 2007 kovo mėnesį vidutinė metinė ŽVF bendrovių grupei priklausančios žemės nuomos kaina siekė 230 Lt/ha, tuo tarpu 2007 gruodžio mėnesį – 39,1 proc. daugiau, arba 320 Lt/ha.

Kitos veiklos pajamos

Pajamos iš kitos veiklos, 2005 metais siekė 1,5 mln. Lt. Tuo tarpu per 2006 metais, palyginus su 2005 metais, pajamos buvo 1,8 karto mažesnės ir siekė 0,8 mln. Lt. 2007 metais kitos veiklos pajamos siekė 3,3 mln. Lt. ir buvo 4 kartus didesnės nei 2006 metais.

Pagrindinės kitos veiklos pajamos yra gaunamos iš įvairių paslaugų bei technikos nuomos kitiems, dažniausiai netoliese dirbantiems ūkininkams, todėl šioms pajamoms didžiausią įtaką daro kitų ūkininkų poreikiai.

Savikaina

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama savikaina už finansinius 2005 – 2007 metus bei 2007 ir 2008 metų pirmus pusmečius.

60. lentelė. Savikaina už 2005 – 2007metus bei 2007 ir 2008 metų pirmus pusmečius, tūkst. Lt

	2005	2006	2007 I pusr.	2007	2008 I pusr.
Pieno savikaina	5 168	10 038	6 438	14 281	10 765
Mėsos savikaina	4 540	6 268	4 559	8 612	1 934
Kviečių savikaina	3 436	3 445	1 074	5 567	1 169
Miežių savikaina	2 135	1 163	1 137	3 766	615
Rapsų savikaina	1 071	2 044	0	4 037	14
Kitų savikaina	5 608	3 965	801	412	748
Viso savikaina	21 958	26 923	14 009	36 675	15 245
Išmokos (ES struktūrinių fondų parama)	-3 605	-8 118	-4 876	-8 724	-6 154
Neto savikaina	18 353	18 805	9 133	27 951	9 091

Grupės plėtra yra esminis savikainos faktorius - Grupei sparčiai plečiantis augo ir parduotos produkcijos kiekiai, ir laikomų galvijų skaičius, ir dirbamas žemės plotas.

2005 ir 2006 metais savikaina buvo panaši – atitinkamai 18 ir 19 mln. Lt. 2007 metais lyginant su 2006 metais savikaina padidėjo 1,5 karto – iki 28 mln. Lt. 2008 metų pirmą pusmetį lyginant su 2007 metų atitinkamu laikotarpiu savikaina liko panaši –9,1 mln. Lt. Tačiau, kadangi savikainos augimas buvo įtakotas Grupės plėtra savikainos marža 2005, 2006 ir 2007 metais svyravo nežymiai – atitinkamai 80,21 proc., 68,61 proc. ir 65,48 proc.

Tiesioginės išmokos

Bendra tiesioginių išmokų suma 2005, 2006 ir 2007 metais siekė atitinkamai 3,6 mln. Lt, 8,1 mln. Lt ir 8,7 mln. Lt. Šios sumos sudaro atitinkamai 15,8 proc., 29,6 proc. ir 20,4 proc. nuo tų metų Grupės pajamų, todėl tai yra reikšmingą įtaką Grupės rezultatams darantis veiksnys.

Nuo 2005 metų tiesioginių išmokų gauta suma ženkliai didėjo dėl dviejų priežasčių:

- 1) Grupės plėtos. Nuosekliai didėjo apdirbamų žemės plotų, parduoto pieno, laikomų galvijų kiekiai.
- 2) Didėjančių tiesioginių išmokų. Nuosekliai augo tiesioginėms išmokoms skiriamos ES ir Lietuvos valstybės lėšos.

Per 2007 metus gautų tiesioginių išmokų suma siekia 8,7 mln. Lt. – 7 proc. daugiau nei 2006 metais, kai buvo gauta 8,1 mln. Lt. išmokų. Per pirmą 2008 metų pusmetį gauta 6,2 mln. Lt tiesioginių išmokų arba 1,3 karto daugiau nei per tą patį laikotarpį 2007 metais, kai buvo gauta 4,9 mln. Lt išmokų.

Išlaidos trąšoms

Išlaidos trąšoms bei augalų apsaugos priemonėms sudaro svarbią augalininkystės savikainos dalį, todėl pokyčiai trąšų rinkoje turi tiesioginės įtakos Grupės patiriamoms išlaidoms augalininkystei. 2006

metais vienam ha dirbamos žemės tręšti buvo išleista 304 Lt, tuo tarpu 2007 metais išlaidos buvo 14,8 proc. didesnės ir siekė 349 Lt/ha. 2006 metais Grupės išlaidos trąšoms ir augalų apsaugos priemonėms sudarė 33 proc. (5,0 mln. Lt.), o 2007 metais – 31 proc. (6,0 mln. Lt.) visos augalininkystės savikainos. Nežymus išlaidų trąšoms dalies mažėjimas nuo visų augalininkystės išlaidų gali būti paaiškinamas padidėjusiomis išlaidomis darbuotojų užmokesčiui bei žemės nuomai.

Išlaidos žemės nuomai

Vidutinė ŽŪB žemės nuomos kaina, 2006 metais siekusi 146 Lt/ha, 2007 metais buvo 28,0 proc. didesnė ir siekė 187 Lt/ha. Visoje 2006 metų augalininkystės savikainoje žemės nuomos išlaidos sudarė 12,6 proc. (2,4 mln. Lt.), o 2007 metų – 14,0 proc. (3,2 mln. Lt.). Išaugusios nuomos kainos turi tiesioginę įtaką ŽŪB išlaidoms, tačiau būtina pastebėti, jog nuo 2007 metų dalis žemės nuomos išlaidų sumokama Grupės kontroliuojamoms žemės valdymo bendrovėms, todėl konsoliduotoms ataskaitoms šios išlaidos įtakos neturi. 2007 metais Grupės žemės valdymo bendrovės gavo 840 tūkst. Lt. pajamų iš žemės nuomos Grupės ŽŪB, todėl realios ŽŪB išlaidos žemės nuomai 2007 metų derliaus savikainoje siekė 2,3 mln. Lt.

Veiklos sąnaudos

Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas veiklos sąnaudų už finansinius 2005 – 2007 metus bei 2007 ir 2008 metų pirmus pusmečius skaidymas.

61. lentelė. Veiklos sąnaudų už 2005 – 2007 metus bei 2007 ir 2008 metų pirmus pusmečius skaidymas, tūkst. Lt

	2005	2006	2007 I pusbm.	2007	2008 I pusbm.
Darbo apmokėjimo (su SoDra)	2 220	2 853	973	4 492	2 627
IMT nurašymai	0	1 771	-	310	-
Autotransporto išlaidos	577	646	257	1 175	338
Teisinės paslaugos	535	600	79	310	175
Verslo planų rengimai, konsultacijos	389	277	69	282	368
Atidėjimai atsargoms, nurašymai	176	59	-	277	-
Ryšų paslaugos	155	218	103	72	105
Elektra	99	148	-	63	-
Draudimas	41	128	115	352	478
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	71	121	77	193	199
Turto registravimas ir vertinimas	36	274	140	351	730
Reklama	135	59	365	491	155
Remonto išlaidos	69	39	-	53	-
Kitos sąnaudos	518	736	514	806	998
VISOS VEIKLOS SĄNAUDOS	5 021	7 929	2 692	9 227	6 173

Veiklos sąnaudos įtraukia visas centralizuoto bendrovių valdymo sąnaudas. Itin didelis išlaidų darbuotojų atlyginimams augimas pastebimas 2005 metais – tais metais „Agrowill Group“ intensyviai plėtėsi (buvo įsigytos 6 ŽŪB), todėl norėdama užtikrinti tinkamą bendrovių valdymą, Grupė visas administracines funkcijas ir veiklos koordinaciją pradėjo vykdyti Grupės būstinėje Vilniuje,

Smolensko g. 10. Šiuo metu centrinėje Grupės būstinėje Vilniuje yra vykdomas šis administracinis darbas:

- ŽŪB buhalterijų vedimas;
- Produkcijos planavimas;
- Derybos su pirkėjais;
- Centralizuotas pirkimų organizavimas;
- Žemės ūkio technikos pirkimas;
- Projektų rengimas;
- Vykdomų projektų koordinavimas;
- Biudžeto planavimas, finansinė analizė.

Didžiausią visų veiklos sąnaudų dalį sudaro darbuotojų užmokestis – 44,2 proc., arba 2,2 mln. Lt 2005 metais, 36,0 proc., arba 2,9 mln. Lt. 2006 metais ir 48,7 proc., arba 4,5 mln. Lt 2007 metais. Tokį spartų išlaidų darbuotojų užmokesčiui augimą lėmė dvi pagrindinės priežastys:

- 1) Darbuotojų skaičiaus augimas. AB „Agrowill Group“ darbuotojų skaičius 2004 gruodžio 31 d. siekė 5, 2005 gruodžio 31 d. buvo 14, 2006 gruodžio 31 d. – 21, 2007 gruodžio 31 d. – 46, o 2008 birželio 30 d. – 55;
- 2) Vidutinio darbuotojų užmokesčio augimas. Vidutinis mėnesinis AB „Agrowill Group“ darbuotojo užmokestis, įskaitant socialinio draudimo įmokas, 2005 metais siekė 2 500 Lt., o 2007 gruodžio mėnesį šis skaičius siekė 4 200 Lt.

Kitos pajamos/sąnaudos

Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas kitos ir finansinės veiklų pajamų/sąnaudų skaidymas už finansinius 2004 – 2007 metus.

62. lentelė. Kitos ir finansinės veiklų pajamų/sąnaudų skaidymas už finansinius 2004 – 2007 metus, tūkst. Lt

	2004	2005	2006	2007
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	8	522	671	1 499
Neigiamo prestižo pripažinimas pajamomis	8 015	4 494	3 643	6 965
Kitos veiklos rezultatas	-4	113	417	- 359
Finansavimo sąnaudos	-260	-1 444	-2 726	- 5 788
Kitos ir finansinės veiklos rezultatas	7 759	4 050	2 005	2 317

Kitos ir finansinės veiklos rezultatas, 2004 metais siekė 7,8 mln. Lt, 2006 metais buvo 4,7 karto mažesnis ir siekė 1,6 mln. Lt. Per 2007 metus buvo gauta 2,3 mln. Lt. grynujų pajamų iš kitos bei finansinės veiklų, 312 tūkst. Lt daugiau nei 2006 metais.

Didžiausią įtaką kitos ir finansinės veiklos pajamoms 2004 – 2007 metų laikotarpiu darė neigiamo prestižo, atsiradusio įsigyjant ŽŪB, pripažinimas pajamomis – 2004 metais jis siekė 8,0 mln. Lt., 2005 metais – 4,5 mln. Lt., 2006 metais – 3,6 mln. Lt., o 2007 metais – 7 mln. Lt. Pagrindinės ŽŪB pajų dalys buvo įsigytos 2003 – 2006 metais, o 2007 metais buvo atliekami ŽVF grupės įmonių įsigijimai.

Pagrindinės finansinės veiklos sąnaudos yra palūkanų sąnaudos. Per pastaruosius trejus metus šios sąnaudos ženkliai išaugo - nuo 0,3 mln. Lt. per 2004 metus iki 5,8 mln. Lt per 2007 metus. To priežastis yra Grupės įsigijimų ir investicijų finansavimo struktūra - investuodama į verslą ar verslo plėtrą Grupė dalį reikiamo kapitalo skolinasi, todėl intensyviai investuojant didėja tiek finansinių įsipareigojimų suma, tiek ir palūkanų sąnaudos.

10. KAPITALO IŠTEKLIAI

Informacija apie Bendrovės kapitalo išteklius pateikiama lentelėje žemiau.

63. lentelė. Bendrovės kapitalo išteklių skaidymas 2005-2007 metais ir 2008 m. birželio 30 d., tūkst. Lt

	2005 m. gruodžio 31d.	2006 m. gruodžio 31d.	2007 m. gruodžio 31d.	2008 m. birželio 30d.
Akcininkų nuosavybė, iš viso	18 206	40 861	79 177	107 109
Akcinis kapitalas	70	200	20 000	48 414
Perkainojimo rezervas	0	16 657	26 498	25 369
Privalomasis rezervas	7	15	1 000	2 000
Paskirstytinas pelnas	13 980	17 362	30 303	-479
Bendrovės akcininkams priklausanti dalis	14 057	34 234	77 801	105 765
Mažumos dalis	4 149	6 627	1 376	1 344
Ilgalaikiai įsipareigojimai	12 485	23 511	73 517	123 435
Trumpalaikiai įsipareigojimai	27 891	27 358	49 749	36 444
Iš viso akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų	58 582	91 730	202 443	266 988

Bendrovės pinigų srautų šaltiniai ir apimtys pateikiami lentelėje žemiau.

64. lentelė. Konsoliduoti pinigų srautai 2005-2007 metais bei 2008 metų I pusm., tūkst. Lt

	2005 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 .	2008 m. birželio 30 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai				
Grynasis laikotarpio pelnas	4 632	3 470	31 288	-479
Mažumos dalis	-123	-3	694	-3
Pelno mokestis	5	-	4 884	-
Grynasis pelnas prieš apmokestinimą ir mažumos dalį	4 514	3 467	36 866	-482
<i>Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai</i>				
Nusidėvėjimo sąnaudos	1 567	2 661	6 234	3 376
Amortizacijos sąnaudos	16	14	56	51
Turto vertės sumažėjimas ir nurašymai	60	1 441	27	68
Pelnas iš investicijų pardavimo	-	-16	-	-
Pelnas iš ilgalaikio turto pardavimo	-28	-	-58	-
Palūkanų pajamos	1 407	-176	-206	36
Investicinio turto vertės pasikeitimas	-4 494	-	-27 093	-
Palūkanų sąnaudos	34	2 357	5 604	3 715
Neigiamo prestižo pripažinimas pajamomis	116	-3 643	-6 965	-
Atidėjimai atsargoms	78	59	83	-
Atsargų nurašymai	-	-	-	319
Atidėjimai gautinoms sumoms	432	63	194	-
Pelnas iš biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimo	-1 321	-789	-1 947	-
Dotacijų, skirtų ilgalaikiam turtui įsigyti, pripažinimas pajamomis	-128	-179	-306	-
Gautos kapitalinės paramos amortizacija	-	-	-	182
<i>Apyvartinio kapitalo pasikeitimas</i>				
Biologinio turto (padidėjimas)	-895	-4 773	-7 315	-19 506
Gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų (padidėjimas)	-2 251	-1 217	-1 619	-14 705
Atsargų (padidėjimas)	-1 197	-503	-3 625	2 026
Mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)	2 255	-981	3 638	12 642
	165	-2 215	3 568	-12 232
Sumokėtos palūkanos, neto	-1 051	-1 296	-4 860	- 2 712
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	-886	-3 511	-1 292	-14 944
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Dukterinių įmonių įsigijimai	-3 866	-4 261	-3 564	-
Dukterinių įmonių pardavimas	-	97	-59	-
Ilgalaikio materialiojo turto pirkimai	-2 674	-5 567	-33 456	-14 911
Nematerialiojo turto pirkimas	-23	-76	-241	-
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimų pajamos		-	704	-
Dotacijos susijusios su investicijomis	769	2 374	850	3 123

Kitos suteiktos (susigražintos) paskolos	-312	-1 180	1 221	-321
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	-6 106	-8 613	-34 545	-12 109
Finansinės veiklos pinigų srautai				
Akcijų apmokėjimas	-	50	6	28 414
Galimų parduoti investicijų pardavimai (pirkimai)	-5	3	-4	-
Gautos paskolos iš banko	12 928	-1 922	32 483	- 3 750
Kitos gautos paskolos	3 588	6 978	4 738	20 144
Finansinio lizingo skolų (apmokėjimas) padidėjimas	-160	-1 559	1 340	-1 661
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	16 351	3 550	38 563	43 147
Grynasis pinigų srautų padidėjimas	9 359	-8 574	2 726	16 094
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	910	10 269	1 695	4 421
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	10 269	1 695	4 421	20 515

Kapitalo išteklių naudojimo apribojimų, turinčių reikšmingą įtaką Bendrovės veiklai, nėra.

Informacija apie Bendrovės skolinimosi poreikius ir finansavimo struktūrą yra pateikta Registravimo dokumento 5.2. dalyje “Investicijos”.

11. TYRIMAI IR PLĖTRA, PATENTAI IR LICENCIJOS

Grupės bendrovės neturi jokių esminių patentų ar licenzijų.

12. INFORMACIJA APIE TENDENCIJAS

12.1. Svarbiausios pastarojo meto gamybos, pardavimo ir atsargų, taip pat išlaidų ir pardavimo kainos tendencijos nuo paskutinių finansinių metų pabaigos iki registracijos dokumento datos

Per 2008 metų pirmą pusmetį pastebimas Bendrovės veikloje naudojamų žaliavų augimas. Azoto, fosforo ir kalio trąšų mišinys pabrango 41,62 proc., nuo 1 761 Lt/t iki 2 494 Lt/t, bei amonio salietros kaina išaugo 21,39 proc. nuo 1 038 Lt/t iki 1 260 Lt/t. Taip pat ženkliai brango kuras – 21 proc. Augančios žaliavų kainos įtakojo Bendrovės veiklos sąnaudų augimą.

12.2. Informacija apie bet kurias žinomas tendencijas, netikrumus, reikalavimus, įsipareigojimus ar įvykius, kurie pagrįstai gali turėti didelės įtakos emitento perspektyvai mažiausiai einamaisiais finansiniais metais

Bendrovei nėra žinoma informacija apie bet kurias tendencijas, netikrumus, reikalavimus, įsipareigojimus ar įvykius, kurie pagrįstai gali turėti didelės įtakos Bendrovės perspektyvai einamaisiais ar būsimaisiais metais.

13. PELNO PROGNOZĖS ARBA PRELIMINARUS PELNAS

AB „Agrowill Group“ neteikia pelno prognozės.

14. ADMINISTRAVIMO, VALDYMO IR PRIEŽIŪROS ORGANAI IR VADOVYBĖ

Bendrovės įstatuose nustatyta, kad bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas (generalinis direktorius).

Bendrovės stebėtojų tarybai, valdybai ir generaliniam direktoriui Bendrovėje priskirtos įprastos, šiems organams Lietuvos Respublikos įstatymų numatytos funkcijos.

Stebėtojų taryba

Bendrovės stebėtojų taryboje yra 3 nariai, kuriuos 2 metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Informacija apie Bendrovės stebėtojų tarybos narius pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

65. lentelė. Informacija apie Bendrovės stebėtojų tarybos narius

Vardas, pavardė	Pareigos	Verslo adresas
Ramūnas Audzevičius	Stebėtojų tarybos pirmininkas	Smolensko g. 10, Vilnius
Hugh Miles Thomas	Stebėtojų tarybos narys	Smolensko g. 10, Vilnius
Edvardas Makelis	Stebėtojų tarybos narys	Smolensko g. 10, Vilnius

Valdyba

Bendrovės valdybą sudaro 5 nariai, kuriuos 2 metų kadencijai renka Bendrovės stebėtojų taryba. Informacija apie Bendrovės valdybos narius pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

66. lentelė. Informacija apie Bendrovės valdybos narius

Vardas, pavardė	Pareigos	Verslo adresas
Valentas Šulskis	Valdybos pirmininkas	Smolensko g. 10, Vilnius
Domantas Savičius	Valdybos narys	Smolensko g. 10, Vilnius
Gediminas Žiemelis	Valdybos narys	Smolensko g. 10, Vilnius
Robertas Čepaitis	Valdybos narys	Smolensko g. 10, Vilnius
Linas Strėlis	Valdybos narys	Smolensko g. 10, Vilnius

Bendrovės vadovybė

Bendrovės vadovas atsakingas už kasdienę Bendrovės veiklą. Bendrovės vadovą skiria valdyba. Bendrovės vyriausiasis buhalteris atsako už bendrovės buhalterinės apskaitos vykdymą. Vyriausiąjį buhalterį skiria ir darbo sutartį su juo sudaro Bendrovės vadovas. Informacija apie Bendrovės vadovą ir vyriausiąjį buhalterį pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

67. lentelė. Informacija apie Bendrovės vadovą ir vyriausiąjį buhalterį

Vardas, pavardė	Pareigos	Verslo adresas
Valentas Šulskis	Generalinis direktorius	Smolensko g. 10, Vilnius
Jelena Bezumenko	Vyriausioji buhalterė	Smolensko g. 10, Vilnius

Bendrovei vadovauja Bendrovės generalinis direktorius Valentas Šulskis, kuris organizuoja kasdienę Bendrovės veiklą ir yra atsakingas už sėkmingą jos plėtrą. Bendrovės direktoriui tiesiogiai atskaitingi yra direktoriaus pavaduotojas Remigijus Žvirblis, direktoriaus pavaduotojas Jonas Jurkevičius, Plėtos departamento direktorius Robertas Čepaitis, Finansų departamento direktorius Domantas Savičius, Administravimo departamento direktorė Božena Lipkina, Gamybos planavimo ir koordinavimo departamento direktorius Valdemaras Kelevičius ir Personalo departamento direktorė Katažina Andruškevič. Direktoriaus pavaduotojas Remigijus Žvirblis yra atsakingas už nepertraukiamą ir rezultatyvią Turto valdymo ir Žemės (plėtos) departamentų veiklą. Direktoriaus pavaduotojas Jonas Jurkevičius yra atsakingas už sėkmingą Pirkimo (pardavimo) departamento veiklą, sėkmingą ŽŪB valdymą ir iškeltų planų įvykdymą bendrovėse.

Pirmiau minėtų asmenų (tiek Bendrovės stebėtojų tarybos, tiek Bendrovės valdybos narių ir Bendrovės vadovybės) nesieja šeimos santykiai.

Informacija apie Bendrovės stebėtojų tarybos, Bendrovės valdybos ir Bendrovės vadovybės narius

Toliau pateikiama informacija apie Bendrovės stebėtojų tarybos, Bendrovės valdybos ir Bendrovės vadovybės narius.

Ramūnas Audzevičius – Stebėtojų tarybos pirmininkas



Išsilavinimas:

2006 m. – Londono universitetas, Londono karališkasis koledžas
2002 m. – Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
2000 m. – Mančesterio universitetas
1998 m. – Vilniaus universitetas Teisės fakultetas

Darbo patirtis:

Nuo 2003 m. – Advokatų kontora „Motieka ir Audzevičius“, advokatas, partneris
2002 m.–2003 m. – Advokato K. Motiekos kontora, advokatas
1998 m.–2002 m. – Advokato K. Motiekos kontora, advokato padėjėjas
1997 m.–1998 m. UAB „Respublikos leidiniai“ teisininkas

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

Advokatų kontora „Motieka ir Audzevičius“ partneris
UAB „Finhill“ valdybos narys
AB „BSA Construction“ Stebėtojų tarybos pirmininkas

Hugh Miles Thomas, OBE – Stebėtojų tarybos narys



Išsilavinimas:

1966 m. – Sautamptono universitetas, bakalauro laipsnis (ekonomika ir apskaita)

Darbo patirtis:

2004–2005 m. – Didžiosios Britanijos prekybos rūmų Lietuvoje pirmininkas
1998–2001 m. – UAB „PricewaterhouseCoopers“ vyresnysis partneris Lietuvoje ir audito ir verslo konsultavimo paslaugų vyresnysis partneris Baltijos šalyse
1992–1997 m. – Velso universiteto išdininkas
Nuo 1966 m. – Vadovaujanti pozicijos UAB „PricewaterhouseCoopers“ Didžiojoje Britanijoje, Kanadoje ir Baltijos šalyse

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

Nėra

Edvardas Makelis – Stebėtojų tarybos narys



Išsilavinimas:

Žemės ūkio mokslų daktaras

1996 m. – Mokymo programa Ekseterio universitete (Didžioji Britanija) „Žemės ūkio verslo ekonomika“

1995 m. – Tikslinė speciali programa Pensilvanijos universitete (JAV) „Tyrimų ir informacijos vadyba agroverslo srityje“

1994 m. – Hutčinsono koledžas (JAV), kursai „Ūkininkų ūkių finansų tvarkymas ir verslo vadyba“

1993 m. – Biktono koledžas (Didžioji Britanija), žemės ūkio verslo vadybos kursai

1991 m. – Maskvos K. Timiriazovo žemės ūkio akademijos aspirantūra

1977 m. – Lietuvos žemės ūkio akademija

Darbo patirtis:

Nuo 2003 m. – VšĮ „Baltijos agroverslo institutas“ prezidentas

Nuo 2001 m. – UAB „Baltijos agroverslo projektai“ generalinis direktorius

1998–2000 m. – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras

1993–1998 m. – Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos direktorius

1992–1993 m. – Lietuvos Respublikos žemdirbystės instituto Tarptautinių ryšių skyriaus vadovas

1990–1992 m. – Joniškio raj. Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto Žemės ūkio skyriaus vedėjas

1989–1990 m. – Joniškio raj. Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto Žemės ūkio valdybos pirmininkas

1986–1989 m. – Joniškio raj. Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas; agropramoninio susivienijimo pirmininkas

1979–1986 m. – Joniškio raj. agrocheminio susivienijimo pirmininkas

1977–1979 m. – Lietuvos Respublikos agrocheminių tyrimų centro dirvožemininkas-agrochemikas

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

Nuo 2003 m. – VšĮ „Baltijos agroverslo institutas“ prezidentas

Nuo 2001 m. – UAB „Baltijos agroverslo projektai“ generalinis direktorius

Valentas Šulskis – Bendrovės generalinis direktorius, valdybos pirmininkas



Išsilavinimas:

2007 m. – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, verslo vadybos magistrantas

1992 m. – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Statybos fakultetas, bakalauro laipsnis

Darbo patirtis:

Nuo 2007 m. – AB „Agrowill Group“ generalinis direktorius

Nuo 2006 m. – AB „Agrowill Group“ valdybos pirmininkas

2005–2006 m. – UAB „Girteka“ transporto direktorius

2000–2005 m. – UAB „Sanitex“ Vilniaus filialo direktorius

1994–2000 m. – UAB „Sanitex“ Cash&Carry, didmeninės prekybos, Horeca padalinių vadovas

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

Žadžiūnių ŽŪB valdybos narys, Eimučių ŽŪB valdybos narys, ŽŪB „AVG Lankesa“ valdybos narys, Želsvelės ŽŪB valdybos narys, Raseinių raj. Dumšiškių ŽŪB valdybos narys, Kėdainių raj. Mantviliškio ŽŪB valdybos narys, ŽŪB „Vėriškės“ valdybos narys, Skėmių ŽŪB valdybos narys, Molėtų raj. ŽŪB „Alanta“ valdybos narys, Anykščių raj. Nausodės ŽŪB valdybos narys, žemės ūkio kooperatyvo „Lietuviškas pienas“ valdybos narys

Gediminas Žiemelis – Valdybos narys



Išsilavinimas:

2006 m. – Mykolo Romerio universitetas, Teisės fakultetas, teisės magistro laipsnis

1999 m. – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Verslo vadybos fakultetas, bakalauro laipsnis

Darbo patirtis:

Nuo 2007 m. – UAB „ŽIA valda“ Plėtros departamento direktorius-partneris

Nuo 2007 m. – UAB „ŽIA valda development“ direktorius

Nuo 2007 m. – UAB „LAL development“ direktorius

2002–2006 m – UAB „ŽIA valda“ generalinis direktorius

2001–2005 m – UAB „Žvilgsnis iš arčiau“ generalinis direktorius

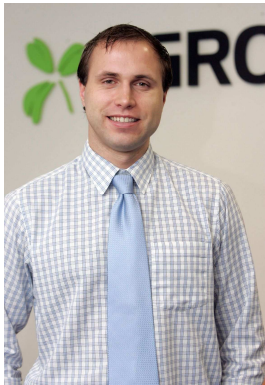
1999–2001 m. – AB „Lietuvos taupomasis bankas“ (dabar AB „Hansabankas“)

Probleminių aktyvų ir vindikacijos departamento Vindikacijos skyriaus viršininko pavaduotojas

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

AB „flyLAL Group“ valdybos pirmininkas, UAB „Finhill“ generalinis direktorius, UAB „LAL development“ direktorius, UAB „ŽIA valda development“ direktorius, UAB „ŽIA valda“ Plėtros departamento direktorius

Domantas Savičius – Valdybos narys



Išsilavinimas:

2001 m. – Stokholmo aukštoji ekonomikos mokykla Rygoje, bakalauro laipsnis

Darbo patirtis:

Nuo 2005 m. – AB „Agrowill Group“ finansų direktorius

2004–2005 m. – UAB „Rubicon Group“ Vidaus audito departamento ekspertas

2001–2004 m. – UAB „PricewaterhouseCoopers“ vyresnysis asistentas

2000 07–2000 08 – AB „SEB Vilniaus bankas“ Vidaus audito departamento vyriausiojo auditoriaus asistentas

1999 07 01–1999 07 28 AB „Lietuvos draudimas“ Investicijų departamento vadovo padėjėjas

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

Nėra

Robertas Čepaitis – Valdybos narys



Išsilavinimas:

ACCA narys

1999–2001 m. Klaipėdos universitetas, magistro laipsnis

1995–1999 m. Vytauto Didžiojo universitetas, bakalauro laipsnis

Darbo patirtis:

Nuo 2007 spalio mėn. – AB „Agrowill Group“ Plėtros departamento direktorius;

2005–2007 m. spalio mėn. – UAB „Philip Morris Baltic“ Planavimo ir biudžetavimo vadovas Baltijos šalims;

1999–2005 m. UAB „Philip Morris Baltic“ įvairios pozicijos Finansų bei Planavimo skyriuose;

1998 m. vasara – UAB „Coca Cola Bottlers Lietuva“ finansų vadovo asistentas

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

Nėra

Linas Strėlis – Valdybos narys



Išsilavinimas:

1991 m. – Kauno politechnikos institutas, Mašinų gamybos fakultetas

Darbo patirtis:

Nuo 2005 m. – UAB „Biglis“ direktorius
2004–2005 m. AB „Rokiškio sūris“ valdybos narys
2001–2005 m. UAB „Amber pasta“ direktorius

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

UAB „Amber pasta“ patarėjas, valdybos pirmininkas
AB „Vilkyškių pieninė“ valdybos narys
„Socialinių įmonių asociacijos“ tarybos pirmininkas

Jelena Bezumenko – Vyriausioji buhalterė



Išsilavinimas:

2007–dabar – VU ekonomikos fakultetas, magistrantė
2005–2007 m. Vilniaus universitetas, Ekonomikos fakultetas, bakalauro laipsnis
2000–2004 m. Vilniaus kolegija, profesinis bakalauro laipsnis

Darbo patirtis:

Nuo 2006 m. – AB „Agrowill Group“ vyriausioji buhalterė
2005 m. – UAB „Klaipėdos maisto produktai“
2004 m. – Valstybinė atominės energetikos inspekcija, buhalterė
2004 m. – Lietuvos olimpinis komitetas

Dalyvavimas kitų įmonių veikloje:

Nėra

Bendrovės žiniomis Bendrovės stebėtojų tarybos nariai, valdybos nariai ir Bendrovės vadovybės nariai, nurodyti šiame skyriuje, per pastaruosius penkerius metus nebuvo teisti už klastojimo nusikaltimus ir nebuvo susiję su bankroto, likvidavimo administravimo ir (arba) sankcijų atvejais, taip pat nebuvo atvejų, kai reguliavimo institucijos jiems pateikė oficialius viešus kaltinimus arba pritaikė sankcijas, bei atvejų, kai jiems būtų teismo uždrausta eiti administravimo, valdymo ar priežiūros organų nario pareigas arba eiti vadovaujamas pareigas arba tvarkyti bet kurio emitento reikalus.

Bendrovės steigėjai

Bendrovę įsteigė UAB „Finansų spektras“ (juridinio asmens kodas 134003456, buveinės adresas Konstitucijos pr. 23, Vilnius). UAB „Finansų spektras“ šiuo metu turi likviduojamos įmonės statusą.

Administravimo, valdymo ir priežiūros organų ir vadovybės interesų konfliktai

Administravimo, valdymo ir priežiūros organų bei vadovybės interesų konfliktų nėra. Stebėtojų tarybos narys Ramūnas Audzevičius yra Bendrovės didžiausio akcininko UAB „ŽIA valda“ akcininkas, turintis 10 proc. šios bendrovės akcijų.

15. ATLYGINIMAS IR SKATINIMO PRIEMONĖS

Atlyginimas

Bendrovės administravimo, valdymo ir priežiūros organų bei vadovybės nariams sumokėti atlyginimai (neto), išmokėti per 2007 m. sausio – gruodžio mėn. ir 2008 m. sausio – birželio mėn., yra pateikti žemiau esančioje lentelėje.

68. lentelė. Bendrovės administravimo, valdymo ir priežiūros organų bei vadovybės nariams sumokėti atlyginimai (neto), išmokėti 2007 m. sausio – gruodžio mėn. ir 2008 m. sausio – birželio mėn.

Vardas ir pavardė	Pareigos	2007 01 01 – 2007 12 31	2008 01 01 – 2008 06 30
Valentas Šulskis	Generalinis direktorius, Valdybos pirmininkas	115 962	120 680
Jelena Bezumenko	Vyriausioji buhalterė	46 416	27 242
Domantas Savičius	Finansų direktorius, Valdybos narys	70 492	55 967
Gediminas Žiemelis	Valdybos narys	-	
Robertas Čepaitis	Investicijų direktorius, Valdybos narys	25 348	41 883
Linas Strėlis	Valdybos narys	-	0
Ramūnas Audzevičius	Stebėtojų tarybos pirmininkas	-	35 000
Hugh Miles Thomas	Stebėtojų tarybos narys	-	77 000
Edvardas Makelis	Stebėtojų tarybos narys	-	14 000

Skatinimo priemonės

Bendrovė neturi įsipareigojimų, susijusių su lėšų, skirtų pensijos, senatvės ar panašioms išmokoms, kaupimu.

16. VALDYBOS PRAKTIKA

16.1. Valdymo organų narių kadencijos pabaiga ir pareigų ėjimo laikotarpis

Bendrovės valdymo ir priežiūros organų ir vadovybės narių dabartinės kadencijos pabaiga ir laikotarpis, kai asmuo ėjo tas pareigas, pateikti žemiau esančioje lentelėje.

69. lentelė. Bendrovės valdymo ir priežiūros organų ir vadovybės narių dabartinės kadencijos pabaiga ir laikotarpis, kai asmuo ėjo tas pareigas

Vardas, pavardė	Pareigos	Dabartinės kadencijos pabaiga	Laikotarpis, kai asmuo ėjo tas pareigas
Ramūnas Audzevičius	Stebėtojų tarybos pirmininkas	iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Stebėtojų tarybos narys nuo 2007-12-05
Hugh Miles Thomas	Stebėtojų tarybos narys	iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Stebėtojų tarybos narys nuo 2007-12-05
Edvardas Makelis	Stebėtojų tarybos narys	iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Stebėtojų tarybos narys nuo 2007-12-05
	Valdybos pirmininkas	Valdybos nario kadencijos pabaiga: iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2007-12-14
	Generalinis direktorius	Generalinio direktoriaus kadencijos pabaiga: sutampa su valdybos kadencijos pabaiga, t.y. iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Generalinio direktoriaus pareigas eina nuo 2007-12-05
Valentas Šulskis			
Domantas Savičius	Valdybos narys	iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2007-12-14
Robertas Čepaitis	Valdybos narys	iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2007-12-14
Linas Strėlis	Valdybos narys	iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2007-12-14
Gediminas Žiemelis	Valdybos narys	iki 2009 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2007-12-14
Jelena Bezumenko	Vyriausioji buhalterė	Kadencijos laikotarpis nenustatytas	Vyriausiąja buhalterė paskirta nuo 2006-10-24

16.2. Informacija apie su Bendrove sudarytas sutartis dėl darbo administravimo ir valdymo organuose, nustatytas išmokas darbo sutarčiai pasibaigus

Bendrovės vadovybės žiniomis, tokių susitarimų nėra. Bet koku atveju pasibaigus darbo sutarčiai darbuotojui privaloma išmokėti tas išmokas, kurias numato galiojantys teisės aktai.

16.3. Informacija apie Bendrovės audito komitetą ir atlyginimų komitetą, įskaitant komitetų narių pavardes ir komiteto darbo reglamento santrauką

Audito ir atlyginimų komitetai

Bendrovėje yra sudaryti šie komitetai:

- Audito komitetas;
- Skyrimo ir atlyginimų komitetas.

Audito komitetas

Bendrovės Audito komiteto nariai yra šie asmenys: Hugh Miles Thomas (pirmininkas) ir Ramūnas Audzevičius.

Audito komitetą formuoja stebėtojų taryba iš ne mažiau kaip 2 narių. Komiteto darbo tvarką ir kitus veiklos klausimus reglamentuoja stebėtojų tarybos Audito komiteto nuostatai, kurie priimami, keičiami ar papildomi Bendrovės stebėtojų tarybos sprendimu. Komiteto narių daugumą privalo sudaryti nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai.

Audito komiteto funkcijos apibrėžtos Audito komiteto nuostatuose:

- Stebėti Bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą;
- Peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas siekiant užtikrinti, kad pagrindinės Rizikos yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;
- Užtikrinti vidaus kontrolės funkcijų veiksmingumą;
- Vykdyti kitas Audito komiteto nuostatuose nustatytas funkcijas.

Skyrimo ir atlyginimų komitetas

Bendrovėje formuojamas vienas komitetas skyrimo ir atlyginimų klausimams svarstyti. Komiteto nariai yra šie asmenys: Edvardas Makelis (pirmininkas) ir Ramūnas Audzevičius.

Skyrimo ir atlyginimų komitetą formuoja stebėtojų taryba iš ne mažiau kaip 2 narių. Komiteto darbo tvarką ir kitus veiklos klausimus reglamentuoja Skyrimo ir atlyginimų komiteto nuostatai, kurie priimami, keičiami ar papildomi Bendrovės stebėtojų tarybos sprendimu. Komiteto narių daugumą privalo sudaryti nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai.

Skyrimo ir atlyginimų komiteto funkcijos, susijusios su atlyginimų valdymo organų nariams ir vadovaujančiam personalui nustatymu, apibrėžtos Skyrimo ir atlyginimų komiteto nuostatuose:

- Teikia stebėtojų tarybai svarstyti pasiūlymus dėl Bendrovės ir atskirų jos valdymo organų narių atlyginimų politikos;
- Teikia stebėtojų tarybai pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su valdymo organų nariais formų;
- Svarsto klausimus, susijusius su skatinimo priemonėmis;
- Vykdo kitas Skyrimo ir atlyginimų komiteto nuostatuose numatytas funkcijas.

16.4. Pareiškimas apie tai, ar Bendrovė laikosi bendrovių valdymo kodekso

Bendrovė patvirtina, kad didžiąja dalimi laikosi Vilniaus Vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso.

Įmonė viešai neskelbia atlyginimų politikos. Informacija apie išmokas Įmonės direktoriams ir susijusiems asmenims yra pateikiama Įmonės metinėje finansinėje atskaitomybėje.

17. DARBUOTOJAI

2008 m. birželio 30 d. AB „Agrowill Group“ dirbo 55 darbuotojai. Bendrovė aktyviai plečia savo veiklą, todėl didėja Bendrovėje dirbančių žmonių skaičius, tačiau įsigyjama moderni ūkio technika 2007 metais leido sumažinti darbuotojų skaičių kontroliuojamose bendrovėse – nuo 827 darbuotojų 2006 m. gruodžio 31 d. iki 702 darbuotojų 2007 m. gruodžio 31 d., todėl bendras Grupės darbuotojų skaičius 2007 metais sumažėjo iki 704, o 2008 m. birželio 30 d. darbuotojų skaičius išaugo iki 816.

70. lentelė. Darbuotojų skaičius Grupės bendrovėse

Darbuotojų skaičius	2004	2005	2006	2007	2008 06 30
AB „Agrowill Group“	5	14	21	46	55
AB „Agrowill Group“ priklausančiose bendrovėse	378	616	827	704	816
Visas Grupės darbuotojų skaičius	383	630	848	750	871

Grupės įmonėse yra darbuotojų, dirbančių laikinų darbo sutarčių pagrindu. Tokių darbuotojų kiekvienoje Grupės įmonėje sezono metu yra ne daugiau kaip 10.

Bendrovės organų narių ir vadovybės turimos Bendrovės akcijos ir akcijų opcionai

Valentas Šulskis, Bendrovės generalinis direktorius ir Bendrovės valdybos pirmininkas, turi 0,82 proc. Bendrovės akcijų. Bendrovės valdybos narys Domantas Savičius yra Bendrovės akcininkas, jis turi 0,07 proc. Bendrovės akcijų. Bendrovės valdybos narys Linas Strėlis turi 18,52 proc., valdybos narys Gediminas Žiemelis turi 0,02 proc. Bendrovės akcijų.

Susitarimai dėl darbuotojų dalyvavimo Bendrovės kapitale

Susitarimų dėl darbuotojų dalyvavimo Bendrovės kapitale nėra.

18. STAMBIEJI AKCININKAI

AB „Agrowill Group“ įstatinis kapitalas yra 26 142 732 litų, jis padalytas į 26 142 732 paprastasias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.

Bendrovės žiniomis, 2008 metų liepos 14 d. Bendrovės akcijas nuosavybės teise iš viso valdė 348 akcininkai. 2008 metų liepos 14 d. AB „Agrowill Group“ akcininkai, kurie nuosavybės teise turėjo 5 proc. ar daugiau Bendrovės įstatinio kapitalo ir (arba) balsų, buvo šie asmenys:

71. lentelė. Stambiausi AB „Agrowill Group“ akcininkai

Akcininko fizinio asmens vardas, pavardė/akcininko juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinė	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius, vnt.	Akcininko turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis, proc.
UAB „ŽIA valda“, juridinio asmens kodas: 1242 11277, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius	6 833 883	26,14	26,14
Linas Strėlis	4 841 942	18,52	18,52
AB „Invalda“, juridinio asmens kodas: 1213 04349, Šeimyniškių g. 3, Vilnius	4 038 982	15,45	15,45
HANSABANK CLIENTS	1 888 836	7,22	7,22
Mantas Juozaitis	1 838 835	7,03	7,03

Kiti Bendrovės akcininkai 2008 metų liepos 14 d. nuosavybės teisėmis valdė (kartu sudėjus) 6 700 254 paprastasias vardines Bendrovės akcijas. Tai sudarė 25,63 proc. visų Bendrovės išleistų akcijų bei šioms akcijoms tenkančių balsų.

Toliau pateikiama informacija apie 2008 metų liepos 14 d. Bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos narių ir vadovybės nuosavybės teise turimas Bendrovės išleistas akcijas.

72. lentelė. Stebėtojų tarybos, valdybos narių ir vadovybės nuosavybės teise turimos Bendrovės išleistos akcijos

Stebėtojų tarybos, valdybos nario ar vadovo vardas, pavardė, pareigų pavadinimas	Stebėtojų tarybos, valdybos nariui ar vadovui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių Bendrovės akcijų skaičius vnt.	Stebėtojų tarybos, valdybos nario ar vadovo turima Bendrovės įstatinio kapitalo dalis proc.	Stebėtojų tarybos, valdybos nariui ar vadovui nuosavybės teise priklausančių Bendrovės akcijų suteikiama balsų dalis proc.
Linas Strėlis, valdybos narys	4 841 942	18,52	18,52
Valentas Šulskis, valdybos pirmininkas, valdybos narys, bendrovės vadovas (generalinis direktorius)	213 592	0,82	0,82
Domantas Savičius, valdybos narys, bendrovės finansų direktorius	19 417	0,07	0,07
Gediminas Žiemelis, valdybos narys	5 000	0,02	0,02

Bendrovės akcininkai neturi skirtingų balsavimo teisių. Pagal Bendrovės galiojančią įstatų redakciją, įregistruotą 2008 m. gegužės 15 d. Juridinių asmenų registre, viena akcija ją turinčiam akcininkui Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia vieną balsą.

Kiek žinoma Bendrovei, ji tiesiogiai arba netiesiogiai niekam nepriklauso bei nėra kieno nors kontroliuojama.

Bendrovei nėra žinomi susitarimai, dėl kurių vėliau gali įvykti pokyčiai, susiję su Bendrovės kontrole.

19. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Susijusiomis su Grupe šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Grupę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

73. lentelė. Su susijusiomis šalimis atlikti sandoriai 2008 I pusem., tūkst. Lt

	Gautos paskolos	Suteiktos paskolos	Palūkanos
Akcininkai			
AB „Invalda“	3 870	-	171
UAB „ŽIA valda“	423	-	29
UAB „ŽIA valda“	-	85	5
Linas Strėlis	4 484	-	-
AB „Kelmės pieninė“	-	-	67
Iš viso	8 777	85	275

74. lentelė. Su susijusiomis šalimis atlikti sandoriai 2007 metais, tūkst. Lt

	Gautina suma	Mokėtinos paskolos	Mokėtinos sumos	Pirkimai	Palūkanos
Akcininkai					
Aušrys Labinas	106	-	3	-	97
Titas Sireika	-	-	-	-	223
AB „Kelmės pieninė“	-	4 416	-	-	344
AB „Invalda“	-	3 725	-	-	547
UAB „ŽIA valda“	-	338	2	133	57
Renatas Dūdonis	-	-	-	-	9
Mindaugas Juozaitis	-	-	-	-	6
Remigijus Žvirblis	-	-	-	-	2
Mantas Juozaitis	-	-	-	32	1
Valdybos pirmininkas					
Valentas Šulskis	-	-	43	-	-
Su akcininku AB „Kelmės pieninė“ susiję juridiniai asmenys					
BĮ UAB „Sanitex“	-	-	-	-	91
Su akcininku Mindaugu Juozaičiu susiję juridiniai asmenys					
West Energy LLC	-	-	-	-	12
Su akcininku UAB „ŽIA valda“ susiję juridiniai asmenys					
UAB „Žia valda real estate“	-	-	-	119	-
Iš viso	106	8 479	48	284	1 389

75. lentelė. Su susijusiomis šalimis atlikti sandoriai 2006 metais, tūkst. Lt

	Gautina suma	Mokėtinos paskolos	Mokėtinos sumos	Pirkimai	Palūkanos
Akcininkai					
Titas Sireika	1 009	100	-	-	-
Aušrys Labinas	862	1 000	3	-	28
AB „Invalda“ (AB „Pozityvios investicijos“)	-	2 753	-	-	295
UAB „ŽIA valda“	-	11	2	218	49
Mindaugas Juozaitis	-	-	-	27	-
Mantas Juozaitis	-	-	-	16	-
Valdybos pirmininkas					
Valentas Šulskis	280	-	-	-	-
Su akcininku AB „Kelmės pieninė“ susiję juridiniai asmenys					
BĮ UAB „Sanitex“	-	4 086	-	4	596
UAB „Kelmės pieno centras“	-	-	-	75	-
Su akcininku AB „Invalda“ susiję juridiniai asmenys					
UAB „Finasta investicijų valdymas“	-	-	-	17	-
AB FMĮ Finasta	-	-	-	1	-
Iš viso	2 151	7 950	5	358	968

Grupės sandorių su susijusiomis šalimis suma 2006 metais sudarė 42 proc. Grupės apyvartos, 2007 metais – 24 proc., 2008 metų pirmą pusmetį sandorių su susijusiomis šalimis suma sudarė 21 proc. 2007 metų Grupės apyvartos.

20. FINANSINĖ INFORMACIJA APIE BENDROVĖS TURTĄ IR ĮSIPAREIGOJIMUS, FINANSINĘ PADĖTĮ BEI PELNĄ IR NUOSTOLIUS

20.1. Istorinė finansinė informacija

76. lentelė. Grupės balansas 2005 gruodžio 31 d., 2006 gruodžio 31 d. ir 2007 gruodžio 31 d., tūkst. Lt

	2005	2006	2007
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Materialusis turtas	16 797	43 823	77 320
Investicinis turtas	0	0	57 646
Nematerialusis turtas	714	865	2 652
Ilgalaikės gautinos sumos	312	1 492	271
Finansinis turtas	64	67	70
Ilgalaikio turto iš viso	17 887	46 247	137 959
Biologinis turtas			
Gyvuliai ir gyvūnai	11 277	17 977	25 811
Pasėliai	2 948	5 378	5 907
Biologinio turto iš viso	14 225	23 355	31 718
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	6 777	8 423	12 796
Gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos	9 389	12 010	15 549
Turtas skirtas pardavimui	35	0	0
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10 269	1 695	4 421
Trumpalaikio turto iš viso	26 470	22 128	32 766
TURTAS IŠ VISO	58 582	91 730	202 443
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Kapitalas ir rezervai			
Įstatinis kapitalas	70	200	20 000
Perkainojimo rezervas	0	16 657	26 498
Privalomasis rezervas	7	15	1 000
Paskirstytinas pelnas	13 980	17 362	30 303
Nuosavybė, tenkanti patronuojančios įmonės akcininkams	14 057	34 234	77 801
Mažumos dalis	4 149	6 627	1 376
Nuosavybė iš viso	18 206	40 861	79 177

Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikės paskolos	8 610	16 571	58 250
Dotacijos	2 479	4 674	3 308
Ilgalaikės mokėtinos sumos	1 330	-	5 218
Lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimai	66	2 266	6 741
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	12 485	23 511	73 517
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	2 199	-	5 814
Ilgalaikių lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimų einamųjų metų dalis	127	1 094	1 392
Trumpalaikės paskolos	17 294	17 409	27 694
Mokėtinos prekybos skolos	5 601	5 729	11 132
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2 670	3 126	3 717
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	27 891	27 358	49 749
Įsipareigojimai iš viso	40 376	50 869	123 266
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO	58 582	91 730	202 443

77. lentelė. Grupės pelno (nuostolių) ataskaita už 2005, 2006 ir 2007 metus, tūkst. Lt

	2005	2006	2007
Pardavimai	22 882	27 407	42 687
Pardavimų savikaina	-18 353	-18 805	-27 951
Pelnas (nuostoliai) iš biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimo	1 321	789	1 947
Investicinio turto vertės pasikeitimas			27 093
BENDRASIS PELNAS	5 850	9 391	43 776
Veiklos sąnaudos	-5 021	-7 929	-9 227
VEIKLOS PELNAS	829	1 462	34 549
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	522	671	1 499
Neigiamo prestižo pripažinimas pajamomis	4 494	3 643	6 965
Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)	113	417	-359
Finansavimo sąnaudos	-1 444	-2 726	-5 788
PELNAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	4 514	3 467	36 866
Pelno mokesčio sąnaudos	-5	-	-4 884
GRYNASIS PELNAS	4 509	3 467	31 982
PRISKIRTINAS:			
Patronuojančios įmonės akcininkams	4 632	3 470	31 288
Mažumos daliai	-123	-3	694
	4 509	3 467	31 982
Vienai akcijai tenkantis pelnas ir pasirinktiniais sandoriais sumažintas vienai akcijai tenkantis pelnas (Lt)		0,17	1,56

78. lentelė. Grupės konsoliduoti pinigų srautai 2005-2007 metais, tūkst. Lt

	2005 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis laikotarpio pelnas	4 632	3 470	31 288
Mažumos dalis	-123	-3	694
Pelno mokestis	5	-	4 884
Grynasis pelnas prieš apmokestinimą ir mažumos dalį	4 514	3 467	36 866
<i>Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai</i>			
Nusidėvėjimo sąnaudos	1 567	2 661	6 234
Amortizacijos sąnaudos	16	14	56
Turto vertės sumažėjimas ir nurašymai	60	1 441	27
Pelnas iš investicijų pardavimo	-	-16	-
Pelnas iš ilgalaikio turto pardavimo	-28	-	-58
Palūkanų pajamos	1 407	-176	-206
Investicinio turto vertės pasikeitimas	-4 494	-	-27 093
Palūkanų sąnaudos	34	2 357	5 604
Neigiamo prestižo pripažinimas pajamomis	116	-3 643	-6 965
Atidėjimai atsargoms	78	59	83
Atidėjimai gautinoms sumoms	432	63	194
Pelnas iš biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimo	-1 321	-789	-1 947
Dotacijų, skirtų ilgalaikiam turtui įsigyti, pripažinimas pajamomis	-128	-179	-306
<i>Apyvartinio kapitalo pasikeitimas</i>			
Biologinio turto (padidėjimas)	-895	-4 773	-7 315
Gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų (padidėjimas)	-2 251	-1 217	-1 619
Atsargų (padidėjimas)	-1 197	-503	-3 625
Mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)	2 255	-981	3 638
	165	-2 215	3 568
Sumokėtos palūkanos, neto	-1 051	-1 296	-4 860
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	-886	-3 511	-1 292
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Dukterinių įmonių įsigijimai	-3 866	-4 261	-3 564
Dukterinių įmonių pardavimas	-	97	-59
Ilgalaikio materialiojo turto pirkimai	-2 674	-5 567	-33 456
Nematerialiojo turto pirkimas	-23	-76	-241
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimų pajamos	-	-	704
Dotacijos susijusios su investicijomis	769	2 374	850
Kitos suteiktos (susigrąžintos) paskolos	-312	-1 180	1 221
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	-6 106	-8 613	-34 545
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Akcijų apmokėjimas	-	50	6
Galimų parduoti investicijų pardavimai (pirkimai)	-5	3	-4
Gautos paskolos iš banko	12 928	-1 922	32 483
Kitos gautos paskolos	3 588	6 978	4 738
Finansinio lizingo skolų (apmokėjimas) padidėjimas	-160	-1 559	1 340
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	16 351	3 550	38 563
Grynasis pinigų srautų padidėjimas	9 359	-8 574	2 726
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	910	10 269	1 695
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	10 269	1 695	4 421

79. lentelė. Grupės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Įstatinis kapitalas	Ilgalaikio turto perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Paskirstytasis pelnas	Nuosavybė, tenkanti patronuojančios įmonės akcininkams	Mažumos dalis	Iš viso
Likutis 2005 m. gruodžio 31 d.	70	-	7	13 980	14 057	4 149	18 206
Įstatinio kapitalo didinimas	80	-	-	-80	-	-	-
Akcijų apmokėjimas	50	-	-	-	50	-	50
Ilgalaikio turto perkainojimas	-	16 657	-	-	16 657	2 171	18 828
Mažumos dalis (dukterinių įmonių įsigijimas)	-	-	-	-	-	310	310
Perkėlimas į nepaskirstytą pelną	-	-	-	-	-	-	-
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	8	-8	-	-	-
Grynasis pelnas	-	-	-	3 470	3 470	-3	3 467
Likutis 2006 m. gruodžio 31 d.	200	16 657	15	17 362	34 234	6 627	40 861
Akcijų apmokėjimas	6	-	-	-	6	-	6
Ilgalaikio turto perkainojimas, atėmus mokesčius	-	10 523	-	-	10 523	-	10 523
Perkainojimo rezervo sumažėjimas dėl perkainoto turto nusidėvėjimo	-	-2 020	-	2 283	263	-263	-
Perkainojimo rezervo sumažėjimas dėl perkainoto turto pardavimo	-	-138	-	149	11	-11	-
Mažumos dalis (dukterinių įmonių įsigijimas)	-	1 476	-	-	1 476	-5 671	-4 195
Perkėlimas į nepaskirstytą pelną	-	-	985	-985	-	-	-
Įstatinio kapitalo didinimas	19 794	-	-	-19 794	-	-	-
Grynasis pelnas	-	-	-	31 288	31 288	694	31 982
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	20 000	26 498	1 000	30 303	77 801	1 376	79 177

2007 m. birželio 30 d. ir 2008 m. birželio 30 d. Grupės konsoliduota finansinė informacija pateikiama žemiau esančiame šio skyriaus 20.6 punkte „Tarpinė ar kita finansinė informacija“.

20.2. Formali finansinė informacija

Formali Bendrovės finansinė atskaitomybė nesudaroma ir Prospekte nepateikiama

20.3. Finansinė atskaitomybė

Konsoliduota Bendrovės finansinė atskaitomybė pateikiama Prospekto priede Nr.1.

20.4. Istorinės metinės finansinės informacijos auditas

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų Grupės konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą atliko UAB „Tezaurus auditas“ (audito įmonės pažymėjimas Nr. 001211, įmonės kodas 122740926, adresas J. Jasinskio g. 4-17, Vilnius, Lietuva). UAB „Tezaurus auditas“ vardu Grupės metinę 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų finansinės atskaitomybės auditą atliko Rimas Butkevičius (auditoriaus pažymėjimas Nr. 000036).

Papildomai 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų Grupės konsoliduotą finansinę atskaitomybę, kuri pateikiama šiame Prospekte, auditą atliko UAB „Deloitte Lietuva“ (audito įmonės pažymėjimas Nr. 001275, įmonės kodas 111525235, adresas Jogailos g. 4, Vilnius, Lietuva). UAB „Deloitte Lietuva“ vardu Grupės metinę 2004, 2005 ir 2006 finansinių metų konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą atliko Lina Drakšienė (auditoriaus pažymėjimas Nr. 000062).

2007 metų finansinių metų Grupės konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą atliko UAB „Deloitte Lietuva“, auditorė Lina Drakšienė.

20.5. Vėliausios finansinės informacijos senumas

Prospekte pateikiama 2007 m. finansinių metų Grupės konsoliduota finansinė atskaitomybė.

20.6. Tarpinė ar kita finansinė informacija

80. lentelė. Grupės konsoliduota pelno (nuostolių) neaudituoja ataskaita už 2007 metų I pusm. ir 2008 metų I pusm., tūkst. Lt

	2007 I pusm.	2008 I pusm.
Pardavimai	15 724	18 690
Investicinio turto perkainojimas	25 598	-
Pardavimų savikaina	9 134	9 091
BENDRASIS PELNAS	32 548	9 599
Veiklos sąnaudos	2 692	6 173
VEIKLOS PELNAS	29 856	3 425
KITA VEIKLA	-485	239
Kitos veiklos pajamos	444	1397
Kitos veiklos sąnaudos	929	1 159
FINANSINĖ VEIKLA	1 877	-4 146
Finansinės veiklos pajamos	4 380	78
Finansinės veiklos sąnaudos	2 503	4 224
PELNAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	31 248	-482
Pelno mokestis	3 894	-
GRYNASIS PELNAS	27 354	-482
PRISKIRTINAS:		
Bendrovės savininkams	26 938	-479
Mažumos daliai	416	-3
GRYNASIS PELNAS IŠ VISO	27 354	-482

81. lentelė. Grupės konsoliduotas balansas 2007 birželio 30 d. ir 2008 birželio 30 d., tūkst. Lt

	2007 06 30	2008 06 30
TURTAS		
Ilgalaikis turtas		
Ilgalaikis materialusis turtas	106 140	151 280
Nematerialusis turtas	1 510	2 602
Ilgalaikės gautinos sumos	600	591
Kitas finansinis turtas	70	70
Ilgalaikio turto iš viso	108 320	154 544
Biologinis turtas	37 176	51 224
Trumpalaikis turtas		
Atsargos	4 222	10 451
Gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos	15 180	30 254
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2 755	20 515
Trumpalaikio turto iš viso	22 157	61 220
TURTAS IŠ VISO	167 653	266 988
AKCININKŲ NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI		
Kapitalas ir rezervai		
Akcinis kapitalas	200	48 414
Perkainojimo rezervas	14 849	25 369
Privalomasis rezervas	125	2 000
Kiti rezervai	19 133	30 460
Paskirstytinas pelnas	26 938	-479
Nuosavybė priskirtina bendrovės akcininkams	61 245	105 764
Mažumos dalis	6 416	1 345
Akcininkų nuosavybė iš viso	67 661	107 109
Ilgalaikiai įsipareigojimai		
Finansinės skolos	56 850	108 171
Kapitalinė parama	5 371	8 523
Atidėtas pelno mokestis	3 894	6 741
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	66 115	123 435
Trumpalaikiai įsipareigojimai		
Finansinės skolos	15 646	7 823
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	18 231	28 621
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	33 877	36 444
Įsipareigojimai iš viso	99 992	159 879
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO	167 653	266 988

82.lentelė. Grupės konsoliduoti pinigų srautai 2007 metų I pusr. ir 2008 metų I pusr., tūkst. Lt

	2007 m. birželio 30 d.	2008 m. birželio 30 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai		
Grynasis pelnas prieš apmokestinimą ir mažumos dalį	26 938	-482
Koregavimai		
Nusidėvėjimas	1 441	3 376
Amortizacija	189	51
Ilgalaikio turto pervertinimas	-26 358	-
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymas		68
Palūkanų sąnaudos	2 214	3 715
Gautos palūkanos, įskaitant ir palūkanų sąnaudų kompensaciją		36
Neigiamo prestižo nurašymas	3 758	-
Mažumos dalis pelne	-416	-
Atidėtieji mokesčiai	3 894	-
Kontrolės praradimas	-	-
Atsargų nurašymai		319
Gautos kapitalinės paramos amortizacija	-154	182
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas		
Biologinis turtas	-15 221	-19 506
Gautinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	-172	-14 705
Atsargos	5 510	2 026
Mokėtinos sumos	2 695	12 642
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	-2 366	-12 232
Sumokėtos palūkanos	-435	-2 712
Sumokėtas pelno mokestis	-	-
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	-2 801	-14 944
Investicinės veiklos pinigų srautai		
Dukterinių įmonių įsigijimai	-1 970	-
Ilgalaikio materialiojo turto pirkimai	-12 368	-14 911
Nematerialiojo turto pirkimai	10	-
Turto pardavimo pajamos	-	-
Ilgalaikės paskolos susigrąžintos (gautos)	1 862	-321
Gauta kapitalinė parama	850	3 123
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	-11 616	-12 109
Finansinės veiklos pinigų srautai		
Akcijų apmokėjimas	-	28 414
Galimų parduoti investicijų pardavimai (pirkimai)	-3	-
Gautos paskolos iš bankų	13 711	-3 750
Kitų paskolų gavimas (mokėjimas)	229	20 144
Finansinio lizingo skolų padidėjimas (sumažėjimas)	1 111	-1 661
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	15 048	43 147
Grynasis pinigų srautų padidėjimas	631	16 094
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	2 124	4 421
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	2 755	20 515

83. lentelė. Grupės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Nuosavybė priskirtina bendrovės akcininkams	Mažumos dalis	Iš viso
Likutis 2005 m. gruodžio 31 d.	70	0	0	7	13 980	14 057	4 149	18 206
Akcijų apmokėjimas	50	-	-	-	-	50	-	50
Įstatinio padidėjimas iš rezervų	80	-	-	-	-80	-	-	-
Pervedimai į rezervus	-	-	-	8	-8	-	-	-
Turto perkainojimas	-	-	16 657	-	-	16 657	2 171	18 828
Mažumos išpirkimai	-	-	-	-	-	-	310	310
Grynasis pelnas	-	-	-	-	3 470	3 470	-3	3 467
Likutis 2006 m. gruodžio 31 d.	200	0	16 657	15	17 362	34 234	6 627	40 861
Akcijų apmokėjimas	6	-	-	-	-	6	-	6
Perkainojimas	-	-	10 523	-	-	10 523	-	10 523
Perkainojimo rezervo amortizacija	-	-	-2 020	-	2 283	263	-263	-
IMT pardavimas	-	-	-138	-	149	11	-11	-
Pervedimai į rezervus	-	-	-	985	-985	-	-	-
Mažumos išpirkimai	-	-	1 476	-	-	1 476	-5 671	-4 195
Įstatinio padidėjimas iš rezervų	19 794	-	-	-	-19 794	-	-	-
Grynasis pelnas	-	-	-	-	31 288	31 288	694	31 982
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	20 000	0	26 498	1 000	30 303	77 801	1 376	79 177
Akcijų apmokėjimas	6 143	24 571	-	-	-	30 714	-	30 714
Akcijų apmokėjimo išlaidos	-	-2 300	-	-	-	-2 300	-	-2 300
Perkainojimo rezervo amortizacija	-	-	-1 129	-	1 157	28	-28	-
Pervedimai į rezervus	-	-	-	1 000	-1 000	-	-	-
Mažumos išpirkimai	-	-	-	-	-	-	-	-
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-479	-479	-3	-482
Likutis 2008 m. birželio 30 d.	26 143	22 271	25 369	2 000	29 981	105 764	1 345	107 109

20.7. Dividendų mokėjimo tvarka

Šiuo metu Bendrovės politika pelno paskirstymo srityje yra investuoti visą uždirbtą pelną į Bendrovės plėtrą. Dėl planuojamų didelių kapitalo išlaidų vadovybė nenumato mokėti dividendų per artimiausius 3 – 5 metus, taip pat neplanuojama išmokėti dividendų už 2008 metus.

20.8. Teisiniai ir arbitražo procesai

Žemiau lentelėje pateikiama informacija apie vykstančius reikšmingus teisinius ar arbitražo procesus.

84. lentelė. Vykstantys teisiniai ir arbitražo procesai

Eil. Nr.	Institucija, kurioje vyksta ginčas	Grupės dalyvis ir procesinė padėtis	Bylos baigtis ir/ar pasekmės
1.	Panevėžio miesto apylinkės teismas	UAB „AVG investment“ (atsakovas)	UAB „AVG Investment“ gali būti pripažinta įgijusi nuosavybės teisę į 76 276 pajų (t.y. pripažinta ŽŪB „Gustoniai“ pajininku)
2.	Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	Jurbarko rajono žemės ūkio bendrovė „Jurbarkai“ (ieškovas)	Siekiami prisiteisti 12 920,75 Lt skolą
3.	Jonavos rajono apylinkės teismas	Žemės ūkio bendrovė „AVG Lankesa“ (ieškovas)	Siekiami pripažinti negaliojančiu sandorį, o atgavus nekilnojamąjį turtą, jį parduoti už realią kainą
4.	Lietuvos apeliacinis teismas	Jurbarko rajono žemės ūkio bendrovė „Jurbarkai“ (atsakovas)	Ieškovas siekia įgyti tam tikrą dalį atsakovo nekilnojamojo turto. Pirmoji instancija ieškovo reikalavimą atmetė
5.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	UAB „Žemės vystymo fondas 18“ (pareiškėjas)	Gali teikti solidariai sumokėti 19 000 Lt baudą, ir platinti 14 dienų iš eilės paneigimus (laikraščiuose ir televizijoje)
6.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	UAB „Žemės vystymo fondas“ (pareiškėjas)	Gali teikti solidariai sumokėti 19 000 Lt baudą, ir platinti 14 dienų iš eilės paneigimus (laikraščiuose ir televizijoje)
7.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	AB „Agrowill Group“ (tretysis suinteresuotas asmuo)	Gali būti pripažinta reklamos užsakovu kartu su tuo susijusiomis pasekmėmis

20.9. Reikšmingi Bendrovės finansinės ar verslo padėties pokyčiai

2008 m. sausio 1 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 20 000 000 Lt, padalytas į 20 000 000 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų.

2007 m. lapkričio 26 d. visuotiniame akcininkų susirinkime nuspręsta padidinti Bendrovės įstatinį kapitalą nuo 20 000 000 Lt iki 26 777 777 Lt, išleidžiant 6 777 777 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas. 2008 m. kovo mėn. šios akcijos buvo viešai išplatintos už 5,00 Lt kainą. 2008 m. gegužės 15 d. Juridinių asmenų registre įregistruota nauja Bendrovės įstatų redakcija, kurioje Bendrovės įstatinis kapitalas lygus 26 142 732 litai, jis padalytas į 26 142 732 paprastąsias vardines akcijas.

2008 m. gegužės 30 d. neviešai išplatintos 10 650 000 Lt nominalios vertės 180 d. trukmės 12 proc. metinių palūkanų Bendrovės obligacijos.

2008 m. balandžio 30 d. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ir 2008 m. gegužės 16 d. valdybos posėdžio sprendimais Bendrovė išleido ir 2008 m. birželio 25 d. viešai išplatino 16 000 000 Lt nominalios vertės 369 d. trukmės 12 proc. metinių palūkanų Bendrovės obligacijas ir 8 816 000 Lt nominalios vertės 369 d. trukmės 12 proc. metinių palūkanų Bendrovės obligacijas išplatino neviešai.

2008 m. liepos 24 d. neviešai išplatintos 10 500 000 Lt nominalios vertės 90 d. trukmės 12 proc. metinių palūkanų Bendrovės obligacijos.

2008 sausio 16 d. buvo įregistruotos dvi naujos įmonės – UAB „Žemės vystymo fondas 10“ ir UAB „Žemės vystymo fondas 22“. Abiejų bendrovių 100 proc. akcinio kapitalo ir 100 proc. balsų priklauso AB „Agrowill Group“.

2008 m. birželio 3 d. Bendrovė pasirašė pirkimo pardavimo sutartį ir liepos mėn. įsigijo vieną didžiausių ir efektyviausiai veikiančių Estijos pieno gamybos kompanijų „Polva Agro“.

2008 m. birželio 20 d. Bendrovė pasirašė UAB „Grūduva“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį dėl 97,28 proc. UAB „Grūduva“ akcijų įsigijimo. Sandorio užbaigimas planuojamas iki 2008 m. rugsėjo 25 d.

2008 m. liepos 1 d. Bendrovė įsteigė dukterinę įmonę Moldovoje - Agrowill Group S.R.L. Per įsteigtą dukterinę įmonę numatoma vykdyti investicinius projektus Moldovoje.

2008 m. liepos 11 dieną Bendrovė pasirašė sutartį dėl žemės ūkio bendrovės „Tetirvinai“ 73.6 proc. pajų įsigijimo. Sandorio užbaigimas įvyks gavus Konkurencijos tarybos leidimą koncentracijai vykdyti.

2008 m. liepos 24 d. Bendrovė įsteigė dukterines įmones UAB „AWG Investment 2“ ir UAB „AWG Investment 3“. Per įsteigtas dukterines įmones numatoma vykdyti investicinius projektus.

21. PAPILDOMA INFORMACIJA

21.1. Įstatinis kapitalas

Istorinė informacija

Bendrovės įkūrimo metu, 2003 m. birželio 25 d., buvo suformuotas 70 000 (septyniasdešimt tūkstančių) litų įstatinis kapitalas, padalytas į 700 (septynis šimtus) paprastųjų vardinių akcijų, kurių vienos nominali vertė yra 100 (vienas šimtas) litų.

Pertvarkant Bendrovę į akcinę bendrovę 2006 m. sausio 26 d. įstatinis kapitalas buvo padidintas iki 150 000 (šimtas penkiasdešimt tūkstančių) litų. Įstatinis kapitalas buvo padalytas į 1 500 (tūkstantis penki šimtai) akcijų, kurių vienos nominali vertė yra 100 (vienas šimtas) litų.

2006 m. kovo 27 d. akcijų nominali vertė buvo sumažinta iki 1 (vieno) lito, padidinant akcijų skaičių iki 150 000 (šimtas penkiasdešimt tūkstančių).

2006 m. gegužės 15 d. įstatinis kapitalas buvo padidintas iki 200 000 (du šimtai tūkstančių) litų. Įstatinis kapitalas buvo padalytas į 200 000 (du šimtai tūkstančių) paprastųjų vardinių akcijų, kurių vienos nominali vertė yra 1 (vienas) litas.

2007 m. rugpjūčio 31 d. įstatinis kapitalas padidintas iki 206 000 (du šimtai šeši tūkstančiai) litų. Įstatinis kapitalas buvo padalytas į 206 000 (du šimtai šeši tūkstančiai) paprastųjų vardinių akcijų, kurių vienos nominali vertė yra 1 (vienas) litas.

2007 m. spalio 12 d. įregistruotas Bendrovės įstatinio kapitalo padidinimas iki 20 000 000 (dvidešimt milijonų) litų iš Bendrovės lėšų. Naujai išleistos akcijos paskirstytos Bendrovės akcininkams proporcingai jų turėtų akcijų skaičiui.

Naujausia Bendrovės įstatų redakcija įregistruota Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registre 2008 m. gegužės 15 d., kurioje įregistruotas AB „Agrowill Group“ įstatinis kapitalas lygus 26 142 732 litai. Bendrovės įstatinis kapitalas yra padalintas į 26 142 732 paprastąsias vardines akcijas.

2008 m. sausio 1 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 20 000 000 Lt, padalytas į 20 000 000 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų. 18 034 369 akcijos, arba 90,17 proc. visų akcijų, priklausė akcininkams, turintiems virš 5 proc. visų akcijų, o 1 965 631 akcija, arba 9,83 proc. visų akcijų priklausė smulkiesiems akcininkams, turintiems iki 5 proc. akcijų.

2008 m. liepos 14 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 26 142 732 Lt, padalytas į 26 142 732 paprastąsias vardines akcijas. 19 442 478 akcijos, arba 74,37 proc. visų akcijų, priklausė akcininkams, turintiems virš 5 proc. visų akcijų, o 6 700 254 akcijos, arba 25,63 proc. visų akcijų priklausė smulkiesiems akcininkams, turintiems iki 5 proc. akcijų.

Bendrovės įstatai

Bendrovės įstatai (toliau – Įstatai) iš esmės atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Sprendžiant klausimus, kurie nėra sureguliuoti Įstatuose, taikomos LR Civilinio kodekso, LR Akcinių bendrovių įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos. Esant prieštaravimams tarp Įstatų ir imperatyvių teisės aktų nuostatų, taikomos imperatyvios teisės aktų nuostatos.

Naujausia Įstatų redakcija įregistruota Juridinių asmenų registre 2008 m. gegužės 15 d. Su Įstatais galima susipažinti Registravimo dokumento 24 dalyje nustatyta tvarka.

Įstatų santrauka:

Bendrovės pavadinimas - AB „Agrowill Group“, teisinė forma - akcinė bendrovė, buveinė – Smolensko g. 10, Vilnius, Lietuvos Respublika.

Bendrovės veiklos laikotarpis – neribotas, finansiniai metai yra kalendoriniai metai.

Bendrovės veiklos tikslas yra visų Bendrovės akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį Bendrovės akcininkų nuosavybės vertės didinimą, gauti pelną efektyviai ir produktyviai vystant komercinę-ūkinę veiklą, kurios pobūdis yra gyvulininkystė, žemės ūkio augalų ir gyvulių auginimas, žemės pirkimas ir pardavimas ir kita veikla.

Bendrovės įstatinis kapitalas yra 26 142 732 (dvidešimt šeši milijonai vienas šimtas keturiasdešimt du tūkstančiai septyni šimtai trisdešimt du) litai. Įstatinis kapitalas yra padalintas į 26 142 732 (dvidešimt šešis milijonus vieną šimtą keturiasdešimt du tūkstančius septynis šimtus trisdešimt du) vienetus paprastųjų vardinių akcijų. Vienos akcijos nominali vertė yra 1 (vienas) litas.

Akcininkai turi šias turtines teises:

- gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą);
- gauti Bendrovės lėšų, kai įstatinis kapitalas mažinamas siekiant Akcininkams išmokėti Bendrovės lėšų;
- gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
- nemokamai gauti Bendrovės akcijų, jei Bendrovės įstatinis kapitalas yra didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo numatytas išimtis;
- pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia pirmumo teisę visiems Akcininkams atšaukti;
- perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn šiuose įstatuose ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka. Akcininkai turi teisę perleisti kitiems asmenims tik visiškai apmokėtas akcijas;
- Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais būdais ir tvarka skolinti Bendrovei pinigus, tačiau Bendrovė skolindamasi iš savo Akcininkų neturi teisės įkeisti Akcininkams savo turto. Bendrovei skolinantis iš Akcininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojoje ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojusios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju Bendrovei ir Akcininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio;
- kitas įstatymų ir įstatų numatytas turtines teises.
- Akcijos apmokamos ir perleidžiamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Akcininkai turi šias neturtines teises:

- dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime su sprendžiamuoju balsu bei pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime;
- gauti Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nurodytą informaciją apie Bendrovę;
- kreiptis į teismą su ieškiniu, prašydami atlyginti Bendrovei žalą, kuri susidarė dėl Bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų Lietuvos Respublikos įstatymuose ir šiuose įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, taip pat kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais;
- kitas įstatymų ir įstatų nustatytas neturtines teises.
- Balsavimo teisę visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia tik visiškai apmokėtos akcijos.

Bendrovės organai yra:

- aukščiausias Bendrovės organas - visuotinis akcininkų susirinkimas;
- kolegialus priežiūros organas - stebėtojų taryba;

- kolegialus valdymo organas - valdyba;
- vienasmenis valdymo organas - Bendrovės vadovas.

Tais atvejais, kai Bendrovės pranešimai turi būti paskelbti viešai, jie skelbiami dienraštyje „Respublika”.

22. REIKŠMINGOS SUTARTYS

2008 metų birželio 30 d. Bendrovė bei Grupės įmonės nėra sudariusios jokių reikšmingų sutarčių, sudarytų nepagrindinės veiklos vystymo tikslais.

23. TREČIOSIOS ŠALIES INFORMACIJA IR EKSPERTŲ ATASKAITA BEI BET KURIŲ INTERESŲ PAREIŠKIMAS

Šiame prospekte nėra pateikta jokia trečiosios šalies informacija, išskyrus auditorių ataskaitas. Ši informacija buvo perkelta tiksliai ir remiantis Bendrovės turimomis žiniomis, ir tiek, kiek jis galėjo nustatyti iš šios trečiosios šalies paskelbtos informacijos, nebuvo praleista jokių faktų, dėl kurių perkelta informacija taptų netiksli ar klaidinanti.

Kai kurios Prospekto dalys gali būti parengtos vadovaujantis trečiosios šalies pateikta informacija. Tokia informacija buvo perkelta tiksliai, ir, kiek Bendrovei žinoma bei atsižvelgiant į tai, kiek Bendrovė galėjo nustatyti iš tokios trečiosios šalies paskelbtos informacijos, nebuvo praleista jokių faktų, dėl kurių perkelta informacija taptų netiksli ar klaidinanti.

Jei Prospekte nenurodyta, kad tam tikra informacija yra pateikta trečiosios šalies, tokią informaciją pateikė Bendrovė.

Prospekte naudojama audituota informacija pateikiama pagal UAB „Deloitte Lietuva“ audituotą 2004, 2005, 2006 ir 2007 m. finansinių metų Grupės konsoliduotą finansinę atskaitomybę.

24. VIEŠIEJI DOKUMENTAI

Prospekto elektroninė versija bus paskelbta Centrinėje reguliuojamos informacijos bazėje, Bendrovės bei Platintojų interneto svetainėse. Investuotojai taip pat galės gauti nemokamą spausdintą Prospekto kopiją Bendrovės būstinėje, Smolensko g. 10, LT-03201 Vilnius.

Visą Prospekto galiojimo laikotarpį galima susipažinti su šiais dokumentais (arba jų kopijomis): (a) Bendrovės steigimo sutartimi ir įstatais; (b) visomis ataskaitomis, raštais ir kitais dokumentais, istorine finansine informacija; (c) Bendrovės ir jos dukterinių įmonių istorine finansine informacija apie kiekvienus dvejus finansinius metus iki Prospekto paskelbimo.

Suinteresuotos šalies prašymu, su aukščiau nurodytais dokumentais, ta apimtimi, kuria tokie dokumentai nėra pakankamai atspindėti Prospekte, ir kiek tai objektyviai vertinant nesudaro Bendrovės komercinės paslapties, bus galima susipažinti Bendrovės buveinėje ar elektroniniu paštu, priklausomai nuo susitarimo tarp Bendrovės ir tokios suinteresuotos šalies sąlygų dėl susipažinimo su tokiais dokumentais būdo. Šios nuostatos netaikomos Bendrovės įstatams ir konsoliduotoms Bendrovės finansinėms atskaitomybėms, kurios yra viešai prieinamos Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre.

25. INFORMACIJA APIE TURIMAS AKCIJAS

2008 m. birželio 30 d. Bendrovė nuosavybės teise valdo 100 proc. akcijų kiekvienoje iš toliau nurodytų uždarytų akcinių bendrovių:

1. UAB „ŽEMĖS VYSTYMO FONDAS“, juridinio asmens kodas: 3000 57335, buveinė: J. Basanavičiaus g. 41, Vilnius
2. UAB „Žemės vystymo fondas 9“, juridinio asmens kodas: 3005 47638, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
3. UAB „Žemės vystymo fondas 11“, juridinio asmens kodas: 3001 14042, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
4. UAB „Žemės vystymo fondas 12“, juridinio asmens kodas: 3000 94383, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
5. UAB „Žemės vystymo fondas 14“, juridinio asmens kodas: 3005 89726, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
6. UAB „Žemės vystymo fondas 15“, juridinio asmens kodas: 3005 89733, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
7. UAB „Žemės vystymo fondas 16“, juridinio asmens kodas: 3005 89740, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
8. UAB „Žemės vystymo fondas 17“, juridinio asmens kodas: 3006 34388, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
9. UAB „Žemės vystymo fondas 18“, juridinio asmens kodas: 3006 34406, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
10. UAB „Žemės vystymo fondas 19“, juridinio asmens kodas: 3008 86948, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
11. UAB „Žemės vystymo fondas 20“, juridinio asmens kodas: 3008 87726, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
12. UAB „Žemės vystymo fondas 1“, juridinio asmens kodas: 3001 51101, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
13. UAB „Žemės vystymo fondas 2“, juridinio asmens kodas: 3001 51126, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
14. UAB „Žemės vystymo fondas 3“, juridinio asmens kodas: 3001 51165, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
15. UAB „Žemės vystymo fondas 4“, juridinio asmens kodas: 3005 89669, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
16. UAB „Žemės vystymo fondas 5“, juridinio asmens kodas: 3005 89683, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
17. UAB „Žemės vystymo fondas 6“, juridinio asmens kodas: 3005 89719, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius

18. UAB „Žemės vystymo fondas 7“, juridinio asmens kodas: 3006 34420, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
19. UAB „Žemės vystymo fondas 10“, juridinio asmens kodas: 3015 22723, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
20. UAB „Žemės vystymo fondas 22“, juridinio asmens kodas: 3015 22730, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
21. UAB „AVG investment“, juridinio asmens kodas: 3000 87691, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
22. UAB „AWG investment 1“, juridinio asmens kodas: 3017 45765, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius
23. OU „Agrowill Eesti“, juridinio asmens kodas: 1149 8115, buveinė: Mammaste küla, Põlva vald, Põlvamaa 63309

Bendrovė turi šias dukterines ar kitaip kontroliuojamas uždarąsias akcines bendroves, kuriose 100 proc. išleistų akcijų nuosavybės teise priklauso Bendrovės dukterinėms ar kitaip kontroliuojamoms įmonėms:

1. UAB „Žemės vystymo fondas 21“, juridinio asmens kodas: 3009 21783, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius (100 proc. šios bendrovės akcijų nuosavybės teise valdo UAB „AVG Investment“)
2. UAB „Žemės vystymo fondas 8“, juridinio asmens kodas: 3009 21776, buveinė: Smolensko g. 10, Vilnius (100 proc. šios bendrovės akcijų nuosavybės teise valdo Raseinių rajono Dumšiškių žemės ūkio bendrovė, kurią kontroliuoja AB „Agrowill Group“)

Lentelė 85. lentelė. Bendrovės turimi pajai žemės ūkio bendrovėse, (2008 m. birželio 30 d. informacija)

Žemės ūkio bendrovės pavadinimas, kodas ir buveinė	Tiesiogiai Bendrovės valdoma pajų dalis procentais	Netiesiogiai Bendrovės valdoma pajų dalis procentais	Tiesiogiai ir netiesiogiai Bendrovės valdoma balsų dalis, procentais
Molėtų rajono žemės ūkio bendrovė „Alanta“, juridinio asmens kodas: 1675 27719, buveinė: Ukmergės g. 7, Alanta, Molėtų rajonas	98,05	0,51 (UAB „AVG Investment“)	99,19
Eimučių žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1757 05032, buveinė: Eimučių kaimas, Šiaulių rajonas	97,83	0,58 (UAB „AVG Investment“)	98,41
Žadžiūnų žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1757 06853, buveinė: Gudelių g. 30, Žadžiūnų kaimas, Šiaulių rajonas	98,96	0,06 (UAB „AVG Investment“)	99,02
Raseinių rajono Dumšiškių žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1722 76179, buveinė: Paraseinio kaimas, Raseinių rajonas	99,24	0,12 (UAB „AVG Investment“)	99,38
Žemės ūkio bendrovė „Kairėnai“, juridinio asmens kodas: 1713 27432, buveinė: Kairėnų kaimas, Radviliškio rajonas	86,19	8,63 (ŽŪB „Spindulys“)	100,00
Jurbarko rajono žemės ūkio bendrovė „Jurbarkai“, juridinio asmens kodas: 1581 74818, buveinė: Jurbarkų kaimas, Jurbarko rajonas	87,77	0,01 (UAB „AVG Investment“)	87,79
Panevėžio rajono Smilgių žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1685 48972, buveinė: Panevėžio g. 23, Smilgiai, Panevėžio rajonas	97,84	2,16 (ŽŪB „Eimučiai“)	99,97
Kėdainių rajono Mantviliškio žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1612 74230, buveinė: Mantviliškio kaimas, Kėdainių rajonas	98,77	0,02 (UAB „AVG Investment“)	98,79
Anykščių rajono Nausodės žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1541 79675, buveinė: Kirmėlių kaimas, Anykščių rajonas	99,80	0,01 (UAB „AVG Investment“)	99,80
Skėmių žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1713 06071, buveinė: Skėmių kaimas, Radviliškio rajonas	99,75	0,12 (UAB „AVG Investment“)	99,88
Žemės ūkio bendrovė „Spindulys“, juridinio asmens kodas: 1713 30414, buveinė: Vaitiekūnų kaimas, Radviliškio rajonas	99,96	-	99,96
Žemės ūkio bendrovė „Vėriškės“, juridinio asmens kodas: 1713 05165, buveinė: Vėriškių kaimas, Radviliškio rajonas	98,39	0,02 (UAB „AVG Investment“)	98,41
Želsvelės žemės ūkio bendrovė, juridinio asmens kodas: 1656 66499, buveinė: Želsvos kaimas, Marijampolė	96,86	0,31 (UAB „AVG Investment“)	99,05
Žemės ūkio bendrovė „AVG Lankesa“, juridinio asmens kodas: 1569 13032, buveinė: Bukonių kaimas, Jonavos rajonas	-	98,72 (ŽŪB „Želsvelė“)	97,78

Pastaba: Balsavimo teisę žemės ūkio bendrovėse turi jų nariai. Ne visi bendrovių pajininkai yra bendrovių nariai. Todėl balsų žemės ūkio bendrovėje dalis dažnai yra didesnė, nei pajų dalis.